

VERA BORČIĆ

ZBIRKA IKONA

ODJELA SRBA U HRVATSKOJ

POVIJESNI MUZEJ HRVATSKE

POVIJESNI MUZEJ HRVATSKE
ZAGREB

ODJEL SRBA U HRVATSKOJ

KATALOG MUZEJSKIH ZBIRKI
X

Urednik
DR LELJA DOBRONIĆ

VERA BORČIĆ

ZBIRKA IKONA
ODJELA SRBA U HRVATSKOJ

ZAGREB
1974.

ИКОНОГРАФИЈА СОВРЕМЕНИ И СТАРИ ИКОНО

Na koricama:

Grabovan, Carske dveri iz Orahovice (kat. br. 290)

Kolor-fotografija: Milan Kruhek

Fotografije Ljerka Krtelj

Ovo je četvrti katalog predmeta pohranjenih u Odjelu Srba u Hrvatskoj Povijesnog muzeja Hrvatske. Od velike zbirke slika i ikona ovim popisom obuhvaćene su ikone na drvenoj podlozi. To su u prvom redu ikone rađene tradicionalnom tehnikom tempere na dasci, ponekad dje-lomično ili potpuno podložene platnom, zatim one slikane miješanom tehnikom ili samo uljem, što se uobičajilo u XVIII st., kao i nekoliko grafika nalijepljenih na drvo i obrađenih tako da su dobine izgled ikone. Osim pojedinačnih ikona u ovoj zbirci se nalaze i potpuno ili djelo-mično sačuvani ikonostasi iz nekih mjesta (Gomirje, Orahovica-mjesto, Pakrac, Kostajnica, Vrijeska-Sv. Ana itd.), te ikone slikane na crkvenom namještaju (pijepnice, vladičanski stolovi).

Kao i ostale zbirke Odjela Srba u Hrvatskoj i ovu uglavnom čine predmeti koje su hrvatski muzealci spasili od uništavanja za vrijeme prošlog rata, sakupivši ih po srpskim crkvama i manastirima u Hrvatskoj. 1963. g. Muzej Srba u Hrvatskoj, u kojem su se predmeti kasnije čuvali, postao je odjel Povijesnog muzeja Hrvatske. Izvjestan broj ikona sakupljen je nakon rata prilikom obilaska terena, a nešto je i muzej nabavio kupovinom.

Ikonopis je značajan dio kulturne prošlosti Srba u Hrvatskoj. Sto-ljećima je to gotovo jedini način slikarskog izražavanja, dokument o umjetničkim, a i ekonomskim mogućnostima, ukusu, vezama s drugim narodima. U svojim najopćenitijim crtama slikarstvo kod Srba u Hrvatskoj ulazi u okvire u kojima se razvijala srpska umjetnost i u ostalim krajevima u kojima su živjeli Srbi nakon seoba izazvanih turskim osvajanjima. Glavni centri ekonomskog i kulturnog života nalazili su se u današnjoj Vojvodini i dijelu Mađarske. Tu je nastajalo novije srpsko slikarstvo. I pored općih zajedničkih karakteristika slikarstva na tom području, u crkveno-organizacionom pogledu obuhvaćenog Kar-lovačkom mitropolijom, u Hrvatskoj ima i nekih osobitosti. Ovdje su Srbi velikim dijelom naseljeni u siromašnim krajevima i živjeli su u teškim uvjetima Vojne krajine. Zato se i srpsko građanstvo tu kasnije razvilo nego u naprednjim naseljima Bačke, Banata, južne Ugarske. Sve je to moralno imati odjeka i na umjetničku djelatnost. I po Hrvatskoj su slikali Jovan Četirević Grabovan, Vasa Ostojić, Arsa Teodorović i mnogi drugi čijih radova ima od Srijema do Budima i Temišvara. Ali

bilo je i slikarskih grupa čija je djelatnost bila ograničena na jedan relativno uski teritorij. Takve lokalne grupe su u Hrvatskoj komogovinska i gomirska ikonopisačka škola. Tu su i najzapadnija područja na kojima su se u svojim seobama Srbi zaustavili, najbliža Veneciji, plodnom centru postbizantske ikonografske djelatnosti. Kako je jedan dio Hrvatske bio i pod političkom vlašću Venecije, razumljivo je da i ikonopis, naročito obalnog područja, ima svojih osobitosti.

Iako vrlo raznolika, ova zbirka ne daje potpunu sliku ikonopisa u Hrvatskoj. Pojedine regije ili razdoblja su malo ili nesrazmjerne zastupljene. Ikone su različite i po stilu, vremenu nastanka i porijeklu. Većinom su slikane za crkve i manastire u Hrvatskoj, ali ih je znatan broj nabavljan u Rusiji, Italiji, Grčkoj. Za mnoge je teško sa sigurnošću utvrditi porijeklo. Osim relativno manjeg broja ranijih, većina ih je nastala u razdoblju od XVII do XIX st. Pretežu ikone iz XVIII st., naročito druge polovine. To je vrijeme ustaljavanja granice prema Turcima, pa prema tome i sređenijeg života. U drugoj polovini XVIII st. je proglašena i vjerska tolerancija, pa se grade mnoge crkve koje je trebalo snabdjeti ikonama. Zbirka, dakle, ne predstavlja cjelinu ni po stilu ni po porijeklu, pa se ne može kao cjelina ni obraditi. Zato ćemo ovdje upozoriti samo na neke veće ili značajnije grupe ili pitanja koja se nameću kod obrade.

Pitanja počinju već kod utvrđivanja koje su najstarije ikone u zbirci, slikane ovdje, nakon seobe. Prema zapisu na ikoni Hrista (kat. br. 252) tu ikonu je 1607. g. radio ikonograf Krabuleć za manastir Orahovicu. Zapis je objavio još 1900. g. L. Bogdanović,¹ zatim Stojanović² i Grujić.³ Prema tom zapisu i u svoj kasnijoj stručnoj literaturi Krabuleć se navodi kao slikar iz početka XVII st. Na osnovu ovog zapisa R. Grujić u svom radu o manastiru Orahovici smatra da su ikone Hrista i Bogorodice (kat. br. 252 i 253) slikane za prvi ikonostas (manastirska crkva podignuta je u posljednjem deceniju XVI st.), te da su ostale i na drugom, kojim je 1697. g. zamijenjen stari. S drugog ikonostasa »znatno lošije izrade«⁴ bile bi ikone »deisisnog niza« s apostolima i arhanđelima i prijestolna ikona arhanđela Mihaila, koje se sada nalaze u ovoj zbirci. Međutim, stil Krabulećevih ikona sa skoro ušakovljevskim licem Hrista i brojnim zapadnjačkim elementima na prikazu Bogorodice više podsjeća na ikone kasnog XVII st. Ni razlike između Krabulećevih ikona i deisisnog niza, i pored toga što su očito rad različitih ruku, nisu takve da bi opravdale vremenski razmak od skoro čitavog stoljeća. Ako pogledamo historiju Orahovice, postavljaju se nova pitanja. Kao što i Grujić spominje, za vrijeme velikog rata nakon druge opsade Beča manastir je bio teško oštećen, opljačkan i opustošen požarom, tako da je, prema jednom pismu iz 1695. g., crkva »bez vasakoga ukrašenja svojego ostala«.⁵ Da li je mogućno da je u takvim prilikama bio pošteđen dio ikonostasa? Istina, do danas su ostali sačuvani neki drugi predmeti ra-

đeni za Orahovicu još u prvoj pol. XVII st. (na pr. radovi u metalu Avramija Hlapovića, Stefana Ivanovića itd.), ali se može pretpostaviti da su prilikom bijega kaluđeri ponijeli ove relativno male predmete i sačuvali ih. U opustošenu Orahovicu vratila su se samo dva preživjela kaluđera — Isaija i Orest i započeli obnovu.⁶ U svom radu Grujić se koristio inventarom od 17. X 1758. g. u kojem je opisan orahovički ikonostas. Kako nam ovaj inventar nije bio pristupačan, nije bilo mogućno utvrditi da li se u inventaru izričito nabrala koje su ikone s prvog, a koje s drugog ikonostasa. Možda je to Grujić logički zaključio imajući u vidu zapis na ikoni Hrista i zapis iz 1697. g. za koji se u inventaru kaže da je bio na kosmitisu. Postoji mogućnost i da je prema tim istim elementima došao do istog zaključka i autor inventara. Od izrade drugog ikonostasa tada je već prošlo oko šezdeset godina i sigurno da u manastiru više nije bilo nikoga ko bi se mogao sjećati izrade ikonostasa. U arhivskoj zbirci Odjela Srba u Hrvatskoj nalazi se inventar manastira Orahovice iz 1777. g.⁷ U njemu nema detaljnog opisa ikonostasa, već se posebno spominju samo prijestolne ikone Hrista i Bogorodice s metalnim krunama. To su, bez sumnje, Krabulećeve ikone. Za razjašnjenje pitanja odnosa prvog i drugog ikonostasa inventar iz 1777. g. nam ne može pomoći. Pokušaj da nam imena ličnosti spomenutih u Krabulećevom zapisu olakšaju utvrđivanje vremena izrade ikona ne daje gotovo nikakve rezultate: Već sam slikar »S... ikonograf Krabuleć«, kako se potpisao, zagonetna je ličnost. Do sada osim orahovičkog zapisu nije poznat ni jedan spomen tog imena, a i samo ime je u pitanju. Zapis je oštećen i oštećenje se nalazi ispred riječi ikonograf. Bogdanović misli da je ime bilo Sava, Samuilo ili Savatije i da je slikar bio grčkog ili rumunjskog porijekla.⁸ Grujić ga običava nazivati Savatije. Đ. Mazalić⁹ smatra da je riječ Krabuleć pisana tajnim pismom i da je to obrnuto čitanje, malo uljepšano, prezimena Ćulibrk. Ni u jednom drugom poznatom zapisu ne govori se ni o proigumanu Orahovice Pajseju Šesti, po čijoj narudžbi su ikone naslikane. Njemu je kod toga pomagao »hristoljubivi muž Duka«. Govoreći o uniji u Slavoniji pod kraj XVII st. Grujić¹⁰ spominje jedno pismo nekog Duke iz Kokoćaka, sela kraj Orahovice, episkopu Petroniju Ljubibratiću, pisano vjerojatno u posljednjoj deceniji XVII st. Kada bi ovaj Duka bi identičan s onim iz Krabulećevog zapisu, to bi bila potvrda pretpostavke da je Krabulećev ikonostas u stvari drugi i da je slikan pod kraj XVII st. Možda bi se tada mogli objasniti i brojni zapadnjački elementi na ikoni Bogorodice. Međutim nemamo nikakvih dokaza da su ta dvojica Duša ista ličnost.

Opisujući orahovički ikonostas prema inventaru iz 1758. g. Grujić kaže da je na vrhu bio krst, Bogorodica i evangelist Jovan, carske dveri da su bile još s prvog ikonostasa, a nad dverima je bila ikona »Nedremano oko«. U ovoj zbirci nalazi se jedna ikona »Nedremano oko«, koja je u muzej dospjela iz dvorske kapele u Pakracu (kat. br.

355). Na predratnoj fotografiji dijela ikonostasa kapele u pakračkom episkom dvoru, koja se nalazi u Muzeju za umjetnost i obrt, vidi se da je »Nedremano oko« doista tada bilo nad dverima kapele, i da je taj ikonostas, kao što je i sada, bio sastavljen od različitih ikona. Upoređenje »Nedremanog oka« s Krabulećevim ikonama ne daje mesta sumnji — tu je ikonu radila ista ruka koja i prijestolne ikone Hrista i Bogorodice u Orahovici, te je vjerojatno pripadala istom ikonostasu. Nedavno je na ikoni »Nedremano oko« pravljeno probno čišćenje i tom prilikom je otkrivena ispisana godina 1696 (arapskim brojevima). U episkopskoj dvorskoj kapeli u Pakracu na ikonostasu se i sada nalaze carske dveri, Bogorodica i Jovan, koji su najvjerojatnije s drugog orahovičkog ikonostasa (Bogorodica i Jovan doduše nisu na istoj dasci, kako Grujić navodi da je u inventaru iz 1758. g.).

Dakle, ima elemenata koji nas upućuju na to da bi sve sačuvane ikone bile s drugog ikonostasa, tj. s kraja XVII st. Međutim na ikoni Hrista postoji zapis s jasno napisanom godinom ax3, tj. 1607. Godina je označena slovima, ali samo od rođenja Hrista, a ne i od stvorenja svijeta, što je u početku XVII st. bila prilična rijetkost. Na pr. Stojanović¹¹ navodi da od 719 zapisa iz prve pol. XVII st. koji su kod njega objavljeni, 637 ima datiranje od stvorenja svijeta, 64 obadva, a samo 18 od rođenja Hrista. U starim zapisima nailazimo ponekad na pisarske greške u datiranju. Da li je i u Krabulećevom zapisu zabunom ispalo slovo koje označava broj 90? I opet, mogućnost postoji, ali ne i dokaz, jer ne možemo izvršiti provjeru pomoću godine od stvorenja svijeta.

Zadržali smo se nešto duže kod pitanja datiranja ikonostasa iz Orahovice, jer je ono povezano s problemom početaka i porijekla zapanjivačkih utjecaja. Pored toga, iz XVII st. nije sačuvano mnogo ikona, pa svaka od njih mnogo znači za stvaranje predstave o razvitku slikarstva nakon seoba. Na ovom mjestu nije mogućno detaljnije obraditi pitanje ikonostasa iz Orahovice, već se samo željelo upozoriti na neke nejasnoće.

Iz XVII st. u zbirci se nalazi još nekoliko ikona. Neke su potpisane, kao na pr. dvije ikone Nikole Klisura (kat. br. 223 i 224) i jedna Ostoje Mrkojevića (kat. br. 233).

Nakon ratova za oslobođenje od Turaka, u kojima je uništeno mnogo toga što se ranije stvorilo, podignute su u prvoj pol. XVIII st. brojne crkve. One su zbog siromaštva većinom bile drvene, a ikonostase u njima radili su »zografi«, skromnog slikarskog znanja i mogućnosti. To su oni ikonostasi koji su u drugoj pol. XVIII st. većinom bili zamijenjeni novim, suvremenijim, kada su u promijenjenim prilikama podizane crkve od čvršćeg materijala. Na nekima od njih (kat. br. 270 i 271) nailazimo nizove bijelih točkica — omiljen ukras jedne grupe srijemskih zografa prve pol. XVIII st., dok su neke posve crtački obrađene (kat. br. 2 na pr.).

Iz prve pol. XVIII st. u zbirci se nalazi jedna, iako malobrojna, ali značajna grupa ikona. To su radovi tzv. komogovinske škole. Četiri ikone iz Komogovine (kat. br. 139 do 142) koje se nalaze u ovoj zbirci objavio je i obradio 1949. g. I. Bach.¹² Izvjesnih sličnosti s ovom grupom ima i ikona sv. Jovana iz Kostajnice (kat. br. 154). I. Bach je upozorio na veze komogovinskih ikona s dalmatinskim, ali je napomenuo da su dalmatinske ikone »još vrlo malo proučavane, pa je teško zasada donijeti druge zaključke o vezi Komogovine s Dalmacijom«. Od kako je Bach objavio svoj rad, nije se mnogo promjenilo stanje u proučavanju kasnih dalmatinskih ikona, pa se njegova primjedba može primijeniti i danas.

Primjer ukrajinskog utjecaja su ikone s ikonostasa slikanog 1759. g. za crkvu u Kostajnici. I. Bach¹³ je utvrdio sličnosti kostajničkog ikonostasa s uništenim ikonostasom Vasilija Romanovića u Slatinskom Drenovcu. Kako sada ne postoji mogućnost poređenja s drenovačkim ikonostasom, može se prihvati Bachovo mišljenje. Ko su bili pomoćnici Vasilija Romanovića nije nam poznato. Možda je to koji od monaha, porijeklom iz Rusije ili Ukrajine, koji su se u to vrijeme zaustavljali u našim krajevima. Njihova imena možemo ponekad naći u popisima manastirskih bratstava. Tako se u protokolu manastira Komogovine iz 1771. g.¹⁴ među kaluđerima spominje »Antonij Lukač, rodom iz grada Kijeva, Moskovit«. I sam Vasilije Romanović ostao je kao monah u fruškogorskem Hopovu.

Predstavnik ukrajinskih, točnije kijevo-pečerskih utjecaja u drugoj pol. XVIII st. je gomirska škola. Ta lokalna ikonografska škola, čiji je centar bio u manastiru Gomirju, a djelatnost ograničena na Gorski Kotar, Liku i Kordun, brojčano je prilično zastupljena u ovoj zbirci. Tu se čuva ikonostas iz manastira Gomirja, rad osnivača škole Simeona Baltića i njegovih učenika, Baltićeve cijelivače ikone iz Gomirja, dijelovi ikonostasa iz Plaškog, Zalužnice, Škara, Švice, Starog Sela, Brloga, te nešto pojedinačnih ikona. Ni jedan od tih ikonostasa ne možemo vezati uz ime kojeg Baltićevog učenika za koje znamo prema dokumentima o sporu s učiteljem.¹⁵ Na ikoni Hrista iz Zalužnice (kat. br. 549), također radu gomirske škole, potписан je zograf Vasilije. Tako doznađemo za još jednog sljedbenika Simeona Baltića. Radovi gomirske škole u ovoj zbirci potpuno potvrđuju do sada izraženu¹⁶ oštru ocjenu kojom se ovoj ikonografskoj školi priznaje samo kulturno-historijsko značenje.

Među ikonama »prelaznog stila« XVIII st. u zbirci treba posebno spomenuti grupu vezanu za ime Jovana Ćetirevića Grabovana. Grabovan je istaknuto ime srpskog slikarstva druge pol. XVIII st., mnogo je slikao po Hrvatskoj, a i potpisivao se »žitelj osječki«. U Muzeju se nalazi kompletan Grabovanov ikonostas iz mesta Orahovice, slikan 1775. g., s pijevnicama i vladičanskim prijestoljem, što je preko 40 ikona, te tri ikone s dveri ikonostasa iz Pavlovca. Za velike poslove koje je

preuzimao Grabovan je morao imati pomoćnike. U zapisima na nekim ikonostasima on ih i poimence spominje. I na ikonostasu iz mjesta Orahovice postoji Grabovanov zapis o slikanju; ali se u njemu ne govori ni o kakvom suradniku. M. Jovanović, autor najboljeg i najpotpunijeg rada o Grabovanu, na osnovu toga smatra da je Grabovan orahovički ikonostas »izradio i doslikao sam«.¹⁷ Čini se, međutim, da je i za ovaj ikonostas imao suradnika. Niz od 12 ikona apostola, naročito njihova lica, unekoliko se razlikuju od ostalih likova. To su realistički slike, izražajne, nešablonske glave, gotovo portreti. Grabovan je, nпротив, za slikanje glava imao jednu šablonu, karakteristično modeliranje koje čini da njegove radove prepoznajemo i kada nisu potpisani. Orahovički ikonostas je jako potamnio, naročito u gornjim zonama. Oчиšћено je svega nekoliko ikona, tako da se o tom ikonostasu još ne može reći konačna riječ.

U zbirci se nalazi i nekoliko ikona koje bismo, iako na njima nema Grabovanovog potpisa, mogli pripisati majstoru ili nekom od njegovih suradnika. Bogorodica sa svecima (kat. br. 240) je u muzej došpjele iz manastira Orahovice. Način slikanja, izbor svetaca, razni sitni karakteristični detalji, sve upućuje na Grabovanu kao autora ikone. Posve bi bilo shvatljivo da je on, dok je slikao u mjestu Orahovici, izradio i jednu ikonu za obližnji manastir. Isto tako čini se da je nesumnjivo Grabovanov rad ikona Hrista (kat. br. 8) koja je u muzej došla iz Bjelovara. Ona je, najvjerojatnije, dio nekog ikonostasa. Grabovan je slikao i u okolini Bjelovara (ikonostas u Podgorcima i u Gornjim Sredicama, sada u Gudovcu), pa i to opravdava ovu atribuciju. Izvjesne sličnosti s Grabovanovim načinom rada u nekim detaljima imaju ikone Tri svjetitelja (kat. br. 1) i Bogorodica s djetetom (kat. br. 3).

Od zanimljivijih ikonostasa čiji su autori do sada još neutvrđeni »prelazni« slikari XVIII st. u zbirci su djelomično sačuvani ikonostasi iz Braćevaca i nekadašnjeg manastira sv. Ane kod Vrijeske. Naročito su zanimljive, nažalost teško oštećene, ikone iz sv. Ane. Ovaj ikonostas vjerojatno je slikan prije 1775. g. kada je manastir ukinut i pripojen Pakri. Iako su kaluđeri i nakon toga ostali u manastiru i nasilno su iseljeni tek 1792. g., nije vjerojatno da su se u to vrijeme upuštali u tako velik i skup posao kao što je izrada ikonostasa. I stil ikona ukaže na ranije vrijeme.

Već potpuno zapadnjački, klasicistički ikonostasi predstavljeni su u ovoj zbirci ikonostasom Arsenija Teodorovića, rađenim na samom svršetku XVIII st., 1800. g. za Pakrac, te nekoliko ikona s ikonostasa iz Ivanića.

Pojedinačne ikone u zbirci pretežno su iz XVIII st. Većinom su nepotpisane i nedatirane. Nekima se sa prilično sigurnosti može utvrditi autor na osnovu sličnosti s drugim poznatim djelima. Tako smatramo da su male ikonice (kat. br. 41—49, u stvari dijelovi veće rasječene iko-

ne) iz Dalja rad Jovana Isailovića starijeg. Poređenje s Isailovićevim ikonama iz Despotova nas u to može uvjeriti, a činjenica da su u muzej došpjele iz Dalja, mjestu u kojem je Isailović proveo dobar dio života, samo potkrepljuje to uvjerenje.

»Uvozne« ikone u zbirci su ruskog, grčkog ili kretsko-italskog porijekla. Najbrojnije su ruske. Kaluđeri su mnogo putovali po Rusiji sa kupljajući poklone za svoje manastire, a ikone su nabavljane i na druge načine. Među ruskim ikonama u ovoj zbirci ima svega nekoliko kvalitetnijih, a ostale su masovni proizvod ruskih provincijskih radionica. Takvih ikona je svuda mnogo sačuvano, jer su u velikim količinama dopremane radi prodaje u naše krajeve. I pored toga, prema mišljenju D. Medakovića i D. Davidova,¹⁸ jedva se može govoriti o njihovom utjecaju na domaći ikonopis. M. Jovanović u svom radu o rusko-srpskim umjetničkim vezama¹⁹ govorи i o nekim ikonama ove zbirke. On je ruske uvozne ikone podijelio u stilске grupe. U našoj zbirci najbrojnije su grafički obrađene ikone u sređem tonu, ustaljene veličine od oko 30 × 25 cm. Bilješke na nekim potvrđuju mišljenje M. Jovanovića o neopravdanosti datiranja ruskih uvoznih ikona u XIX st., što se zbog njihove slabe kvalitete ponekad čini. Na pr. ikona »Praznici« iz ove zbirke (kat. br. 235), prema bilješci na poleđini, kupljena je »ot Moskovitera« 1785. g.

Kretsko-italske ikone nisu u ovoj zbirci naročito brojno zastupljene. Njih ima najviše u krajevima uz jadransku obalu, a upravo s tog područja ima u zbirci malo predmeta. Ipak na njih nailazimo i duboko u unutrašnjosti. Dolazile su na razne načine — poklonima, kupovinom. Nerijetko su ih donosili i poklanjali manastirima i crkvama trgovci na povratku sa svojih putovanja. V. Krasić u svojim bilješkama²⁰ spominje da su se osječki trgovci na svojim putovanjima u Trst i druge primorske gradove obično po nekoliko dana zadržavali u manastiru Pakri, a na povratku donosili u manastir darove. Možda se na sličan način u Koprivnici našla kvalitetna ikona Tajna večera slikara Viktora iz 1674. g. (kat. br. 146), u Lepavini Bogorodica s djetetom (kat. br. 221) i druge. Putovali su ljudi i dalje, na pr. u Svetu zemlju i otuda donosili poklone crkvama. Tako iz više zapisa znamo za hadžiju Maksima Avramovića »žitelja i purgera varoši Kostajnice« koji se 1782. g. vratio iz Palestine i donio razne umjetničke predmete.^{20a}

Ovdje su spomenute samo neke veće ili problematičnije cjeline u zbirci. Postoji i čitav niz pojedinačnih, često vrlo kvalitetnih ikona, ali i znatan broj slabije kvalitete, bez izrazitih stilskih karakteristika. Velik dio ikona u zbirci je, nažalost, teško oštećen, prekriven potamnjelim i isprljanim lakom, a ne rijetko i premazima. Sve to otežava, pa i onemogućava proučavanje. I ovaj popis je samo evidencija i pomoć za dalji rad.

Radi lakšeg snalaženja ikone su raspoređene prema lokalitetima iz kojih su dopremljene u muzej. To ne znači da su tamo i nastale, jer su se ikone mnogo prenosile.

Sve ikone kod kojih nije označen način nabave pohrana su Srpske pravoslavne crkve.

KATALOG

RASPORED KATALOŠKE JEDINICE

Red. br. Autor, škola

Opis

Materijal, tehnika, veličina

Inventarni broj

Literatura

Način nabave

Vrijeme

B J E L O V A R

1. Nepoznat slikar: Sv. Kiril, Trifun i Atanasije XVIII st. Sveci su prikazani u cijeloj figuri; lijevo i desno Kiril i Atanasije u episkopskoj, u sredini Trifun u vojničkoj odjeći. Pozadina tamno zelena. Tempera na drvu, 58 × 46 cm. Br. 229
2. Nepoznat slikar: Nedremano oko vjer. XVIII st. Vjerojatno dio nekog ikonostasa. U sredini na postelji leži Hrist, zatvorenih očiju, ruku prekrštenih na grudima. S lijeve strane stoji Bca, a s desne anđeo. Crtež istaknut. Preovlađuje svijetlo siva boja s nešto bijele i crvene na odjeći i smeđe za kosu. Zografski rad. Tempera na drvu, 66,5 × 87,5 cm. Br. 411
3. Nepoznat slikar: Bogorodica s djetetom vjer. kraj XVIII st. Bogorodica je prikazana u polufiguri. Na lijevoj ruci drži Hrista, na kojeg desnom pokazuje. Maforij joj je crven, sa zlatnim rubom i bijelim ornamentom iznad ruba, podstava svijetlo plava. Hristova odjeća je svijetlo plava, plašt srebrn sa zlatnim šrafama. Pozadina je plava. Pozlaćeni okvir urezan je u dasku, a oko njega je u istu dasku urezbareno stilizirano lišće. Tempera na drvu, 49 × 36 cm. Br. 471
4. Nepoznat slikar: Bogorodica s djetetom XVIII st. Bca sjedi na zlatnom prijestolju. Na glavi ima krunu, u desnoj ruci drži skiptar, a lijevom pridržava Hrista koji joj sjedi na koljenu. Njena tamna haljina i crveni plašt izvezeni su zlatnim ornamentom. I Hristova odjeća je ukrašena zlatom. On desnom rukom blagosilje, a u lijevoj drži sferu. Pozadina je posve tamna. Uz rub ikone je zlatni vitičasto-lisnati ornament. Tempera na drvu, 80 × 64 cm. Br. 499

5. Nepoznat slikar: Deisis vjer. XVIII st.
Dio nekog ikonostasa. Daska je u gornjem dijelu izrezana na tri luka. Ispod srednjeg je Hrist, koji blagosilje obim rukama, a ispod postranih Bca i Jovan, oboje u deisisnom stavu. Svi su prikazani u 3/4 figuri, u odjeći crvene i plave boje. Pozadina je svjetlo plava. Dosta grubi zografski rad, s istog ikonostasa s kojeg je krst kat. br. 6.
Tempera na drvu, 116 × 50 cm.
Br. 508
6. Nepoznat slikar: Krst vjer. XVIII st.
Krst je na vrhovima krakova proširen u krugove. Na svjetlo plavoj podlozi naslikan je žuti krst i na njemu raspeti Hrist, okružen trnovim vijencem. Noge su mu prikućane s dva klina. Iz rana teče krv. U krugu na gornjem kraku krsta naslikana je polufigura Boga, na lijevom Bca, a na desnom Jovan. Vidi br. 5.
Tempera na drvu, 140 × 120 cm.
Br. 644
7. Ruski rad: Jovan Preteča prva pol. XVIII st.
Jovan je prikazan u polufiguri, odjeven u krvno i tamno crveni plašt. U lijevoj ruci drži putir s malim Hristovim likom i pridržava razvijen svitak, a desnom rukom pokazuje na Hrista. Pozadina je zlatna. Nimb i rub naokolo ukrašeni ubockanim ornamentom. Naslikan okvir zelene boje.
Tempera na drvu, 47,5 × 37 cm.
Br. 511
Literatura: M. Jovanović: Rusko-srpske umetničke veze u XVIII v., Zbornik Filozofskog fakulteta, knj. VII—1, Beograd 1963, str. 398.
8. Jovan Četirević Grabovan (?): Hrist druga pol. XVIII st.
Hrist, s bijelim perizomom oko bedara, stoji na malom podstamenu, postavljenom u ovalni bazen. Iz rana na rukama i nogama u bazen teče krv. Oko Hristove glave je zlatni nimb. Pozadina je tamno plava. Daska je nepravilnog rokokoo oblika s rezbarenim okvirom.²¹
Tempera i ulje na drvu, 90 × 57 cm.
Br. 521
9. Joakim Marković: Hrist na prijestolju 1747. g.
Na raskošnom baroknom prijestolju sjedi Hrist u arhijerejskoj odeždi, s krunom na glavi. Desnom rukom blagosilje, a u lijevoj drži otvorenu knjigu. U uglovima ikone su simboli evanđelista.

- Pozadina je plava. Uz donji rub zapis:
**ПАСТИРЮ ДОБРЫЙ МОЛЮ ТА НЕ ЖЛУЧИ МА
РÁБА ТВÓЕГW ЙОАКÍМА МОЛЕРА ѩ СТАДА ТВÓЕГW
В' ДЕНЬ СУДНЯ: ИЮБ. 1747:**
Ulje na drvu, 86 × 60,5 cm.
Br. 908
Literatura: Lj. Stojanović: Stari srpski zapis i natpsi, V, br. 7886; V. Borčić: Novi prilog djelu J. Markovića, Vijesti muzealaca i konzervatora Hrvatske, br. 4/1970.
10. Nepoznati autor: Andeoski činovi 1757. g.
U sredini su prikazani svi andeoski redovi, a na vrhu krunisanje Bce. Naokolo su male scene s andeoskim čudima. Dolje u sredini vizitacija episkopa jednom manastiru. Naokolo rokokoo okvir od vitica i cvijeća. U donjem dijelu opširan zapis da je grafika rađena po narudžbi Pavla Nenadovića za manastir Bešenovo 1757. g.²²
Grafika, obojana i nalijepljena na drvo, 89 × 74,5 cm.
Br. 910
11. Nepoznat slikar: Krila triptiha vjer. kraj XVIII st.
Triptih je bio tzv. prizrenskog tipa. Sačuvana samo krila. Gornji dio im završava s urezanim lukom. Svetitelji su naslikani u tri zone. Na lijevom krilu sv. Nikoљa (?), Konstantin i Jelena, sv. Dimitrije, a na desnom jedan arhanđel, dvije svetice, sv. Georgije.
Tempera na drvu, svako krilo 28 × 10,5 cm.
Br. 951
- ### B R A Ć E V C I
12. Nepoznat slikar: Blagovijesti druga pol. XVIII st.
S desne strane kleći Marija ispred pulta s knjigom. Odjevena je u plavu haljinu i crveni plašt. Preko glave i ramena ima bijeli veo. S lijeve strane prilazi andeo. Lijevu ruku je uzdigao, a u desnou drži Ilijanov cvijet. Odjeća mu je crvena, a plašt maslinast. U gornjem dijelu je bijeli oblak i u njemu golub. S desne strane je stup, čiji je gornji dio prekriven napuhanom crvenom drapejom. U pozadini iza Marije otvoren prozor kroz koji se vidi plavo nebo. Dio ikonostasa.²³
Ulje na drvu, 35,5 × 39 cm.

Br. 399

Literatura: Reproducirano u knjizi D. Medakovića: Putevi srpskog baroka, Beograd 1971, sl. 30.

13. Nepoznat slikar: Obrezanje druga pol. XVIII st.

U sredini стоји Josif s malim Hristom na rukama. Nasuprot njemu sjedi sveštenik s obrednim nožem u ruci. S lijeve strane kleči Bca, a s desne stoje dva starija čovjeka i dva mladića. U pozadini stupovi hrama i jedan ovalan prozor. Dio ikonostasa.
Ulje na drvu, 36 × 39 cm.

Br. 546

14. Nepoznat slikar: Vaznesenje druga pol. XVIII st.

U donjem dijelu slike je grupa apostola s Bogorodicom u sredini. Većina ih gleda prema otvorenom nebu u kojem je Hrist. Ispod Hrista su dva živo pokrenuta anđela. Dio ikonostasa.
Ulje na drvu, 36 × 39 cm.

Br. 547

15. Nepoznat slikar: Duhovi druga pol. XVIII st.

U jednoj prostoriji sjede apostoli, okupljeni oko Bogorodice, koja je u sredini na jednom podiju. Iznad njihovih glava su plameni jezičci. Gore u sredini je otvoreno nebo u kojem lebdi golub. Dio ikonostasa.

Ulje na drvu, 36 × 39 cm.

Br. 548

16. Nepoznat slikar: Rođenje Hrista druga pol. XVIII st.

U sredini стоји Bogorodica i desnom rukom pridržava malog Hrista koji leži na bijelom platnu. S desne strane стоји Josif, s ispruzenim rukama. S lijeve strane su dva pastira. Stariji skida kapu, a mlađi je sklopio ruke. Iza Hrista se vide glave vola i magarca.
U pozadini neke zgrade. Dio ikonostasa.
Ulje na drvu, 36 × 39 cm.

Br. 549

17. Nepoznat slikar: Preobraženje druga pol. XVIII st.

U pejzažu s drvećem prikazani su, u uzbuđenim pokretima, apostoli Petar, Jakov i Jovan. Iznad njih lebdi, okružen zrakama svjetlosti, Hrist. S njegove lijeve strane je prorok Ilija, a s desne Mojsije s tablicama u rukama. Dio ikonostasa.
Ulje na drvu, 36 × 39 cm.

Br. 550

B R L O G

18. Gomirska škola: Apostol Andrej druga pol. XVIII st.

Apostol je prikazan do koljena, s prosjedom dugom kosom i bradom. U desnoj ruci drži savijen svitak. Hiton mu je crven, a himatij tamno zelen. Odjeća je zlatno šrafirana. Pozadina je zlatna. Dio ikonostasa.²⁴

Tempera na drvu, 48 × 32 cm.

Br. 30

19. Gomirska škola: Apostol Pavao druga pol. XVIII st.

Apostol je prikazan u 3/4 figuri, sa smeđom kosom i bradom. Obim rukama drži knjigu. Odjeća mu je zelenkasto-plava, a plašt crven. Na odjeći je zlatan ornament. Pozadina zlatna. Dio ikonostasa.

Tempera na drvu, 48 × 31 cm.

Br. 32

20. Gomirska škola: Apostol Filip druga pol. XVIII st.

Apostol je mlad čovjek s dugom smeđom kosom, prikazan u 3/4 figuri. U desnoj ruci drži savijen svitak. Hiton mu je zelen, a himatij crven. Odjeća je zlatno šrafirana. Pozadina je zlatna. Dio ikonostasa.

Tempera na drvu, 48 × 32 cm.

Br. 34

21. Gomirska škola: Apostol Matej druga pol. XVIII st.

Apostol je prikazan do koljena, odjeven u crveni hiton i tamni himatij. Odjeća je ukrašena zlatnim ornamentom. Apostol u lijevoj ruci drži knjigu. Pozadina je zlatna. Dio ikonostasa.

Tempera na drvu, 47 × 31 cm.

Br. 38

22. Gomirska škola: Apostol Marko druga pol. XVIII st.

Apostol je prikazan u 3/4 figuri, s dugom smeđom kosom i bradom. Odjeća mu je tamne plavo-zelene boje, a plašt crven sa zlatnim ornamentom. Apostol u ruci drži zatvorenu knjigu. Pozadina zlatna. Dio ikonostasa.

Tempera na drvu, 47 × 32 cm.

Br. 40

23. Gomirska škola: Obrezanje Hristovo druga pol. XVIII st.

Kraj okruglog stola стоји sveštenik i obrezuje Hrista, kojeg na jednom zastuku drži Josif. Kraj Josifa je Marija. S lijeve strane стојi još jedan čovjek. Na stolu je otvorena knjiga. Pozadina zlatna. Dio ikonostasa.

Tempera na drvu, 48 × 32 cm.
Br. 33

24. Gomirska škola: Blagovijesti druga pol. XVIII st.
S desne strane стоји Marija, u tamno plavoj haljini sa zlatnim ornamentom, ogrnuta crvenim plaštem. S lijeve strane prilazi arhanđel Gavrilo, s cvjetom u ruci. U sredini je nalox s otvorenom knjigom. Gore lebdi golub. Pozadina zlatna. Dio ikonostasa.
Tempera na drvu, 47 × 32 cm.
Br. 35

25. Gomirska škola: Preobraženje druga pol. XVIII st.
Hrist, odjeven u bijeli hiton i plavi himatij, стоји na brijegu. Kraj njega lebde Ilija i Mojsije. U donjem dijelu slike, ispod brežuljka su apostoli Jovan, Jakov i Petar. Pozadina zlatna. Dio ikonostasa.
Tempera na drvu, 48 × 32 cm.
Br. 36

26. Gomirska škola: Sretenje druga pol. XVIII st.
Kraj okruglog stola стоји Simeun s Hristom na rukama. Uz nje su dva mladića s upaljenim svijećama u rukama. S desne strane стојi Marija, a do nje Josif. Pozadina je zlatna. Dio ikonostasa.
Tempera na drvu, 48 × 32 cm.
Br. 37

27. Gomirska škola: Rođenje Marije druga pol. XVIII st.
S desne strane je postelja na kojoj sjedi Ana, pokrivena crvenim pokrivačem. Kraj nje je koljevka. S lijeve strane jedna žena kupa dijete, a druga стојi iza nje. U pozadini je stol i kraj njega još jedna žena. Pod je popločan romboidnim pločama. Pozadina je zlatna. Dio ikonostasa.
Tempera na drvu, 47 × 32 cm.
Br. 39

28. Gomirska škola: Sv. Sava druga pol. XVIII st.
Svetac стојi, odjeven u svešteničku odeždu od crvene brokatne tkanine. Omofor je bijel, a nabedrenik zlatan. Na glavi ima zlatnu mitru. Desnom rukom blagosilje, a u lijevoj drži vladičanski štap. Pozadina je u donjem dijelu tamne boje s naznačenim oblacima i drvećem, a gore je zlatna. Dio ikonostasa.
Tempera na drvu, 85 × 56 cm.
Br. 110

29. Gomirska škola: Hrist druga pol. XVIII st.
Hrist je prikazan u polufiguri, s krunom na glavi. Desnom rukom blagosilje, a u lijevoj drži otvorenu knjigu. Hiton mu je crven, a

himatij plav. Odjeća je ukrašena zlatnim ornamentom. Pozadina zlatna. Dio ikonostasa.
Tempera na drvu, 85 X 56 cm.
Br. 343

30. Gomirska škola: Carske dveri druga pol. XVIII st.
Gornji rub dveri je zaobljen, ali je luk manji od širine dveri. Na luku je niz malih drvenih pozlaćenih polukrugova. Na lijevom krilu je u gornjem dijelu arhanđel Gavrilo s cvjetom u ruci, a iza njega, u polufiguri, car David. U donjem, većem dijelu prikazan je sv. Petar, s knjigom i ključem u rukama. Na desnom krilu je gore Bogorodica i ispred nje stolić s knjigom, a iza nje polufigura cara Solomuna. Iznad Marije je golub. U donjem dijelu naslikan je apostol Pavao s mačem u ruci. Dio ikonostasa.
Tempera na drvu, 138,5 × 90 cm.
Br. 635

31. Gomirska škola: Sv. Simeon i Paraskeva druga pol. XVIII st.
Ikona je jednom prugom podijeljena na dva dijela. Na gornjem je prikazan sv. Simeon, a na donjem Paraskeva. Simeon u ruci drži štap. Odjeća mu je crvena i plava. Paraskeva drži brojanice i krst. Njena odjeća je ljubičasta i tamno plava, a kao i Simeonova, ukrašena je zlatnim ornamentom. Pozadina iza likova je u donjem dijelu plavo-zelena, a u gornjem zlatna.
Tempera na drvu, 60 × 24 cm.
Br. 27

32. Gomirska škola: Sv. Sava i Ignatije druga pol. XVIII st.
Na gornjem dijelu ikone je lik sv. Save, a na donjem Ignatija. Sv. Sava je u vladičanskoj odjeći, s mitrom na glavi i knjigom u ruci. Ignatije je u svešteničkoj odjeći, a u ruci drži knjigu. Pozadina iza likova je u donjem dijelu plavo-zelena, a u gornjem zlatna. Pandan kat. br. 31.
Tempera na drvu, 60 × 24 cm.
Br. 28

33. Nepoznat slikar: Sv. Nikola prva pol. XIX st.
Svetitelj je prikazan u cijeloj figuri, u svešteničkoj odjeći, s mitrom na glavi. U ruci drži pastirski štap. Pozadina zelenasta. Pri dnu ostaci zapisa:

... ИКОНУ ВЪ ХРАМ Č САВИ 27 АБ.. 18...

Teško oštećeno, tako da čitavi dijelovi nedostaju.
Ulje na drvu, 95 × 38 cm.
Br. 913

B U Z E T A

34. Nepoznat slikar: Prorok Ilija vjer. XVIII st.
Prorok je prikazan kako na ognjenim kolima ulazi na nebo. Premazano. Tempera na drvu, djelomično podloženom platnom, 56×57 cm. (s okvirom)
Donešeno prilikom obilaska terena.
Br. 71

D A L J

35. Pavao Đurković: Sv. Stefan 1822. g.
Svetitelj je prikazan kao mladić s dugom smeđom kosom, koji stoji ispred jedne niše, na žuto-bijelom kockastom podu. U desnoj ruci drži trokraki svjećnjak sa zapaljenim svijećama. Odjeven je u đakonsku odeždu. Gornji rub ikone zaobljen. Okvir zlatan, s izrezbarenim lišćem i rozetama. Dio ikonostasa.
Ulje na drvu, 176×79 cm.
Br. 112
Literatura: Jovanović-Kusovac: Ikonostas srpske crkve u Dalju. Zbornik za lik. umetnosti br. 3, Novi Sad 1967. O Đurkovićevim ikonostasima i Kolarić-Kusovac: Katalog izložbe o P. Đurkoviću u Opovu 1972. g.
36. Nepoznati slikar: Sv. Stefan vjer. kraj XVIII st.
Svetitelj je prikazan u cijeloj figuri, kako stoji ispod zlatnog luka na stupovima. U desnoj ruci drži kadiionicu, a u lijevoj trokraki svjećnjak. Stihar mu je žućkast, s crvenim cvjetićima i tankim smeđim poprečnim prugama. Na zelenom tlu su travke i grmovi. S desne strane su crvenom bojom nacrtane neke zgrade i crkva. Pozadina je zelena, sa zlatnim zvjezdama. Gore je otvoreno nebo crvene boje sa zlatnim zrakama, uokvireno oblacima na kojima su dva heruvima. Okvir prikucan na dasku.
Tempera na drvu, $31,5 \times 24,5$ cm.
Br. 180
37. Ruski rad: Bogorodica s Hristom XVIII st.
Bogorodica prikazana u poprsju, s glavom nagnutom prema lijevom ramenu. Hrist blagosilje. Oboje imaju oko glave zrakaste nimbove. Cijela ikona je u smeđem tonu. Okvir urezan u dasku. Proizvod ruskih provincijskih radionica.
Tempera na drvu, 30×24 cm.
Br. 195

38. Nepoznat slikar: Sv. Nikola XVIII—XIX st.
Nikola je prikazan u polufiguri, u svešteničkoj odjeći. Ima bijelu, dosta kratku kosu i okruglu bradu. Desnom rukom blagosilje, a u lijevoj drži knjigu. Oko glave ima veliki zlatni nimb s bijelim rubom. Pozadina je zelena. Okvir urezan u dasku, pozlaćen.
Tempera na drvu, $29,5 \times 25,5$ cm.
Br. 232
39. Nepoznat slikar: Rođenje Bogorodice XIX st.
S desne strane, na postelji s baldahinom, leži Ana. Prilazi joj jedna žena s malom Marijom na rukama. S lijeve strane stoji Joakim i kraj njega jedna žena. S desne strane jedna žena priprema kupelj za dijete. Ikona je obojena živim bojama. Naokolo uski crni rub.
Tempera na drvu, 37×28 cm.
Br. 234
40. Ruski rad: Sv. Ilija XVIII st.
Na ikoni su prikazani prizori iz života sv. Ilije. S lijeve strane je prikaz proroka u pustinji, kako mu gavran donosi hranu. U sredini je prelazak preko Jordana — Ilija stavљa na vodu svoj plašt, a iza njega stoji Jelisej. S desne strane stoji Jelisej i prihvata Ilijin plašt, koji mu ovaj sjedeći u ognjenim kolima, dodaje. Kola su prikazana u gornjem dijelu ikone. U njih su upregnuti krilati konji. Iza Ilike je anđeo, a u lijevom gornjem uglu je bio lik Hrista. Okvir je urezan u dasku. Ikona je u zelenkastom tonu. Proizvod ruskih provincijskih radionica.
Tempera na drvu, $31 \times 27,5$ cm.
Br. 302
41. Jovan Isailović st.: Dva svetitelja kraj XVIII st.
Svetitelji su prikazani u cijeloj figuri, odjeveni u vojničku odjeću. Obojica drže u ruci krst. Teško oštećeno. Dio veće cjeline.²⁵
Ulje na drvu, $17 \times 12,5$ cm.
Br. 524
42. Jovan Isailović st. Krštenje Hrista kraj XVIII st.
S lijeve strane stoji Hrist, s rukama prekrštenim na grudima. S desne je Jovan i iz jedne posude sipa vodu na Hristovu glavu. Jovan ima zeleni plašt, a u lijevoj ruci drži krst. Kraj njegovih nogu je crveni plašt. U pozadini je pejzaž s rijekom. U otvorenom nebu lebdi golub. S desne strane je dio naslikanog zlatnog okvira. Dio veće cjeline.
Ulje na drvu, 16×15 cm.
Br. 525

43. Jovan Isailović st.: Vaskrsenje kraj XVIII st.
U snažnom zamahu Hrist izlazi iz groba, ogrnut crvenim plaštem koji leprša oko njega. U lijevoj ruci drži crveni barjak s bijelim krstom. S lijeve strane, na tlu, jedan starac zaklanja oči, a s desne je jedan vojnik. Dio veće cjeline.
Ulje na drvu, 17 × 13,4 cm.
Br. 526
44. Jovan Isailović st.: Rođenje Hrista kraj XVIII st.
U sredini je Bogorodica, a ispred nje na jaslicama Hrist. S lijeve strane sjedi Josif, a s desne se približava jedan stari pastir. Kraj njega je jedna ovca. Gore se vidi krov štale. Uz gornji i desni rub dio naslikanog zlatnog okvira. Dio veće cjeline.
Ulje na drvu, 18,5 × 15 cm.
Br. 527
45. Jovan Isailović st.: Vaznesenje kraj XVIII st.
Gore, u oblacima, lebdi Hrist. Ispod njega su dva anđela, a ispod njih, u živim pokretima, apostoli i Bogorodica. Uz gornji rub dio naslikanog zlatnog okvira. Dio veće cjeline.
Ulje na drvu, 17 × 13 cm.
Br. 528
46. Jovan Isailović st.: Preobraženje kraj XVIII st.
U sredini lebdi Hrist. S lijeve strane je Mojsije s tablicama, a s desne Ilija sa svitkom u ruci. Na tlu su Jovan, Petar i Jakov. Na desnom i donjem rubu dijelovi naslikanog zlatnog okvira. Dio veće cjeline.
Ulje na drvu, 19,2 × 15 cm.
Br. 529
47. Jovan Isailović st.: Duhovi kraj XVIII st.
Bogorodica i apostoli okupljeni su u jednoj prostoriji. Iznad njih lebdi golub. Uz lijevi i donji rub dio naslikanog zlatnog okvira. Dio veće cjeline.
Ulje na drvu, 19 × 15,5 cm.
Br. 534
48. Jovan Isailović st.: Sretenje kraj XVIII st.
U sredini je Simeon s malim Hristom na rukama. Ispred njega kleći Marija. Sa svake strane su još po dva lica. U pozadini stupovi hrama i kadionica koja visi iznad zavjese. Dio veće cjeline.
Ulje na drvu, 16 × 15 cm.
Br. 535
49. Jovan Isailović st.: Blagovijesti kraj XVIII st.
S desne strane je Marija, s knjigom u ruci. S lijeve strane joj prilazi anđeo, s ljiljanovim cvjetom u rukama. Uz lijevi i gornji rub dio naslikanog zlatnog okvira. Dio veće cjeline.
Ulje na drvu, 18 × 15 cm.
Br. 536

DOLJANI

50. Ruski rad: Hrist sa sv. Kuzmanom i Damjanom XVIII st.
U sredini je Hrist s otvorenom knjigom u rukama. S lijeve strane stoji Kuzman, a s desne Damjan. Ispred Hristovih nogu leže oba sveca uvijena u mrtvačke povoje. Tlo je zeleno, a sav ostali dio ikone je u smeđem tonu. Okvir urezan u dasku. Rad ruskih provincijskih radionica.
Tempera na drvu, 25 × 24,5 cm.
Br. 147
51. Ruski rad: Razni svetitelji XVIII st.
Ikona je podijeljena na 9 polja raspoređenih u 3 reda. U prvom gornjem polju je poprsje Marije s Hristom. Lik u srednjem polju se ne može razaznati, a u trećem je poprsje sv. Nikole. U drugom redu su najprije 3 svetitelja, zatim Nerukotvoreni obraz i opet 3 svetitelja. U trećem redu je sv. Georgije na konju, zatim 2 sveca i na kraju sv. Nikita. Rad ruskih provincijskih radionica.
Tempera na drvu, 29,3 × 23,8 cm.
Br. 155
52. Ruski rad: Bogorodica i sveci XVIII st.
Bogorodica je prikazana u cijeloj figuri, s krunom na glavi. Iznad njene glave je mala polufigura Hrista, a sa svake strane u tri reda likovi svetaca, koje se, zbog oštećenja, jedva raspoznaće. Rad ruskih provincijskih radionica.
Tempera na drvu, 29 × 24,5 cm.
Br. 160
53. Ruski rad: Bogorodica Ahtirska XVIII st.
Bogorodica, prikazana u polufiguri, drži u rukama krst s raspetim Hristom. Pozadina je u donjem dijelu crvena, a gore zlatna s ukrasima u obliku spirale. Okvir urezan u dasku. Rad ruskih provincijskih radionica.
Tempera na drvu, 29 × 24,5 cm.
Br. 162

54. Ruski rad: Bogorodica skorbjaščih XVIII st.
U sredini je cijeli lik Bogorodice, a sa svake strane u dva niza likovi raznih svetitelja. U lijevom gornjem uglu je Nerukotvoreni obraz. Okvir urezan u dasku. Rad ruskih provincijskih radionica. Tempera na drvu, 29×24 cm.
Br. 165
55. Ruski rad: Knez Lazar XVIII st.
Knez Lazar je prikazan u 3/4 figuri, u zelenoj odjeći sa sređim plaštem. U desnoj ruci drži skiptar, a u lijevoj svoju odsječenu glavu. U lijevom gornjem uglu je rastvoreno nebo prikazano bijelom narecanom linijom i u njemu lik Hrista. Cijela ikona je u sređem tonu, crtački rađena. Vjerojatno rad ruskih provincijskih radionica.²⁶
Tempera na drvu, $29 \times 23,5$ cm.
Br. 275
56. Ruski rad: Loza Nemanjića XVIII st.
Na tamno zelenoj podlozi su u tri uspravna reda nanizane polu-figure, međusobno povezane zelenim lisnatim viticama sa žutim cvjetovima. Prikazani su: Stefan despot, kralj Milutin, car Uroš, Atanasije Veliki, Kiril Aleksandrijski, Maksim arhiepiskop srpski, Stefan Štiljanović, Simeon, Sava, knez Lazar, despotica Angelina, Arsenije arhiepiskop srpski, Stefan Dečanski, Jovan Despot, Simeon Mirotočivi. Raspored odgovara Teodosijevom Srbljaku, Venecija 1785. g.
Tempera na drvu, 50×41 cm.
Br. 298
Literatura: Reproducirano u knjizi D. Medaković: Putevi srpskog baroka, Beograd 1971, sl. 55
57. Kozma Jegorov: Bogorodica Celegradska XVIII st.
Bca je prikazana u 3/4 figuri. Ona stoji pored stola prekrivenog bijelim platnom, na kojem stoji Hrist. Marijina haljina je tamne plavo-zelene boje, a maforij narančasto-crvene. Bca na glavi ima krunu, koju joj Hrist pridržava. Ona u ruci drži skiptar i dva crvena cvijeta. Hrist je u dugoj odjeći oker boje, na glavi ima krunu, a u ruci sferu. Na stolu kraj njegovih nogu je zatvorena knjiga. Pozadina je u gornjem dijelu plava, a dolje prelazi u bijele oblake. Ikona ima naslikan srebrni okvir, a naokolo je još bio prikučan tanak lim s ubockanim ukrasom, samo djelomično sačuvan. Rad ruskih provincijskih radionica.
Tempera na drvu, 50×42 cm.
Br. 309
Literatura: M. Jovanović: Rusko-srpske umetničke veze u XVIII v., Zbornik Filozofskog fakulteta VII—1, Beograd 1963, str. 399.
58. Gomirska škola: Bogorodica s Hristom druga pol. XVIII
Bogorodica, odjevana u plavu haljinu i crveni maforij, na lijevoj ruci drži Hrista. Njena odjeća je ukrašena zlatnim ornamentom. Hrist desnom rukom blagoslovuje, a u lijevoj drži otvorenu knjigu. Njegov hiton je oker boje, a himatij plav. Pozadina je plava. Okvir apliciran.
Tempera na drvu, 50×41 cm.
Br. 342
59. Ruski rad: Vaskresenje XVIII st.
U sredini je u kvadratu ucrtan krug i u njemu je prikaz Vaskresenje. Naokolo su mali prizori sa scenama iz života Hrista i Bce. Sve je u sređem tonu, a prizori se jedva raspoznaaju. Okvir urezan. Rad ruskih provincijskih radionica.
Tempera na drvu, $26,5 \times 24,5$ cm.
Br. 424
60. Ruski rad: Raspeće XVIII st.
Zbog oštećenosti jedva se raspoznaće raspeće kraj kojeg s lijeve strane stoji Bca i vjerojatno Magdalena, a s desne Jovan i još jedan lik. Preovlađuju sređa i zelena boja. Okvir urezan. Rad ruskih provincijskih radionica.
Tempera na drvu, $28,5 \times 25$ cm.
Br. 429
61. Ruski rad: Sahranjivanje Hrista XVIII st.
U sredini na sarkofagu leži Hrist. Kraj sarkofaga su Josif i Nikodim, a iza njega Bogorodica i tri žene. Sa svake strane je po jedan andeo. Gore je otvoreno nebo s likom Boga oca. Osnovni ton ikone je zelenkasto-plav. Rad ruskih provincijskih radionica.
Tempera na drvu, 50×42 cm.
Br. 551
- G L A V A C E
62. Nepoznat slikar: Sv. Georgije, Konstantin i Jelena XIX st.
Ikona je razdijeljena na dva manja, gornja i jedno veće, donje polje. Na manjima su likovi Konstantina i Jelene, a na većem Georgija na konju kako ubija zmaja. Pandan kat. br. 63.
Tempera na drvu, $24 \times 14,8$ cm.
Br. 55

63. Nepoznat slikar: Arh. Mihailo, Bogorodica i Nikola XIX st. Kao i kod kat. br. 62, ikona je razdijeljena na 3 polja. Na manjima su prikazani Bogorodica s Hristom i sv. Nikola, a na većem arhanđel Mihailo. Tempera na drvu, 24 × 14,5 cm. Br. 56
64. Nepoznat slikar: Bogorodica s djetetom XVII—XVIII st. Bogorodica sjedi na crvenom jastuku postavljenom na zlatno prijestolje. Ispod nogu joj je zlatni podnožak s malim crvenim jastukom. Njena haljina je tamno zelena, a maforij karmin crven. Na okrunjenoj glavi ispod maforija ima zelenu kapu. Na Marijinim koljenima sjedi Hrist. On desnom rukom blagosilje, a u lijevoj drži savijen svitak. Hiton mu je bijel, pojas crven, a himatij zlatan. Pozadina je zlatna, a naokolo je crveni rub. Vjerovatno rad italo-kreških radionica. Tempera na drvu, 54 × 40,5 cm. Br. 102
65. Ruski rad: Bogorodica s djetetom XVIII st. Bogorodica, ogrnuta tamno zelenim maforijem, na desnoj ruci drži Hrista, koji je svoj obraz prislonio uz njen. Hristova odjeća je crvene boje, sa zelenim rubom. Pozadina je zlatna, s vitičastim ukrasom. Na okvir je prikučan lim s iskučanim ukrasima. Rad ruskih provincijskih radionica. Tempera na drvu, 28 × 22 cm. Br. 148
66. Ruski rad: Arhanđel Mihailo XVIII st. Mihailo jaše na smeđem konju. Odjeven je u vojničku odjeću, a na glavi ima nešto slično kruni. Čizme su mu crvene. Raširena krila rađena su samo crtežem. U desnoj ruci drži koplje. U lijevom gornjem ugлу je mali lik Hrista. Tlo je zeleno. Naokolo je crveni rub i okvir od tankog lima s iskučanim ukrasima. Rad ruskih provincijskih radionica. Tempera na drvu, 28 × 21,5 cm. Br. 150
67. Ruski rad: Deisis XVIII st. Hrist sjedi na prijestolju, s otvorenom knjigom u ruci. S lijeve strane stoji Marija, a s desne Jovan. Pred Hristovim nogama kleče dva lika. Iza prijestolja su dva arhanđela, a iznad njih, koliko se zbog oštećenja može vidjeti, Petar i Pavao. Oko ruba ikone prikučan okvir od tankog lima s iskučanim ukrasom. Rad ruskih provincijskih radionica. Tempera na drvu, 28 × 22,5 cm. Br. 153
68. Ruski rad: Arhanđel Mihailo XVIII st. Mihailo jaše na smeđem konju. U uzdignutoj desnoj ruci drži koplje. Tlo je zeleno. Okvir urezan. Rad ruskih provincijskih radionica. Tempera na drvu, 28,3 × 23 cm. Br. 158
69. Ruski rad: Bogorodica i sveci XVIII st. Zbog oštećenja jedva se razabire da je to Bogorodica skorbjaščih. Od svetitelja koji su s njene lijeve i desne strane mogu se razabrati imena Tihon, Antip, Flor, Laver. Rad ruskih provincijskih radionica. Tempera na drvu, 28,5 × 22 cm. Br. 159
70. Ruski rad: Arhanđel Mihailo XVIII st. Krilati arhanđel jaše na konju. U desnoj ruci drži koplje, a u lijevoj knjigu. U lijevom gornjem ugлу slike je Hristova glava. Tlo je zeleno. Okvir urezan i na njega je prikučan tanak lim. Rad ruskih provincijskih radionica. Tempera na drvu, 28 × 22 cm. Br. 164
71. Ruski rad: Ikona s raznim svetiteljima XVIII st. Ikona je razdijeljena na više polja, u tri reda. U prvom redu je Bogorodica, zatim Silazak u limb, pa sv. Nikola. U drugom redu je niz svetaca od kojih se mogu razabrati imena sv. Vasilija, Tihona, Zosima, Savatija, Flora, Lavera. U trećem redu su sv. Georgije, Paraskeva i Nikita. Opći ton — smeđ. Okvir urezan. Rad ruskih provincijskih radionica. Tempera na drvu, 28 × 23 cm. Br. 316
72. Ruski rad: Razni svetitelji XVIII st. Ikona je razdijeljena na više polja u tri reda. Zbog oštećenosti jedva se razabiru tek neki likovi. Okvir urezan. Rad ruskih provincijskih radionica. Tempera na drvu, 29 × 24,5 cm. Br. 433
73. Ruski rad: Bogorodica i sveci XVIII st. U sredini je Bogorodica s krunom na glavi, a sa svake strane su male figure svetitelja. Boje: razne nijanse smeđeg i zeleno. Okvir urezan u dasku. Rad ruskih provincijskih radionica. Tempera na drvu, 27 × 22,5 cm. Br. 434

74. Simeon Baltić?: Krštenje Hrista²⁷ druga pol. XVIII st.
 Hrist stoji u vodi, ruku prekrštenih na grudima. S desne strane je Jovan Krstitelj u odjeći od kamilje dlake, ogrnut plavim plaštem s crvenom podstavom. Jovan u ruci drži krst. S lijeve strane su dva anđela. Prvi drži u rukama crveni plašt. Iznad Hristove glave lebdi golub iz kojeg izlaze zlatne zrake. Gore u sredini lik Boga oca. Pozadina je plava s tamno sivim oblacima.
 Tempera na drvu, 38 × 29 cm.
 Br. 98
- Reproducirano u Enciklopediji likovnih umjetnosti pod Baltić Literatura o gomirskoj slikarskoj školi: M. Grbić: Karlovačko vlađičanstvo II, Karlovac 1891; I. Bach: Prilozi povijesti srpskog slikarstva u Hrvatskoj ... Hist zbornik II, Zagreb 1949; D. Medaković: Manastir Gomirje, Naučni prilozi studenata Filozofskog fakulteta, Beograd 1949; I. Bach: Gomirska slikarska škola u drugoj pol. XVIII v., kalendar Prosvjeta 1950. g.; M. Jovanović: Rusko srpske umetničke veze u XVIII v., Zbornik Filozofskog fakulteta VII—1, Beograd 1963; D. Medaković: Putevi srpskog baroka, Beograd 1971; M. Radeka: Srbi i pravoslavlje Gornje Krajine, Zagreb 1963; D. Kašić: Srpski manastiri u Hrvatskoj i Slavoniji, Beograd 1971.
75. Simeon Baltić?: Sv. Sava i Simeon druga pol. XVIII st.
 S lijeve strane stoji Sava, u arhiepiskopskoj odeždi, s mitrom na glavi. Desnom rukom blagosilje, a u lijevoj drži otvorenu knjigu. S desne strane je Simeon u monaškoj odjeći. U desnoj ruci drži svitak, a u lijevoj brojanice. Kraj njegovih nogu su kruna i skiptar. Pozadina je plava.
 Tempera na drvu, 37,5 × 29,5 cm.
 Br. 100
76. Simeon Baltić?: Sretenje druga pol. XVIII st.
 Simeon, s Hristom na rukama, stoji s lijeve strane iza okruglog stola. Kraj njega su dva mladića sa zapaljenim svijećama. S desne strane je Marija, a iza nje Josif. S lijeve strane ikone je tamno zeleni zastor na kojem vise dvije zlatne kićanke. Pozadina je zlatna.
 Tempera na drvu, 37,5 × 29 cm.
 Br. 119
77. Simeon Baltić?: Obrezanje druga pol. XVIII st.
 S lijeve strane je okrugao sto i na njemu otvorena knjiga. Iza njega stope jedan čovjek i sveštenik, koji obrezuje Hrista. Hrista

- nosi Josif. Do njega je Marija. S lijeve strane je zeleno-plavi zastor s dvije kićanke. Pozadina zlatna.
 Tempera na drvu, 37 × 29 cm.
 Br. 120
78. Simeon Baltić?: Ulazak u Jerusalim druga pol. XVIII st.
 Hrist jaše na magarcu, odjeven u crveni hiton i plavi himatij. S lijeve strane je grupa ljudi. Jedan bradati čovjek baca na put plašt. S desne strane je druga grupa. U pozadini su dva drveta palme. Na desnom je jedan dječak, koji pruža grančicu palme čovjeku ispod drveta. S lijeve strane je grad s kulama. Pozadina zlatna.
 Tempera na drvu, 37 × 29 cm.
 Br. 129
79. Simeon Baltić?: Usekovanje Jovanovo druga pol. XVIII st.
 U dvorani popločanoj smeđim i sivkastim pločama leži u sredini Jovanovo tijelo bez glave. S lijeve strane stoji krvnik u vojničkoj odjeći. U desnoj ruci drži mač, a u lijevoj Jovanovu glavu, koju Saloma prihvata u okruglu posudu. U pozadini u donjem dijelu dijelovi zgrade, a gore je pozadina zlatna.
 Tempera na drvu, 37,5 × 30 cm.
 Br. 303
80. Simeon Baltić?: Preobraženje druga pol. XVIII st.
 Na vrhu zelenog brda stoji Hrist, u bijelom hitonu i plavom himatiju. S lijeve strane, na tamnim oblacima, je Mojsije s tablicama u ruci, a s desne Ilija. U donjem dijelu slike su u živim pozama apostoli Jovan, Petar i Jakov.
 Tempera na drvu, 38 × 29 cm.
 Br. 404
81. Simeon Baltić?: Vaznesenje druga pol. XVIII st.
 U sredini, okružena apostolima, stoji Bogorodica. U gornjem dijelu slike, u polukrugu sivih oblaka, otvoreno zlatno nebo i u njemu Hrist. Iznad njega lebdi golub.
 Tempera na drvu, 38 × 29 cm.
 Br. 405
82. Simeon Baltić?: Tri jerarha druga pol. XVIII st.
 Vasilije Veliki, Jovan Zlatoust i Grigorije Bogoslov prikazani su jedan do drugoga, u cijeloj figuri. Sva trojica blagosilju i imaju zlatne mitre na glavi, a odjeveni su u svešteničku odjeću. Pozadina je zlatna.
 Tempera na drvu, 37,5 × 26 cm.
 Br. 406

83. Simeon Baltić?: Uspenje Bogorodice druga pol. XVIII st.
Bogorodica leži na odru prekrivenom crvenom tkaninom. Kraj nje stoji Hrist s dušom u liku malog djeteta na rukama. Kraj njegove glave lebde dva anđela s bijelim platnom preko ruku. Oko odra stoe apostoli u raznim pozama koje izražavaju žalost. Uz odar je prislonjena velika knjiga. U pozadini je s jedne i druge strane po jedna zgrada. Između toga je pozadina zlatna.
Tempera na drvu, 29 × 37 cm.
Br. 487
84. Simeon Baltić?: Hrist druga pol. XVIII st.
Hrist je prikazan do nešto ispod pasa, kao mlađi čovjek s dugom smeđom kosom. Na glavi ima zlatnu krunu. Hiton mu je crven, a himatij plav. Odjeća je ukrašena zlatnim ornamentom. Hrist desnom rukom blagosilje, a u lijevoj drži otvorenu knjigu. Pozadina je zlatna. Dio ikonostasa — prijestolna ikona.²⁸
Tempera na drvu, 117 × 80 cm.
Br. 272
85. Simeon Baltić?: Bogorodica druga pol. XVIII st.
Bogorodica je prikazana do nešto ispod pasa. Na lijevoj ruci drži Hrista, a desnom na njega pokazuje. Na glavi ima zlatnu krunu, a okrunjen je i Hrist. On desnom rukom blagosilje, a u lijevoj drži zatvorenu knjigu. Marijina haljina je plavo-zelena, a maforij crven. Odjeća je izvezena zlatnim ornamentom. Hristova odjeća je bijela, a plašt zlatan. Pozadina zlatna.
Tempera na drvu, 117 × 81 cm.
Br. 383
86. Simeon Baltić?: Jovan Preteča druga pol. XVIII st.
Jovan je prikazan u cijeloj figuri, s desnom rukom uzdignutom na blagoslov. U lijevoj drži razvijen svitak. Odjeća mu je svjetlo smeđa, a plašt plavo-zelen sa zlatnim ornamentom i crvenom podstavom. Tlo je zeleno i po njemu ima drveća i grmova. S lijeve strane je jedno veliko drvo i ispod njega sjekira. Na zlatnoj pozadini, s lijeve strane gore naslikan je u krugu stol i na njemu upaljena svijeća. Ispod toga iz sivog oblaka izlazi ruka sa zlatnom trubom. Na desnoj strani je u krugu naslikana krstionica, a ispod toga iz oblaka se pojavljuje ruka koja drži vagu. Dio ikonostasa — prijestolna ikona.
Tempera na drvu, 117 × 81 cm.
Br. 381
87. Simeon Baltić?: Sabor arhanđela druga pol. XVIII st.
U sredini stoji arhanđel Mihailo — prikazan kao mladić s dugom smeđom kosom, odjeven u vojničku odjeću. U desnoj ruci drži
- isukan mač, a u lijevoj korice mača. Sa svake strane je grupa anđela. Svi imaju zlatna krila i bogato ukrašenu odjeću. Gore u sredini, na sivim oblacima sjedi Hrist. U desnoj ruci drži crveni barjak s krstom na vrhu, a u lijevoj sferu. Pozadina je zlatna. Dio ikonostasa — prijestolna ikona.
Tempera na drvu, 117 × 81 cm.
Br. 382
88. Gomirska škola: Carske dveri druga pol. XVIII st.
Na svakom krilu dveri umetnute su po dvije ikone. Na gornjima je prikaz Blagovijesti, a gornji dio svake je u obliku poluluka. Na donjim ikonama, koje su pravokutnog oblika, je s lijeve strane Vasilije Veliki, a s desne Grigorije Bogoslov. Oko ikona je rezbarija koju čini srebrno obojena rešetka. Na ukrštanjima su zlatni cvjetići. Sirok rub oko svakog krila ukrašen je izrezbarenom vitičicom loze s crnim, crvenim i zlatnim grozdovima. Dio ikonostasa.
Tempera na drvu, 167 × 114 (zatvorene)
Br. 627
89. Gomirska škola: Jovan Preteča druga pol. XVIII st.
Preteča stoji u zelenom pejzažu s grmovima i jednim drvetom s lijeve strane. Ispod drveta je sjekira. Jovan u ruci drži krst. Kraj njegovih nogu, s desne strane je zlatna posuda s odsječenom glavom. Gore je pozadina zlatna. Dio ikonostasa.
Tempera na drvu, 117 × 41 cm.
Br. 368
90. Gomirska škola: Sv. Nikola druga pol. XVIII st.
Svetitelj je prikazan u cijeloj figuri, kao starac s prosjedom bradom i dugom kosom. Odjeven je u vladičansku odjeću, a na glavi ima zlatnu mitru. Desnom rukom blagosilje, a u lijevoj drži vladičansku štaku. Pozadina je u donjem dijelu tamno zelena, a u gornjem zlatna. Dio ikonostasa.
Tempera na drvu, 117 × 41,5 cm.
Br. 369
91. Gomirska škola: Sv. Georgije druga pol. XVIII st.
Georgije je golobradi mladić s dugom smeđom kosom, odjeven u vojničku odjeću. U desnoj ruci drži zlatan krst i palminu grančicu, a u lijevoj kopljje. Donji dio pozadine je tamno zelen, a gornji zlatan. Dio ikonostasa.
Tempera na drvu, 117 × 34 cm.
Br. 370
92. Gomirska škola: Apostol Jakov druga pol. XVIII st.
Kao i ostali apostoli s ikonostasa, i Jakov je prikazan u cijeloj figuri. Ima smeđu kosu i dosta kratku bradu. Djesnu ruku je podi-

gao, a u lijevoj drži savijen svitak. Ima crveni hiton i plavi himatij. Donji dio pozadine je pejzaž a gornji je zlatan. Dio ikonostasa. Tempera na drvu, $56,5 \times 34$ cm.
Br. 117

93. Gomirska škola: Apostol Matej druga pol. XVIII st.
Apostol je čovjek srednjih godina, s dugom smeđom kosom i bradom. U desnoj ruci drži zatvorenu knjigu, a lijevu je stavio na grudi. Hiton mu je crven, a himatij zeleno-plav. Donji dio pozadine čini pejzaž sa zelenim grmovima, a gornji je zlatan. Dio ikonostasa.
Tempera na drvu, 57×34 cm.
Br. 318

94. Gomirska škola: Apostol Marko druga pol. XVIII st.
Marko ima dugu smeđu kosu i bradu. U rukama drži zatvorenu knjigu. Hiton mu je crven, a himatij neodređene tamne boje. Donji dio pozadine pejzaž, gornji zlatan. Dio ikonostasa.
Tempera na drvu, 57×34 cm.
Br. 351

95. Gomirska škola: Apostol Toma druga pol. XVIII st.
Toma je mladić s dugom smeđom kosom. U desnoj ruci drži savijen svitak. Hiton mu je crven, a himatij zelen. Donji dio pozadine je zeleni predio s drvećem, a gornji zlatan. Dio ikonostasa.
Tempera na drvetu, 57×33 cm.
Br. 352

96. Gomirska škola: Apostol Petar druga pol. XVIII st.
Petar je starac s prosjedom kosom i bradom. Hiton mu je plav, a himatij svjetlo smeđe boje. U rukama drži zatvorenu knjigu i dva ključa. Donji dio pozadine je zeleni predio, a gornji je zlatan.
Tempera na drvu, 57×34 cm.
Br. 353

97. Gomirska škola: Apostol Jovan druga pol. XVIII st.
Apostol je stariji čovjek s prosjedom kosom i dugom bradom. Hiton mu je crven, a himatij tamno plav. U rukama drži otvorenu knjigu. Donji dio pozadine zelen, gornji zlatan. Dio ikonostasa.
Tempera na drvu, 57×34 cm.
Br. 354

98. Gomirska škola: Apostol Juda druga pol. XVIII st.
Juda je čovjek srednjih godina s crnom kosom i bradom. Hiton mu je plav. Crveni plašt on pridržava obim rukama. Gore je po-

zadina zlatna, iznad zelenog predjela u donjem dijelu. Dio ikonostasa.
Tempera na drvu, $57 \times 34,5$ cm.
Br. 355

99. Gomirska škola: Apostol Simon druga pol. XVIII st.
Simon ima prosjedu kosu i bradu. U lijevoj ruci drži savijen svitak, a desnu je ispružio. Odjeća mu je siva, a plašt plav. Iznad zelenog predjela u donjem dijelu, zlatna pozadina. Dio ikonostasa.
Tempera na drvu, 57×34 cm.
Br. 356

100. Gomirska škola: Apostol Vartolomej druga pol. XVIII st.
Apostol ima dugu smeđu kosu i bradu. Desnu ruku je uzdigao, a u lijevoj ima savijen svitak. Odjeća mu je tamno plava, s crvenim plaštem. Dolje pozadinu čini zeleni pejzaž, a gore je zlatna. Dio ikonostasa.
Tempera na drvu, $56,5 \times 33,5$ cm.
Br. 359

101. Gomirska škola: Apostol Pavao druga pol. XVIII st.
Apostol stoji u zelenom predjelu s drvećem. Ima smeđu kosu i bradu. Odjeća mu je plava i crvena. U desnoj ruci drži mač, a u lijevoj zatvorenu knjigu. Gornji dio pozadine je zlatan. Dio ikonostasa.
Tempera na drvu, $56,5 \times 33,5$ cm.
Br. 360

102. Gomirska škola: Apostol Filip druga pol. XVIII st.
Filip je mladić, odjeven u crveni hiton i sivi himatij. U desnoj ruci ima savijen svitak. Stoji u zelenom predjelu, iznad kojeg je zlatna pozadina. Dio ikonostasa.
Tempera na drvu, $57 \times 33,5$ cm.
Br. 361

103. Gomirska škola: Apostol Andrej druga pol. XVIII st.
Andrej je stariji čovjek prosjede kose i brade. U desnoj ruci drži savijen svitak, a lijevu je stavio na grudi. Odjeća mu je crvene i zelene boje. Gornji dio pozadine je zlatan, a donji je zeleni predio.
Tempera na drvu, $57 \times 33,5$ cm.
Br. 362

104. Gomirska škola: Krštenje Hrista druga pol. XVIII st.
Hrist stoji u vodi obojenoj svjetlo zelenom bojom. Ruke je prekrstio na grudima. S desne strane je Jovan Preteča u odjeći od kamilje dlake s plavim, crveno podstavljenim plaštem. Jovan je

desnu ruku uzdigao iznad Hristove glave, a u lijevoj drži krst. S lijeve strane stoe dva anđela. Prvi drži u rukama crveni plašt. Nad Hristovom glavom lebdi golub, a iznad njega je u oblacima lik Boga. Donji dio pozadine čine sivi oblaci, a gornji je zlatan. Dio ikonostasa.

Tempera na drvu, 49 × 33 cm.

Br. 99

105. Gomirska škola: Sretenje druga pol. XVIII st.

S lijeve strane je okrugao stol. Iza njega стоји Simeon s malim Hristom na rukama. Kraj njega su dva mladića s upaljenim svijećama u rukama. S desne strane stoji Marija, a iza nje je Josif. S lijeve strane je mramorni stup i plava zavjesa s dvije zlatne kičanke. Popadina je zlatna. Dio ikonostasa.

Tempera na drvu, 49 × 33 cm.

Br. 118

106. Gomirska škola: Cvjeti druga pol. XVIII st.

Hrist jaše na magarcu i blagosilje grupu ljudi koja je iza njega, s desne strane slike. S lijeve strane je druga grupa, u kojoj jedan čovjek stavlja plašt na put kojim će Hrist proći. U pozadini su dvije palme. Na desnoj je jedan dječak koji kida granu. S lijeve strane zida i tornjevi grada. Gore je pozadina zlatna. Dio ikonostasa.

Tempera na drvu, 49 × 34 cm.

Br. 128

107. Gomirska škola: Rođenje Jovana druga pol. XVIII st.

U prostoriji popločanoj crvenim i sivim pločama, na lijevoj strani ispod plave zavjese je krevet, na kojem leži Jelisaveta. Pokrivena je crvenim pokrivačem sa zlatnim ornamentom. Kraj nje je kolijevka. S desne strane kleći jedna žena. Ona drži dijete i iz zlatnog vrča sipa vodu u okruglu bijelu posudu. Iza nje stoji još jedna žena. Iza postelje je stolić i na njemu nešto posuđa i voća. Kraj stola je jedna djevojčica s tanjirom u ruci. Pozadina zlatna. Dio ikonostasa.

Tempera na drvu, 50 × 34 cm.

Br. 317

108. Gomirska škola: Rođenje Bogorodice druga pol. XVIII st.

U prvom planu u sredini je zlatna posuda s vodom u kojoj je mala Marija. Nju pridržava jedna žena koja kleći. Druga žena iz zlatnog vrča sipa vodu u posudu. S desne strane je jedna djevojčica s crvenim ubrusom u rukama. U drugom planu je postco-

lja s plavim zavjesama. Na njoj, pokrivena crvenim pokrivačem sa zlatnim vezom, leži Ana. Gore je pozadina zlatna. Dio ikonostasa.

Tempera na drvu, 49,5 × 34,5 cm.

Br. 345

109. Gomirska škola: Preobraženje druga pol. XVIII st.

Hrist stoji na zelenom brežuljku. S lijeve strane, na oblacima, stoji Mojsije, a s desne Ilija. Oblaci su sivi sa zlatnim rubovima. U podnožju brežuljka kleće apostoli Jovan, Petar i Jakov. Gore je pozadina zlatna. Dio ikonostasa.

Tempera na drvu, 49,5 × 34 cm.

Br. 346

110. Gomirska škola: Obrezanje druga pol. XVIII st.

Iza okruglog stola stoji jedan čovjek, sveštenik koji obrezuje Hrista, Josif s posudom na kojoj je Hrist, te Marija. Na stolu je otvorena knjiga. S lijeve strane je visoki stup i plava zavjesa s dvije zlatne kičanke. Gore je pozadina zlatna. Dio ikonostasa.

Tempera na drvu, 49,5 × 34 cm.

Br. 347

111. Gomirska škola: Vavedenje druga pol. XVIII st.

Ispred vrata hrama stoji sveštenik s dvorogom kapom na glavi. Njemu s lijeve strane prilazi mala Marija. Odjevena je u tamno plavu haljinu i crveni ogrtač. Iza nje su Joakim i Ana. Gore je pozadina zlatna. Dio ikonostasa.

Tempera na drvu, 49,5 × 34 cm.

Br. 348

112. Gomirska škola: Rođenje Hrista druga pol. XVIII st.

S desne strane su jaslice od pletenog šiblja. Na njima, na bijelom platnu leži Hrist. S lijeve strane kleći Marija, u crvenoj haljini i plavom plaštu. Iza nje je Josif. U jednoj ruci drži štap, a u drugoj upaljenu luč. Iza jasala su vol i magarac. Desno gore je osmorakra zvijezda iz koje zlatne zrake polaze prema Hristu. Okružene sivim oblacima u kojima su 4 anđeoske glave. U gornjem dijelu s lijeve strane je crveni krov. Dio ikonostasa.

Tempera na drvu, 50 × 33,5 cm.

Br. 349

113. Gomirska škola: Vaznesenje druga pol. XVIII st.

U sredini je Bogorodica, u crvenoj haljini i plavom ogrtaču. S lijeve strane je Petar, s knjigom i ključevima u rukama, a s desne Pavao s knjigom i mačem. Naokolo su ostali apostoli. U gornjem dijelu slike u sredini lebdi u zlatnom nebu Hrist. Naokolo su sivi oblaci. Dio ikonostasa.

Tempera na drvu, 50 × 33,5 cm.

Br. 350

114. Gomirska škola: Duhovi druga pol. XVIII st.

U sredini je hram — centralna građevina s jednom većom i nekoliko manjih kupola. Sa svake strane je po 6 apostola. Prvi na lijevoj strani je Petar, s ključevima, a na desnoj Pavao s mačem i knjigom. Gore je pozadina zlatna, a u sredini lebdi golub. Dio ikonostasa.

Tempera na drvu, 50 × 34 cm.

Br. 357

115. Gomirska škola: Vaskrsenje druga pol. XVIII st.

Hrist stoji na grobu, okružen sivim oblacima. Desnom rukom bla-gosilje, a u lijevoj drži orveni barjak s krstom na vrhu. Oko bedara ima bijeli perizom, a preko lijevog ramena crveni plašt. Pozadina je zlatna. Dio ikonostasa.

Tempera na drvu, 49,5 × 33,5 cm.

Br. 367

116. Gomirska škola: Prorok Danil druga pol. XVIII st.

Kao i ostali likovi proroka s ovog ikonostasa, Danil je prikazan u 3/4 figuri. To je mladić s dugom smeđom kosom. Na glavi ima sivu kapu, hiton mu je siv, a himatij orven. U lijevoj ruci drži kamen. Donji dio pozadine su sivi oblici, a gornji je zlatan, što se ponavlja kod svih proroka.

Tempera na drvu, 52 × 33 cm.

Br. 42

117. Gomirska škola: Prorok Zaharija druga pol. XVIII st.

Zaharija ima na glavi zlatnu dvorogu kapu, a odjeven je u tamno zelenu odjeću u nešto sličnom oklopu zlatne boje. U lijevoj ruci drži sedmokraki svijećnjak. Dio ikonostasa.

Tempera na drvu, 48,5 × 30,5 cm.

Br. 48

118. Gomirska škola: Prorok Aron druga pol. XVIII st.

Aron ima dugu crnu kosu i bradu. Odjeven je u odjeću jevrejskog sveštenika. U desnoj ruci drži rasvjetanu granu. Dio ikonostasa.

Tempera na drvu, 50 × 34 cm.

Br. 358.

119. Gomirska škola: Prorok David druga pol. XVIII st.

David ima kratku prosjedu bradu. Na glavi mu je zlatna kruna. U lijevoj ruci drži zlatnu kutiju. Dio ikonostasa.

Tempera na drvu, 52 × 34 cm.

Br. 363

120. Gomirska škola: Prorok Isaija druga pol. XVIII st.

Isaija je stari čovjek s prosjedom kosom i bradom. U desnoj ruci drži kliješta sa žeravicom. Dio ikonostasa.

Tempera na drvu, 52 × 34 cm.

Br. 364

121. Gomirska škola: Prorok Gedeon druga pol. XVIII st.

Prorok Gedeon je čovjek s dugom smeđom kosom i bradom. U desnoj ruci drži kamen. Dio ikonostasa.

Tempera na drvu, 52 × 31 cm.

Br. 365

122. Gomirska škola: Prorok Solomon druga pol. XVIII st.

Prorok je mladi čovjek sa zlatnom krunom na glavi. U desnoj ruci drži hram i na njega lijevom pokazuje. Dio ikonostasa.

Tempera na drvu, 52 × 34 cm.

Br. 366

123. Gomirska škola: Krunisanje Bogorodice druga pol. XVIII st.

Bogorodica stoji na sivim oblacima, ruku prekrštenih na grudima. Odjevena u plavu haljinu i crveni maforij sa zlatnim ornamentom. S lijeve strane je Hrist, a s desne Bog otac. Oni nad Marijinom glavom pridržavaju krunu. Hrist u drugoj ruci drži veliki zlatni krst, a Bog sferu. Iznad svih lebdi golub. Dolje u oblacima su 4 anđeoske glavice sa zlatnim krilima. Gornji dio pozadine je zlatan. Gornji rub ikone je zaobljen. Dio ikonostasa.

Tempera na drvu, 83 × 96 cm.

Br. 344

124. Gomirska škola: Polaganje u grob druga pol. XVIII st.

Hrist leži položen na bijelo platno. Kod Hristove glave platno pridržava Josif. Kraj njega je anđeo sa zapaljenom svijećom u desnoj ruci. Do njega, s glavom prislonjenom na sklopljene ruke, je Jovan, a kraj Jovana Marija Kleopova. Ona pridržava Bogorodicu, dok je s druge strane Marija Magdalena. Zatim stoji Marija Jakovljeva, a kraj nje drugi anđeo sa svijećom. Kod Hristovih nogu platno pridržava Nikodim. Dio ikonostasa.

Tempera na drvu, 48 × 90,5 cm.

Br. 123

Tempera na drvu, 50 × 33,5 cm.

Br. 350

114. Gomirska škola: Duhovi druga pol. XVIII st.

U sredini je hram — centralna građevina s jednom većom i nekoliko manjih kupola. Sa svake strane je po 6 apostola. Prvi na lijevoj strani je Petar, s ključevima, a na desnoj Pavao s mačem i knjigom. Gore je pozadina zlatna, a u sredini lebdi golub. Dio ikonostasa.

Tempera na drvu, 50 × 34 cm.

Br. 357

115. Gomirska škola: Vaskrsenje druga pol. XVIII st.

Hrist stoji na grobu, okružen sivim oblacima. Desnom rukom bla-gosilje, a u lijevoj drži orveni barjak s krstom na vrhu. Oko bedara ima bijeli perizom, a preko lijevog ramena crveni plašt. Pozadina je zlatna. Dio ikonostasa.

Tempera na drvu, 49,5 × 33,5 cm.

Br. 367

116. Gomirska škola: Prorok Danil druga pol. XVIII st.

Kao i ostali likovi proroka s ovog ikonostasa, Danil je prikazan u 3/4 figuri. To je mladić s dugom smeđom kosom. Na glavi ima sivu kapu, hiton mu je siv, a himatij orven. U lijevoj ruci drži kamen. Donji dio pozadine su sivi oblici, a gornji je zlatan, što se ponavlja kod svih proroka.

Tempera na drvu, 52 × 33 cm.

Br. 42

117. Gomirska škola: Prorok Zaharija druga pol. XVIII st.

Zaharija ima na glavi zlatnu dvorogu kapu, a odjeven je u tamno zelenu odjeću u nešto sličnom oklopu zlatne boje. U lijevoj ruci drži sedmokraki svijećnjak. Dio ikonostasa.

Tempera na drvu, 48,5 × 30,5 cm.

Br. 48

118. Gomirska škola: Prorok Aron druga pol. XVIII st.

Aron ima dugu crnu kosu i bradu. Odjeven je u odjeću jevrejskog sveštenika. U desnoj ruci drži rasvjetanu granu. Dio ikonostasa.

Tempera na drvu, 50 × 34 cm.

Br. 358.

119. Gomirska škola: Prorok David druga pol. XVIII st.

David ima kratku prosjedu bradu. Na glavi mu je zlatna kruna. U lijevoj ruci drži zlatnu kutiju. Dio ikonostasa.

Tempera na drvu, 52 × 34 cm.

Br. 363

120. Gomirska škola: Prorok Isaija druga pol. XVIII st.

Isaija je stari čovjek s prosjedom kosom i bradom. U desnoj ruci drži kliješta sa žeravicom. Dio ikonostasa.

Tempera na drvu, 52 × 34 cm.

Br. 364

121. Gomirska škola: Prorok Gedeon druga pol. XVIII st.

Prorok Gedeon je čovjek s dugom smeđom kosom i bradom. U desnoj ruci drži kamen. Dio ikonostasa.

Tempera na drvu, 52 × 31 cm.

Br. 365

122. Gomirska škola: Prorok Solomon druga pol. XVIII st.

Prorok je mladi čovjek sa zlatnom krunom na glavi. U desnoj ruci drži hram i na njega lijevom pokazuje. Dio ikonostasa.

Tempera na drvu, 52 × 34 cm.

Br. 366

123. Gomirska škola: Krunisanje Bogorodice druga pol. XVIII st.

Bogorodica stoji na sivim oblacima, ruku prekrštenih na grudima. Odjevena u plavu haljinu i crveni maforij sa zlatnim ornamentom. S lijeve strane je Hrist, a s desne Bog otac. Oni nad Marijinom glavom pridržavaju krunu. Hrist u drugoj ruci drži veliki zlatni krst, a Bog sferu. Iznad svih lebdi golub. Dolje u oblacima su 4 anđeoske glavice sa zlatnim krilima. Gornji dio pozadine je zlatan. Gornji rub ikone je zaobljen. Dio ikonostasa.

Tempera na drvu, 83 × 96 cm.

Br. 344

124. Gomirska škola: Polaganje u grob druga pol. XVIII st.

Hrist leži položen na bijelo platno. Kod Hristove glave platno pridržava Josif. Kraj njega je anđeo sa zapaljenom svijećom u desnoj ruci. Do njega, s glavom prislonjenom na sklopljene ruke, je Jovan, a kraj Jovana Marija Kleopova. Ona pridržava Bogorodicu, dok je s druge strane Marija Magdalena. Zatim stoji Marija Jakovljeva, a kraj nje drugi anđeo sa svijećom. Kod Hristovih nogu platno pridržava Nikodim. Dio ikonostasa.

Tempera na drvu, 48 × 90,5 cm.

Br. 123

125. Gomirska škola: Svetitelj i anđeo druga pol. XVIII st. U četverokutnu dasku urezan je pozlaćen okvir — kartuša rokajnog oblika. U uglovima su urezbareni lisnati ukrasi. U kartuši je naslikana scena kako anđeo donosi hljeb svetitelju (sv. Ilija?) koji sjedi ispod drveta pored jednog brežuljka. Dio ikonostasa. Tempera na drvu, 92 × 99 cm.
Br. 630
126. Gomirska škola: Anđeo druga pol. XVIII st. Oblik i obrada daske isti kao br. 125. U kartuši je naslikan anđeo s velikim zlatnim krilima. U rukama drži ljestve. Odjeća mu je plava, a oko ramena vijori crveni plašt. Oko anđela je zeleni predio s drvećem, a nebo je zlatno. Dio ikonostasa. Tempera na drvu, 87 × 112 cm.
Br. 632
127. Gomirska škola: Evandelist Jovan druga pol. XVIII st. Na dasci, koja je s jedne strane zaobljena u poluluk, naslikan je Jovan, kao čovjek srednjih godina s dugom crnom kosom i bradom. Odjeća mu je crvene i plave boje. On u uzdignutoj desnoj ruci drži pero, a lijevom blagosilje. S desne strane je na klupici otvorena knjiga, a s lijeve tintarnica. Iza klupice je evandelistov simbol, orao. Dio ikonostasa. Tempera na drvu, 41 × 32 cm.
Br. 486
128. Gomirska škola: Evandelist Matej druga pol. XVIII st. Pandan broju 127. Matej sjedi na klupici, s perom u desnoj i knjigom u lijevoj ruci. S lijeve strane na klupici je bočica s tintom, a s desne strane, kraj Matejeve glave, na zlatnoj podlozi je crnom bojom nacrtan orao. Dio ikonostasa. Tempera na drvu, 42 × 34,5 cm.
Br. 650
129. Gomirska škola: Prizor iz Sv. pisma druga pol. XVIII st. Samo djelomično sačuvano. Na većem komadu daske urezan medaljon s rokoko okvirom. U njemu naslikan neki čovjek koji kleći u jednoj prostoriji. Dio ikonostasa. Tempera na drvu, 95 × 69 cm.
Br. 488
130. Gomirska škola: Usekovanje druga pol. XVIII st. Scena je prikazana u trolisnom medaljonu s rezbarenim zlatnim okvirom, koji je u četvrtastom okviru. U prostoriji popločenoj smedim mramornim pločama stoji vojnik u oklopu, sa šljemom na glavi. U desnoj ruci drži mač, a u lijevoj Jovanovu glavu, koju stavlja na posudu u rukama Salome. Ona ima na sebi svijetu bluzu, crvenu suknju i bijelu pregaču. U pozadini je Jovanovo tijelo. S lijeve strane je stup, a s desne ulaz u prostoriju. Dio ikonostasa. Tempera na drvu, 73 × 102 cm.
Br. 371
131. Gomirska škola: Hrist i djeca druga pol. XVIII st. U veću dasku urezan je pravokutnik i u njega urezbarena rokajna kartuša obojena zlatnom i srebrnom bojom. U uglovima su lisnati ukrasi. U kartuši je naslikan prizor Hrista s djecom. Hrist sjedi ispred jednog stupa. Ruke je pružio prema nagom djetetu koje mu prilazi. Iza djeteta kleći majka i pridržava ga. Iza nje stoji druga žena, u bijeloj haljini, s djetetom na rukama. S lijeve strane stoji jedan starac. Dio ikonostasa. Tempera na drvu, 112 × 122 cm.
Br. 631
132. Gomirska škola: Anđeli druga pol. XVIII st. Na dasci u obliku polukruga na zlatnoj podlozi naslikan je šestokrili anđeo. Dio ikonostasa. Dva komada. Tempera na drvu, 29,5 × 70 cm.
Br. 651

I V A N I Ć - G R A D

133. Nepoznat slikar: Čudo s hljebovima i ribama XIX st. Daska je u obliku nepravilnog ovala, s urezanim pozlaćenim okvиром, koji gore i dolje ima izrezbarene ukrase. Scena prikazuje Hristovo čudo s hljebovima i ribama. S desne strane sjedi Hrist, a uz njega je jedan dječak koji donosi košaru s hljebovima. Natlu je posuda s ribama. S lijeve strane stoje tri čovjeka, a u pozadini se vidi gomila ljudi. Dio ikonostasa.²⁹ Ulje na drvu, 71 × 45,5 cm.
Br. 513
134. Nepoznat slikar: Čudo sv. Nikole XIX st. S lijeve strane stoji jedan starac sa svijećom u ruci. Iza njega je jedna žena, a straga se vidi glava još jednog čovjeka. S desne strane prilazi dječak u širokim istočnjačkim hlačama, s fesom na glavi. On drži poslužavnik s čašom. Pridržava ga sv. Nikola, koji stoji iza njega. Dio ikonostasa. Ulje na drvu, 72 × 56 cm.
Br. 520

KARLOVAC

135. Nepoznat slikar: Bogorodica s djetetom vjer. XVIII st. Ikona je prekrivena okovom tako da se vide samo glave i ruke Marije i Hrista. Na okovu od srebrnog lima su reljefno izrađeni odjeća, nimbovi, Marijina kruna, a oko likova lisnati ornament. Koliko se može vidjeti, Bogorodica je tipa Strasne jer je Hrist upravio pogled na majku i obim rukama uhvatio palac njene desne ruke. Tempera na drvu srebrn okov, 38×32 cm. Br. 51
136. Kuzma Jegorov: Marija Egipčanka XVIII st. Marija стоји, с рукама преkrštenim на грудима. Од одjeće на себи има само жuti plašt. Bijela, по средини raščesljana kosa pada joj preko ramena. Lijevo i desno су два mala prizora из Marijina života. S lijeve strane Zosim isповиједа Mariju, a s desne joj daje svoj ogrtač. U pozadini su zeleni brežuljci. Gornji dio pozadine je zelen. U lijevom gornjem uglu je nerukotvoreni obraz. U donjem desnom uglu je potpis: Kuzma Jegor... Osnovni ton ikone je zelen. Naglašena plastičnost kod likova. Rad ruskih provincijskih radionica. Tempera na drvu, $28,5 \times 23,5$ cm. Br. 80
Literatura: M. Jovanović: Rusko-srpske umetničke veze, Zbornik Filozofskog fakulteta VII-1, Bgd. 1963, str. 399, sl. 15
137. Ruski rad: Razni svetitelji XVIII st. Ikona je podijeljena na 9 polja u 3 reda. U prvom redu su Bogorodica, Vaskrsenje, sv. Nikola. U drugom nekoliko nejasnih likova, te sv. Flor i Laver. U trećem sv. Georgije, tri svetiteljke, te sv. Nikita. Upotrebljene boje: zelena, cinober crvena, bijela, smeđa, zlatna. Rad ruskih provincijskih radionica. Tempera na drvu, $29,5 \times 25,5$ cm. Br. 161
138. Gomirska škola: Sv. Nikola kraj XVIII st. Nikola je starac s kratkom sijedom bradom, odjeven u episkopsku odjeću, ukrašenu zlatom i vezom. Na glavi ima mitru, a u lijevoj ruci vladičanski štap. Desnom rukom blagosilje. Tlo je zeleno, a iznad toga nebo najprije ružičasto, pa prelazi prema gore u sivkasto-plavo. Gornji dio pozadine je zlatan. U lijevom gornjem uglu je mali Hrist koji blagosilje Nikolu, a s desne je Bogorodica. Tempera na drvu, $33,5 \times 24,5$ cm. Br. 426

KOMOGOVINA

139. Komogovinska škola: Hrist 1723. g. Hrist sjedi na prijestolju ukrašenom stiliziranim životinjskim glavama. Odjeven je u svešteničku odjeću, a na glavi ima zlatnu krunu. Hrist desnom rukom blagosilje, a u lijevoj drži otvorenu knjigu. Sa svake strane od Hrista je po šest polufigura apostola. S lijeve strane su: Petar, Jovan, Marko, Andrija, Jakov, Filip. S desne: Pavao, Matej, Luka, Simon, Vartolomej, Toma. Ispod prijestolja je zapis:
- И...САСЕ СІАНА ВЪ ЛѢТО · АУКГ. ТРУДОМЪ
...АРСЕННА ...КОМ....А**
- Tempera na drvu, $111,5 \times 76,5$ cm. Br. 263
Literatura: P. Dragić: Manastir Komogovina, kalendar Sv. Sava, 1932. g., I. Bach: Prilozi povijesti srp. slikarstva... Hist. zbornik II/1949; D. Kašić: Srpski manastiri u Hrvatskoj i Slavoniji, Beograd 1971.³⁰
140. Komogovinska škola: Bogorodica 1723. g. Na bijelom prijestolju s volutama sjedi Bca na crveno-zelenom jastuku. Odjevana je u zelenu haljinu i svijetlo ljubičast maforij s crvenom podstavom. Na krilu joj sjedi Hrist, u bijelom hitonu i crvenom himatiju. Iznad Marijine glave dva anđela drže krunu, a iznad krune je golub. Sa svake strane od Marije je po 6 polufigura proroka. Lijevo su: David, Avakum, Jakov, Isaija, Jeremija, Gedeon, Desno: Solomon, Aron, Mojsej, Mihej, Jona i jedan s nečitljivim imenom. Na podnožju prijestolja je zapis:
- ПИСАСЕ СІА ЧАТНАА ИКОНА, ВЪ ЛѢТО:..23:
ТРУДОМЪ ИЕРОМОНАХА АРСЕНИЯ**
- Na poleđini je grčki zapis:
- ΕΔΟ ήσ το μοναστύρι γομογοβηγα
ἔχωγραφες ηκανε εγγείας η τεσερες
ηκορας με εορ κόπορ τοο θεοο
ἀρσενηος εερομογαχος ετη 1723
μηνι γενουαρηοι 28**
- Tempera na drvu $111,5 \times 73$ cm. Br. 264
Literatura kao za br. 139 i Stojanović: Zapis... V, br. 7551
141. Komogovinska škola: Preobraženje 1723. g. U pejzažu od sivih stijena s nekoliko zelenih drveta odvija se scena preobraženja. Hrist lebdi gore u sredini, odjeven u bijelu odje-

ću. Oko njega je zlatan krug, koji prelazi u ružičast, pa upet u zlatan. Iz krugova izlaze zrake svjetlosti. Pored Hrista su Mojsije i Ilija, na malim oblačcima. U donjem dijelu ikone, na tlu su apostoli Jovan, Jakov i Petar. Jovan je sav savijen, Jakov se malo uzdigao, a Petar kleći.

Tempera na drvu, 111,5 × 43 cm.

Br. 265

Literatura kao za br. 139.

142. Komogovinska škola: Vaznesenje 1723. g.
U donjem dijelu ikone je u sredini Bca, pored nje arhanđeli Mihailo i Gavrilo i apostoli. Iza te grupe je brežuljkasti pejzaž svijetlo smeđe boje, s nešto drveća i krovom neke zgrade. U gornjem dijelu ikone, na zlatnoj podlozi, lebde četiri anđela i nose mandorlu s Hristom, odjevenom u zlatnu odjeću. Dva gornja anđela imaju u ustima zlatne trube. Iznad Hrista lebdi golub i vidi se otvoreno nebo uokvireno polukrugom žućkastih oblaka.

Tempera na drvu, 111,5 × 45 cm.

Br. 266

Literatura kao za br. 139

K O P R I V N I C A

143. Nepoznati grafičar: Raspeće 1750. g.
Ikona je u stvari bakrorez priljepljen uz drvo i prelakiran. U sredini je raspeće, s lijeve strane stoji Bca, a s desne Jovan. Iznad njih lebde anđeli s razvijenim svitcima. U uglovima, u baroknim okvirima, likovi evanđelista i njihovih simbola. Na nacrtanom okviru su prikazana oruđa stradanja. U donjem dijelu je zapis iz kojeg se vidi da je grafika radena po narudžbi Pavla Nenadovića 1750. g. Na poledini je zapis tintom iz 1806. g. u kojem se kaže da je koprivnički paroh Simeon Filatović dobio ovu ikonu za crkvu nakon smrti Ane Vasiljević.
Grafika nalijepljena na drvo, 39 × 30,5 cm.

Br. 52

144. Ruski rad: Praznici XVIII st.
Ikona je razdijeljena na više polja — u sredini jedno veće a na okolo 12 manjih. Na srednjem polju je prikaz raspeća, vaskrsenja i silaska u limb. Naokolo su prizori: Trojica, Rođenje Bce, Vavedenje, Blagovijest, Bogojavljenje, Cvijeti, Vozdvizjenje krsta, Uspenije Bce, Vaznesenje, Preobraženje, Sretenije, Rođenje Hrista. Upotrebljene boje: tamno zelena, crvena, bijela, crna, zlatna. Naokolo zeleni rub. Rad ruskih provinčijskih radionica.

Tempera na drvu, 35 × 30 cm.

Br. 213

145. Ikonopisac Teodor: Bogorodica skorbjaših XVIII st.
U sredini je Bogorodica s Hristom na rukama. Oboje imaju na glavama krune. S desne strane je jedan anđeo i grupa ljudi koji pružaju ruke prema Bogorodici. Izgleda da je slična grupa bila i na lijevoj strani, koja je jako oštećena. Pozadina je zelena. Oko ruba su crni i crveni krugovi. U donjem dijelu ikone su naslikani stilizirani cvjetovi, a između njih je ime, vjerojatno ikonopisca »P Teodor«. Upotrebljene boje: zelena, crvena, bijela, crna. Na poledini ikone je zapis tintom:

СЕИ ИКОНА ГЕОРГИЕ КОСТИЧА 1796 ... ф..вр...

Rad ruskih provinčijskih radionica.

Tempera na drvu, 48 × 39 cm.

Br. 221

146. Ikonopisac Viktor: Tajna večera 1674. g.
Apostoli sjede oko okruglog stola prekrivenog bijelim prostirачem. U sredini je Hrist, koji desnom rukom blagosilje, a u lijevoj drži hlijeb. Na Hrista se naslonio apostol Jovan. Nasuprot Hristu sjedi Juda i pruža ruku prema stolu. U drugoj ruci drži kesu s novcem. Na stolu je jelo i posude. Iza scene je niša i sa svake strane po dva mramorna stupna. Gornji dio pozadine je zlatan. Pod je popločan ružičastim i crveno-smeđim kvadratnim pločama. U desnom donjem uglu je potpis slikara:³¹

ХІР ВІКТОР · АХОД

Tempera na drvu, 83 × 66 cm.

Br. 276

147. Nepoznati slikar: Sv. Nikola
Nikola je prikazan u polufiguri, odjeven u crveni sakos i bijeli omofor, na kojem su naslikani zlatni heruvimi. Desnom rukom blagosilje, a u lijevoj drži putir s diskosom i zvjezdicom. Pozadina je plava. Izgleda da je ikona potpuno premazana.
Uљe na drvu, 78 × 67,5 cm.

Br. 911

K O S T A J N I C A

148. Ruski rad: Bogorodica neopalima kupina XVIII st.
Na slici je više prizora. U sredini, na velikom plavom rombu s konkavnim stranicama ucrtana su dva koncentrična kruga. Prostor među njima je obojen crveno i na njemu su 4 heruvima. U sredini kruga, na svjetlo zelenoj pozadini sa zlatnim zvjezdama

je Bogorodica s djetetom. U gornjem kraku četverokuta je jedan serafim i dva anđela, a u svakom ostalom kraku po jedan anđeo. Iza ovog plavog četverokuta je crveni, postavljen unakrst prema prvom, tako se vide samo krakovi. U njima su simboli evanđelista (Marko je prikazan kao orao, a Jovan kao lav). Između krakova, u isjećima kruga, su likovi anđela s raznim simboličnim predmetima. U uglovima ikone su razni prizori. U lijevom gornjem Mojsije s gorućim grmom, u desnom gornjem Drvo Jesejevo, u lijevom donjem Vizija Jezekiljeva, u donjem desnom Jakovljev san. Ikona ima okov od srebrnog lima na kojem su samo otvori za lica, a prizori su reljefno izrađeni.

Tempera na drvu, 53,5 × 44 cm.

Br. 92

Literatura: M. Jovanović: Rusko-srpske umetničke veze, str. 398, sl. 10

149. Ruski rad: Nejasan prizor

XVIII st.

Ikona je tako oštećena, da se ne može razabrati što predstavlja. Na poleđini je nečitljiv zapis u kojemu se može razaznati godina 176(8?).

Tempera na drvu, 30,5 × 24,5 cm.

Br. 226

150. Ruski rad: Razni sveci

XVIII st.

Ikona je tako oštećena, da se jedva razaznaje neki prizori. Razdjeljena je na 4 manje površine, Gore su, izgleda, Bogorodica i sv. Nikola, a dolje Georgije i još jedan svetac. Rad ruskih provincijskih radionica.

Tempera na drvu, 29 × 24,5 cm.

Br. 422

151. Ruski rad: Nejasan prizor

XVIII st.

Zbog teškog oštećenja ne može se razaznati prizor. Rad ruskih provincijskih radionica.

Tempera na drvu, 31 × 25,5 cm.

Br. 428

152. Ruski rad: Bogorodica i sveci

XVIII st.

Oštećena toliko, da se jedva raspozna cijela figura Bogorodice, a sa svake strane likovi svetitelja. Rad ruskih provincijskih radionica.

Tempera na drvu, 28 × 24 cm.

Br. 430

153. Nepoznat slikar: Sv. Nikola

XVIII st.

Nikola sjedi na bogato ukrašenom prijestolju. Prikazan je kao starač s kratkom sijedom kosom i bradom, odjeven u odeždu crve-

ne boje, s bijelim omoforom. Desnom rukom blagosilje, a lijevom pridržava otvorenu knjigu. U lijevom gornjem uglu je, okružen oblacima, mali lik Hrista, a u desnom Marije. Pozadina je u donjem dijelu tamno zelena, a gore zlatna. Svečev nimb, krstovi na omoforu i narukvice ukrašeni su gipsanim reljefnim pozlaćenim ornamentom. Okvir apliciran.

Tempera na drvu, 113,5 × 75 cm.

Br. 493

154. Nepoznat slikar: Jovan Preteča

vjer. XVIII st.

Jovan stoji, s desnom rukom uzdignutom na blagoslov. U lijevoj drži razvijen svitak. Velika zlatna Pretečina krila su srebrne i zlatne boje. Odjeven je u krvno. Kraj njegovih nogu s desne strane je njegova odsječena glava, a s lijeve drvo i sjekira u panju. U donjem dijelu pozadine je stjenoviti pejzaž, a gore je pozadina zlatna. Na tom dijelu pozadine su s lijeve i desne strane mali prizori iz života Jovana. S lijeve strane odozgo prema dolje: Rođenje Jovana, Jovanova Propovijed, Krštenje na Jordanu, a s desne: Jovan pred Irodom, Saloma s Jovanovom glavom, Usekovanje. Teško oštećeno. Imo nekih sličnosti s komogovinskom školom.

Tempera na drvu, 114 × 76 cm.

Br. 504

155. »Malar Jerolim«: Sv. Nikola

1742. g.

Nikola sjedi na prijestolju, odjeven u episkopsku odeždu. Desnom rukom blagosilje, a u lijevoj drži zatvorenu knjigu. Pogled mu je upravljen u visinu. Gore, s lijeve strane je u oblacima polufigura Hrista, a s desne Marije. Pozadina je smeđaste boje. Premazivano. Uz donji rub like je zapis:³²

ВЪ КОСТ. 1742 МАЛАРЪ ЕРОЛИМЪ

Na poleđini slike je zapis:

НАПІСАСА СІА ИКОНА ТРУДОМЪ ПОПА
БОЖЕ ЛОНЧАРЕВІЋА ЛЕТА 174.. АУМ..

Literatura: I. Bach: Prilozi povijesti srps. slikarstva u Hrvatskoj, Historijski zbornik II/1949, str. 196; D. Kašić: Srpski manastiri u Hrvatskoj i Slavoniji, Beograd 1971, str. 302.

Tempera ulje na drvu, 94,5 × 66 cm.

Br. 506

156. Nepoznat slikar: Dva sveca

Ikona je skoro potpuno uništena, tako da se jedva raspozna da su na dasci bila naslikana dva lika, svaki u svom okviru, prikuca-

nom na dasku. S lijeve strane izgleda da je neki svetitelj u svešteničkoj odeždi, a s desne arhanđel Mihailo.

Tempera na drvu, 39 × 54 cm.

Br. 553

157. Nepoznat slikar: Vaznesenje

Jedva se nazire da je na ikoni prikaz Vaznesenja.

Tempera na drvu, 52 × 37 cm.

Br. 554

158. Nepoznat slikar: Sv. Vasilije

Lik se, zbog oštećenosti, samo nazire. Prikazan je u cijeloj figuri, s mitrom na glavi. Okvir urezan u dasku.

Tempera na drvu, 31,5 × 27 cm.

Br. 562

159. Nepoznat slika: Triptih

vjer. XVIII st.

U sredini triptiha je lik Hrista koji blagosilje. On je po konturama tijela izrezan iz daske na kojoj je prije bio i prikucan na novu, koja je učvršćena na srednji dio triptiha. Taj dio triptiha izrezan je na luk, koji uokviruje lik Hrista. Na lijevom krilu je poprsje Bogorodice, a na desnom Jovana. Dio srednje ploče triptiha iznad luka, kao i površine krila oko Bce i Jovana prekriveni su srebrnim limom s reljefnim cvjetnim ornamentom. Gornji i donji rub srednjeg dijela triptiha su jako istaknuti i na njima je naslikan cikcak ornament. Likovi podsjećaju na bokokotorsku školu.³³

Tempera na drvu, 28 × 22,5 cm. (zatvoren)

Br. 595

160. Nepoznat slikar: Hrist

kraj XVIII ili poč. XIX st.

Hrist stoji na sivkasto-žućkastim oblacima. Desnu ruku je uzdigao, a u lijevoj drži sferu. Odjeća mu je tamno zelena, a plašt crven za zlatnim vezom. Donji dio pozadine je plavo-zelen, s oblačima, a gornji zlatan. Naokolo su sivi oblaci. Okvir ikone je u obliku četverokuta izvijenih stranica i zaobljenih uglova, rezbaren i pozlaćen. Sve je u drvenoj armaturi, vjerojatno dijelu nekog ikonostasa. Ima nekih sličnosti s radovima gomirske škole. Tempera na drvu, 98 × 61 cm. (s okvirom)

Br. 909

161. Nepoznat slikar: Deisis

kraj XVIII ili poč. XIX st.

Prizor je vjerojatno bio smješten iznad dveri nekog ikonostasa, gdje je daska tako izrezana, da je u sredini uža nego sa strana. Hrist je prikazan u polufiguri, blagosilje, a u desnoj ruci drži sfe-

ru. Oko njega su u polukrug raspoređeni crveni i plavi oblaci. S lijeve strane je cijela figura Bce, a desna, gdje je bio Jovan, je posve uništena.

Tempera na drvu, 49 × 105 cm.

Br. 912

162. Nepoznat slikar: Jedan svetitelj

Ikona je samo djelomično sačuvana — vidi se samo donji dio glave i veći dio trupa svetitelja u episkopskoj edeži, s vladičanskim štapom u ruci. Donji dio pozadine je tamno zelen, a gornji zlatan.

Tempera? na drvu, 39,5 × 41 cm.

Br. 1895

163. Suradnici Vasilija Romanovića?: Sabor arhistratiga Mihaila

1759. g.

Arhanđel je prikazan kao mladić s dugom smeđom kosom, odjeven u vojničku odjeću. Odijelo mu je ukrašeno zlatnim vezom, oklop je siv, plašt crven, hlače plave, a čizme svijetlo smeđe. Mihailo u desnoj ruci drži mač, a lijevu je uzdigao. Stoji na oblacima. Oko njega je mnogo anđela. Gornji rub daske zaobljen. Dio ikonostasa.³⁴

Tempera i ulje na drvu, 125 × 56 cm.

Br. 456

Literatura: P. Šerović: Zapis i natpisi na raznim starinama u kostajničkim crkvama, Glasnik istor. dr. u N. Sadu VI, 1933. g. str. 358; VII, 1934. g., str. 339; I Bach: Prilozi ... Hist. zbornik II, Zagreb 1949, str. 198; M. Jovanović: Rusko srpske umetničke veze, Zbornik Fil. fak. Bgd. 1963, str. 394; D. Davidov: Ukrainski uticaji na srps. umetnost sredine XVIII v. i slikar Vasilije Romanović, Zbornik za lik. umetnosti 5, Novi Sad 1969, str. 126 i 133; Medaković: Putevi srpskog baroka, Bgd. 1971, str. 266.

164. Suradnici V. Romanovića?: Jovan Preteča

1759. g.

Preteča drži u lijevoj ruci krst ovijen bijelom trakom, a desnom na njega pokazuje. Odjeća mu je maslinasta, a plašt zelen sa zlatnim ornamentom i crvenom podstavom. U pozadini je s lijeve strane drvo sa sjekirom, a s desne rijeka Jordan i mali lik Hrista. Gore je pozadina ornamentirana zlatna. Dio ikonostasa. Premazano.³⁵

Tempera i ulje na drvu, 125 × 56 cm.

Br. 454

Literatura kao za br. 163 Reproducirano u radu D. Davidova: Ukrainski uticaji ..., sl. 12.

165. Suradnici V. Romanovića?: Sv. Georgije 1759. g.
Georgije je prikazan u cijeloj figuri kao mladić s dugom smeđom kosom, odjeven u vojničku odjeću. U desnoj ruci ima koplje, a u lijevoj palminu grančicu. Nogama gazi zmaja. U donjem dijelu pozadine je s lijeve strane grad s kulama i kraj njega princeza. Gornji rub daske zaobljen. Pozadina zlatna. Ikona je potpuno premažana.³⁵
Ulje na drvu, 125 × 56 cm.
Br. 455
Literatura kao za br. 163.
166. Suradnici Vasilija Romanovića?: Carske dveri 1759. g.
U rezbarene dveri umetnute su na svaku vratnicu po tri ikone. Gornje i donje su u obliku četverolistova, a srednje ovalne. Dveri su skoro potpuno uništene (slikani dio) tako da se samo razabire da su u četverolistima bili likovi evanđelista, a u ovalima Blagovijesti. Dio ikonostasa.
Tempera i ulje na drvu, 198 × 117 cm.
Br. 649
Literatura kao za br. 163
167. Suradnici V. Romanovića?: Nedjelja o Tomi 1759. g.
U sredini stoji Hrist, odjeven samo u perizom i zlatni plašt. Desnom rukom drži Tominu ruku i približava je svom tijelu. Toma kleći pred Hristom. S lijeve i desne strane stoje apostoli. U pozadini se vide zgrade i tornjevi. Kao i kod svih ostalih prizora iz evanđelja s ovog ikonostasa, daska je gore i dolje zaobljena, tako da je luk manji od širine slike. Dio ikonostasa.
Tempera na drvu, 66 × 48 cm.
Br. 465
Literatura kao za br. 163
168. Suradnici V. Romanovića?: Nedjelja o mironosicama 1759. g.
U sredini stoji Hrist u zlatnom hitonu i srebrnasto-plavom himatiju i blagosilje mironosice. Dvije kleće s lijeve strane, a jedna stoji s desne. Kraj Hristovih nogu je zlatna posuda za ulje. U pozadini je pejzaž, a s desne na brdu grad. Dio ikonostasa.
Tempera i ulje na drvu, 66 × 48 cm.
Br. 459
Literatura kao za br. 163
169. Suradnici V. Romanovića?: Nedjelja o raslabljenom 1759. g.
Kraj bunara sjedi čovjek povezane glave. Ruke je pružio prema Hristu koji mu prilazi blagosiljući ga. Iznad Hrista lebdi anđeo. S desne strane prilazi još jedan čovjek na štakama. U pozadini arhitektura. Dio ikonostasa.
Tempera-ulje na drvu, 66 × 48 cm.
Br. 458
Literatura kao za br. 163
170. Suradnici Vasilija Romanovića: Nedjelja o Samarjanki 1759. g.
S lijeve strane, ispod drveta, kraj bunara sjedi Hrist. S desne strane stoji mlada žena u crvenoj haljinici. Na zemlji kraj nje je vrč zlatne boje. U pozadini je nekoliko ljudi. Nebo je prema horizontu ružičasto, a gore prelazi u plavo sa sivim oblacima. Dio ikonostasa.
Tempera-ulje na drvu, 66 × 48 cm.
Br. 463
Literatura kao za br. 163
171. Suradnici V. Romanovića?: Nedjelja o slijepom 1759. g.
U sredini stoji Hrist odjeven u zlatni hiton i srebrno-zeleni himatij. Desnu ruku je stavio na oči čovjeka koji stoji s lijeve strane, a odjeven je u zeleni plašt, žućkasti haljetak, plave hlače i crvene čizme. U pozadini je pejzaž s drvećem i zgradama. Nebo je plavo sa sivim oblacima. Dio ikonostasa.
Tempera-ulje na drvu, 66 × 48 cm.
Br. 467
Literatura kao za br. 163
172. Suradnici V. Romanovića?: Vizija Petra Aleksandrijskog 1759. g.
U jednoj prostoriji sa stupovima na nekom uzvišenju stoji Hrist prikazan kao golobradi mladić. Na grudima je haljina rastvorena. S lijeve strane stoji čovjek u episkopskoj odjeći, s mitrom na glavi i vladičanskim štapom u ruci. Drugu ruku pružio je prema Hristu. Dio ikonostasa.
Tempera-ulje na drvu, 66 × 48 cm.
Br. 460
Literatura kao za br. 163
173. Suradnici V. Romanovića?: Hrist i kapetan 1759. g.
U sredini stoji Hrist u zlatnom hitonu i srebrno-plavom himatiju. On razgovara s čovjekom u vojničkoj odjeći, koji stoji s desne strane. Na lijevoj strani su tri čovjeka. U pozadini donji dio stupa. Dio ikonostasa.
Tempera-ulje na drvu, 66 × 48 cm.
Br. 464
Literatura kao za br. 163

174. Suradnici Vasilija Romanovića?: Hrist lječi slijepce 1759. g.
Hrist, odjeven u žuti hiton i srebrno-zeleni himatij stavlja ruke na oči dva čovjeka koji mu prilaze s lijeve strane i u rukama drže štapove. U pozadini su neke zgrade i krajolik s drvetom i brodom u daljini. Nebo je u donjem dijelu ružičasto, a prema gore prelazi u plavo sa sivim oblacima. Dio ikonostasa.
Tempera-ulje na drvu, 66 × 48 cm.
Br. 484
Literatura kao za br. 163
175. Suradnici V. Romanovića?: Iskušavanje Hrista 1759. g.
Hrist stoji s desne strane, odjeven u zlatni hiton i srebrno-zeleni himatij. On razgovara sa starijim čovjekom sijede brade, u zelenoj i sivoj odjeći. Na glavi taj čovjek ima visoku crvenu kapu s koje visi bijela tkanina. U pozadini arhitektura. Dio ikonostasa.
Tempera-ulje na drvu, 66 × 48 cm.
Br. 466
Literatura kao za br. 163
176. Suradnici V. Romanovića?: Hrist i mudre djevice 1759. g.
S lijeve strane, ispred otvorenih vrata neke zgrade stoji Hrist u vladarskoj odjeći, s krunom na glavi. Ruke je pružio prema pet mudrih djevica koje stoje pred vratima i u rukama drže upaljene žiške. S desne strane u pozadini je grad. Dio ikonostasa.
Tempera-ulje na drvu, 66 × 48 cm.
Br. 462
Literatura kao za br. 163
177. Suradnici V. Romanovića?: Hrist i farizej Nikodim 1759. g.
Za okruglim stolom prekrivenim zelenim prekrivačem sjede Hrist i jedan čovjek s crvenom kapom na glavi. S desne strane je ognjište u kojem gorí vatrica. Sa stropa visi upaljena svjetiljka. U pozadini je zid prostorije s dva ovalna prozora ispod kojih je o stupove pričvršćena plava draperija. Dio ikonostasa.
Tempera-ulje na drvu, 66 × 48 cm.
Br. 461
Literatura kao za br. 163
178. Suradnici V. Romanovića?: Sv. Trojica i Vaskrsenje 1759. g.
U gornjem dijelu je prikaz Trojice, a u donjem Vaskrsenje. Trojica — S lijeve strane je Hrist, s velikim krstom u ruci, s desne Bog otac sa skiptrom. Nogama se oslanja o veliku plavu sferu na kojoj su naslikani sunce, mjesec i zvijezde. Gore lebdi golub iz kojeg izlaze zrake. U oblacima naokolo heruvimi. Pozadina je zlatna.

- Vaskrsenje — Hrist izlazi iz groba, ogrnut crvenim plaštem. U ruci drži crveni barjak. S lijeve strane je jedan anđeo. Ispred groba leži vojnik, a drugi bježi. Pozadina je zlatna, s urezanim zrakama oko Hrista, te oblacima. Obadva prizora su uokvirena pozlaćenom rezbarijom. To je centralni dio ikonostasa, rađen na konveksno savijenom drvetu.
Tempera-ulje na drvu, 192 × 148 cm.
Br. 959
Literatura kao za br. 163
179. Suradnici V. Romanovića: Rođenje Marije 1759. g.
U sredini je ležaj na kojem leži Ana, u ružičastoj odjeći, s bijelom maramom preko glave. Pokrivena je plavim pokrivačem. S desne strane jedna žena drži malu Mariju. S lijeve strane prilazi jedna djevojčica s posudom u rukama. Iza nje je sto i na njemu posude i nekoliko cvjetova. Iza stola je Joakim, u plavoj odjeći i svjetlo smeđem plaštu i jedna djevojka u plavoj haljinici i crvenom plaštu. Naprijed je niski stolić na kojem su dva vrča. Prostorija u kojoj se prizor događa ima dva prozora uokvirena lukovima. Gornji dio zatvara plava zavjesa s crvenom podstavom. Dio ikonostasa.
Tempera-ulje na drvu, 78 × 50 cm.
Br. 450
Literatura kao za br. 163
180. Suradnici V. Romanovića: Vavedenje 1759. g.
Prizor se odigrava u hramu. Kroz otvoreni ulaz na tri luka vidi se bregoviti predio i plavo nebo s oblacima. Unutra, na uzvišenju od tri stepenice stoji sveštenik u plavo-bijeloj odjeći. On pruža ruke prema maloj Mariji, koja mu prilazi, a Ana je pridržava. Marija i Ana imaju crvenu i plavu odjeću. Ana još ima na glavi bijelu maramu. Iza nje stoji Joakim. U pozadini su dva djeteta s upaljenim svijećama. Dio ikonostasa.
Tempera-ulje na drvu, 78 × 50 cm.
Br. 109
Literatura kao za br. 163
181. Suradnici V. Romanovića?: Blagovijesti 1759. g.
Bogorodica stoji s desne strane, odjevana u plavu haljinu i crveni plašt sa zelenom podstavom. S lijeve strane na oblaku dolijeće Gavrilo, s velikim zeleno-bijelim krilima. On u rukama drži ljiljanov cvijet. Plašt mu je ružičast, zeleno podstavljen. Gore lebdi golub iz kojeg izlaze zlatne zrake. Kraj njega u oblaku dvije anđeoske glavice. U pozadini s desne strane je prozor. Dio ikonostasa.

Tempera-ulje na drvu, 78 × 50 cm.

Br. 452

Literatura kao za br. 163. Reproducirano u Medaković: Putevi srpskog baroka, sl. 172 i Davidov: Ukrajinski uticaji... sl. 4

182. Suradnici V. Romanovića?: Uspenije 1759. g.

Na odru prekrivenom bijelom prostirkom leži Marija. Na sebi ima plavu haljinu i ružičastu plašt. Iza odra stoji Hrist u ružičastom hitonu i plavom himatiju. Na desnoj ruci drži dušu u liku djeteta, a drugom rukom blagosilje. Naokolo je mnogo ljudi. U pozadini je zid prostorije s lukovima. U gornjem desnom ugлу je crvena zavjesa. Dio ikonostasa.

Tempera-ulje na drvu, 78 × 50 cm.

Br. 453

Literatura kao za br. 163. Reproducirano Davidov: Ukrajinski uticaji... sl. 9

183. Suradnici V. Romanovića?: Sretenje 1759. g.

S desne strane стоји Simeon s Hristom na rukama. S lijeve strane kleći Marija, u plavoj haljini i crvenom plaštu, s bijelom maramom preko glave. Iza nje стоји Josif u plavoj odjeći i oker plaštu, a kraj njega jedna žena i starac s upaljenom svijećom u ruci. Na stupu s lijeve strane su ploče sa zapovjedima, s desne tamnozelena draperija, a u pozadini dva uska prozora. Dio ikonostasa.

Tempera-ulje na drvu, 78 × 50 cm.

Br. 447

Literatura kao za br. 163

184. Suradnici V. Romanovića?: Cvijeti 1759. g.

Hrist, u crvenom plaštu i plavom himatiju, jaše na magarcu. Ispod magarčevih nogu je prostrta tkanina ružičaste boje. S desne strane grupa od tri starca dočekuju Hrista, a jedan se sagnuo i pridržava plašt pod magarcem. Posve desno je palma na kojoj jedan čovjek kida grane. Iza Hrista je grupa od četiri čovjeka koji stoje a jedan kleći. U pozadini je grad i brdoviti pejzaž. Dio ikonostasa.

Tempera-ulje na drvu, 78 × 50 cm.

Br. 62

Literatura kao za br. 163

185. Suradnici V. Romanovića?: Apostol Marko 1759. g.

Apostol je prikazan u cijeloj figuri, s dugom smeđom kosom i bradom. Lijevu ruku je pružio, a ispod desne ima zatvorenu knjigu. Hiton mu je ljubičast, a himatij oker s crvenom podstavom. Tlo je zeleno. U pozadini je grad s kulama, a iznad toga plavo ne-

bo sa sivo bijelim oblacima. Dio ikonostasa. Kao i na ostalim ikonama apostola s ovog ikonostasa, i ova ima gornji rub zaobljen, tako da je luk uži od širine daske.

Tempera-ulje na drvu, 99 × 51 cm.

Br. 436

Literatura kao za br. 163

186. Suradnici V. Romanovića?: Apostol Matej 1759. g.

Apostol je stariji čovjek s dosta kratkom sijedom bradom. U desnoj ruci drži pero, a u lijevoj otvorenu knjigu koju pridržava mali andeo. Apostolova odjeća je ružičasta, a plašt plav sa žućkastom podstavom. Dolje u pozadini su kule i tornjevi na lijevo, a desno krajolik s drvećem. Gore je plavo nebo i sivkasti oblaci.

Tempera-ulje na drvu, 99 × 51 cm.

Br. 437

Literatura kao za br. 163

187. Suradnici V. Romanovića?: Apostol Filip 1759. g.

Filip je mlad čovjek odjeven u odjeću zelene, ružičaste i plave boje. U desnoj ruci drži krst s dugim uspravnim krakom, a u lijevoj otvorenu knjigu. U pozadini arhitektura. Dio ikonostasa.

Tempera-ulje na drvu, 99 × 51 cm.

Br. 438

Literatura kao za br. 163

188. Suradnici V. Romanovića?: Apostol Vartolomej 1759. g.

Apostol je starac sijede kose i brade. U uzdignutoj lijevoj ruci drži oderanu kožu. Odjeća mu je plava, a plašt svjetlo zelen s ružičastom podstavom. U pozadini s lijeve strane je jedna kula. Gore nebo s oblacima. Dio ikonostasa.

Tempera-ulje na drvu, 99 × 51 cm.

Br. 439

Literatura kao za br. 163

189. Suradnici V. Romanovića?: Apostol Pavao 1759. g.

Apostol, čovjek s dugom smeđom kosom i bradom, pružio je desnú ruku, a u lijevoj drži mač. Odjeća mu je plava, plašt crven sa zelenom podstavom. U pozadini se vidi neki grad. Dio ikonostasa.

Tempera-ulje na drvu, 99 × 51 cm.

Br. 440

Literatura kao za br. 163

190. Suradnici V. Romanovića?: Apostol Petar 1759. g.

Petar je starac sa sijedom kosom i bradom. Preko uzdignute lijeve ruke mu je prebačena vrpcia na kojoj vise dva ključa. U des-

noj ruci drži zatvorenu knjigu. Odjeća mu je plava i oker. U pozadini jedna kula i ruševine antičkog hrama. Dio ikonostasa.
Tempera-ulje na drvu, 99 × 51 cm.

Br. 441

Literatura kao za br. 163

191. Suradnici V. Romanovića?: Apostol Toma 1759. g.

Toma je mlađi s dugom smeđom kosom. U desnoj ruci drži kopije. Odjeća mu je ljubičasta, zelena i svijetlo smeđa. U pozadini dolje pejzaž s ruševinama, gore plavo nebo s oblacima. Dio ikonostasa.

Tempera-ulje na drvu, 99 × 51 cm.

Br. 442

Literatura kao za br. 163

192. Suradnici V. Romanovića?: Apostol Simon 1759. g.

Apostol je starac sa sijedom kosom i bradom. U ruci drži veliku pilu. Odjeća mu je plava, plašt oker s ružičastom podstavom. Dolje u pozadini okrugla zgrada, stijene i brda. Gore nebo. Dio ikonostasa.

Tempera-ulje na drvu, 99 × 51 cm.

Br. 443

Literatura kao za br. 163

193. Suradnici V. Romanovića?: Apostol Jakov 1759. g.

Jakov je mlađi čovjek sa smeđom dugom kosom i dosta kratkom bradom. Lijevom nogom stoji na odsječenom panju. Hiton mu je svijetlo smeđe boje, a himatij plav s ružičastom podstavom. U pozadini dolje je arhitektura i drveće, gore nebo, najprije ružičasto, a prema gore prelazi u plavo sa sivkastim oblacima. Dio ikonostasa.

Tempera-ulje na drvu, 99 × 50 cm.

Br. 444

Literatura kao br. 163. Reproducirano-Medaković: Putevi srpskog baroka sl. 26

195. Suradnici V. Romanovića?: Apostol Andrej 1759. g.

Luka, čovjek srednjih godina sa smeđom kosom i bradom, stoji s uzdignutom lijevom rukom i otvorenom knjigom u desnoj. Hiton mu je crven, a himatij maslinast. U pozadini dolje su neke zgrade, a gore nebo. Dio ikonostasa.

Tempera-ulje na drvu, 99 × 50 cm.

Br. 445

Literatura kao za br. 163

195. Suradnici V. Romanovića?: Apostol Andrej 1759. g.
Apostol je stariji čovjek sa sijedom kosom i bradom. Lijevom rukom pridržava krst, a u desnoj drži knjigu. Odjeća je crvena, plašt zelen sa žućkastom podstavom. U pozadini arhitektura. Dio ikonostasa.

Tempera-ulje na drvu, 99 × 50 cm.

Br. 446

Literatura kao za br. 163

196. Suradnici V. Romanovića?: Apostol Jovan 1759. g.

Jovan je mlađi čovjek s (dugom) smeđom kosom i kratkom bradom. U desnoj ruci drži zlatan putir u kojem je zmija. Apostolova odjeća je zelene, ružičaste i plave boje. Kraj njegovih nogu je orao, a u pozadini se vidi grad s kulama. Dio ikonostasa.

Tempera-ulje na drvu, 99 × 50 cm.

Br. 449

Literatura kao za br. 163

197. Suradnici V. Romanovića?: Deisis 1759. g.

Hrist sjedi na prijestolju. Desnom rukom blagosilje, a u lijevoj drži otvorenu knjigu. Na glavi ima zlatnu krunu, a odjeća mu je ukrašena zlatnim ornamentom i rubovima. S lijeve strane stoji Bca u plavoj haljini i crvenom plaštu. Ruke su joj sklopljene. S desne strane je Jovan, s rukama prekrštenim na grudima. Pozadina je zlatna. Srednji dio gornjeg ruba ikone je zaobljen. Naočalo je izrezbaren pozlaćen okvir i rezbarija u gornjem dijelu. Cijela daska na kojoj je scena slikana je konveksno savijena.

Tempera-ulje na drvu, 122 × 80 cm.

Br. 958

Literatura kao za br. 163

198. Suradnici V. Romanovića?: Prorok Jezekilj 1759. g.

Prorok je prikazan u polufiguri, odjeven u odjeću maslinaste i svijetlo smeđe boje. Kosa i brada su mu prosjedi. U lijevoj ruci drži dvokrilna vrata, a u desnoj razvijen svitak. Pozadina je svijetlo plava. Dio ikonostasa. Kao i sve ostale ikone proraka s ovog ikonostasa, i ova je slikana na dasci u obliku četverolista.

Tempera-ulje na drvu, 55 × 44 cm.

Br. 412

Literatura kao za br. 163

199. Suradnici V. Romanovića?: Prorok David 1759. g.

David je u vladarskoj odjeći, s krunom na glavi, ogrnut crvenim plaštem s hermelinom. U lijevoj ruci drži zavjetni kovčeg, a u desnoj svitak. Dio ikonostasa.

- Tempera-ulje na drvu, 54 × 44 cm.
Br. 413
Literatura kao za br. 163
200. Suradnici V. Romanovića?: Prorok Danil 1759. g.
Danil je mladić s dugom smeđom kosom. Odjeven je u odjeću tamno plave boje i ljubičast plašt. U desnoj ruci drži stijenu, a u lijevoj svitak. Dio ikonostasa.
Tempera-ulje na drvu, 54 × 44 cm.
Br. 414
Literatura kao za br. 163
201. Suradnici V. Romanovića?: Prorok Mojsije 1759. g.
Prikazan je kao starac sa sijedom kosom i bradom, u plavoj i crvenoj odjeći. U desnoj ruci drži gorući grm, a u lijevoj svitak. Dio ikonostasa.
Tempera-ulje na drvu, 54 × 44 cm.
Br. 415
Literatura kao za br. 163
202. Suradnici V. Romanovića?: Prorok Jakov 1759. g.
Jakov, čovjek srednjih godina, odjeven je u plavu odjeću i crveni plašt. U desnoj ruci drži ljestve, a u lijevoj svitak. Dio ikonostasa.
Tempera-ulje na drvu, 54 × 44 cm.
Br. 416
Literatura kao za br. 163
203. Suradnici V. Romanovića?: Prorok Zaharija 1759. g.
Zaharija je u odjeći jevrejskog sveštenika, s dvorogom kapom na glavi. Odjeća mu je crvena, a na grudima ima ploču s 12 kruškova. U desnoj ruci drži sedmokraki svjećnjak, a u lijevoj svitak. Dio ikonostasa.
Tempera-ulje na drvu, 54 × 44 cm.
Br. 417
Literatura kao za br. 163
204. Suradnici V. Romanovića?: Prorok Isaija 1759. g.
Isaija je starac sa sijedom kosom i bradom u svjetlo smeđoj i plavoj odjeći. U desnoj ruci drži klješta s užarenim ugljenom, a u lijevoj svitak. Dio ikonostasa.
Tempera-ulje na drvu, 54 × 44 cm.
Br. 418
Literatura kao za br. 163
205. Suradnici V. Romanovića?: Prorok Gedeon 1759. g.
Gedeon ima na glavi visoku tamno plavu kapu, hiton mu je zelen, a himatij ljubičast. U lijevoj ruci drži runo, a u desnoj svitak. Dio ikonostasa.
Tempera-ulje na drvu, 54 × 44 cm.
Br. 419
Literatura kao za br. 163
206. Suradnici V. Romanovića: Prorok Jeremija 1759. g.
Jeremija je čovjek srednjih godina s dugom smeđom kosom i okruglom bradom. Odjeća mu je zelene i crvene boje. Desnu ruku je stavio na grudi, a u lijevoj drži svitak. Dio ikonostasa.
Tempera-ulje na drvu, 54 × 44 cm.
Br. 420
Literatura kao za br. 163
207. Suradnici V. Romanovića?: Prorok Ilija 1759. g.
Prorok, odjeven u crvenu odjeću i zeleni plašt, u desnoj ruci drži nož, a u lijevoj svitak. Dio ikonostasa.
Tempera-ulje na drvu, 54 × 35,5 cm. (oštećeno)
Br. 421
Literatura kao za br. 163
208. Suradnici V. Romanovića?: Prorok Aron 1759. g.
Aron je u svešteničkoj jevrejskoj odjeći. U lijevoj ruci drži cvijet, a u desnoj svitak. Dio ikonostasa. Djelomično sačuvana rezbarija koja je bila oko ikone.
Tempera-ulje na drvu, 54 × 44 cm. četverolist, 58 × 90 s rezbarijom
Br. 468
Literatura kao za br. 163
209. Suradnici V. Romanovića?: Prorok Avakum 1759. g.
Avakum u desnoj ruci drži svitak, a u lijevoj, prema svom proročanstvu, zelenu goru. Odjeća mu je plava, plašt crven. Dio ikonostasa. Djelomično sačuvana rezbarija.
Tempera-ulje na drvu, 54 × 44 cm., s rezbarijom 58 × 82 cm.
Br. 915
Literatura kao za br. 163
210. Suradnici V. Romanovića?: Krst 1759. g.
Vrhovi krsta završavaju trolistima, a oko krakova je bila rezbarija, koja je samo djelomično sačuvana. U površinu krsta urezan je okvir. Na samom krstu, na zlatnoj podlozi, naslikan je smeđi krst i ispod njega lubanja s kostima. Raspeti Hrist je glavu naslonio

- na desno rame. Noge su mu pribijene s dva klina. Perizom je bijel. Hrist na glavi ima trnovu krunu. Iz rana mu teče krv. U trolistima prikazani su evanđelisti — polufigure u oblacima. Na lijevom je Marko, gore Jovan, desno Luka, dolje Matej. S vrha ikonostasa.
Tempera-ulje na drvu, 215 × 160 cm.
Br. 646
Literatura kao za br. 163
211. Suradnici V. Romanovića?: Apostol Jovan 1759. g.
Jovan je prikazan u cijeloj figuri, kao mladić odjeven u plavu odjeću i ružičast plašt. Ruke je sklopio, a pogled upravio u visinu. U donjem dijelu pozadine su oblaci, a gore je pozadina zlatna. Ikona je uokvirena rezbarijom, samo djelomično sačuvanom. Dio ikonostasa.
Tempera-ulje na drvu, 210 × 65 cm. (s rezbarijom)
Br. 647
Literatura kao za br. 163
212. Suradnici V. Romanovića?: Bogorodica 1759. g.
Bogorodica je ruke prekrstila na grudi, a glavu nagnula prema lijevom ramenu. Haljina joj je crvena, a plašt plav sa zlatnim cjetnim ornamentom. Dolje je u pozadini pejzaž, a gore je pozadina zlatna. Ikona je uokvirena rezbarijom, samo djelomično sačuvanom. Dio ikonostasa.
Tempera-ulje na drvu, 190 × 75 cm.
Br. 470
Literatura kao za br. 163
213. Suradnici V. Romanovića?: Sv. Longin 1759. g.
Longin je odjeven u vojničku odjeću. U desnoj drži kopljje. Pogled mu je upravljen u visinu. U pozadini dolje krajolik s brdima, a gore je pozadina zlatna. Dio ikonostasa. Rezbarija djelomično sačuvana.
Br. 451
Literatura kao za br. 163
214. Suradnici V. Romanovića?: Marija Magdalena 1759. g.
Marija Magdalena stoji, pogleda upravljena u visinu. Desnu ruku je ispružila, a lijevu stavila na grudi. Odjeća joj je ružičaste, plave i svijetlo smeđe boje. Kraj Magdaleninih nogu je zlatna posuda. Pozadina je gore zlatna, a u donjem dijelu je prikazan krajolik. Dio ikonostasa. Rezbarija djelomično sačuvana.
Tempera-ulje na drvu, 108 × 49 cm.
Br. 448
Literatura kao za br. 163
215. Suradnici V. Romanovića?: Nejasan prizor 1759. g.
Teško oštećeno, tako da se nazire samo jedan andeo i još jedan lik. Dio ikonostasa, vjerojatno sa sokla.
Tempera-ulje na drvu, 68 × 51 cm. Nalijepljeno na karton.
Br. 556
Literatura kao za br. 163
216. Suradnici V. Romanovića?: Nejasan prizor 1759. g.
Dio ikonostasa, vjerojatno sa sokla, tako je teško oštećen, da se ne može utvrditi koja scena je prikazana. Izgleda da je naslikan Hrist i neki vladar pred njim.
Tempera-ulje na drvu, 68 × 51 cm. Nalijepljeno na karton.
Br. 557
Literatura kao za br. 163
217. Suradnici V. Romanovića?: Usekovanje 1759. g.
S desne strane je krvnik. On stavlja odsječenu Jovanovu glavu na tanjur koji drži Saloma. Dio ikonostasa, vjer. sa sokla.
Tempera-ulje na drvu, 68 × 51 cm. Nalijepljeno na karton.
Br. 558
Literatura kao za br. 163
218. Suradnici V. Romanovića?: Jedan mučenik 1759. g.
Na sivkastim oblacima je polufigura mладог čovjeka s palmom u lijevoj ruci. Na nebū »Božje oko«. Dio ikonostasa.
Tempera-ulje na drvu, 68 × 50 cm.
Br. 457
Literatura kao za br. 163
219. Suradnici V. Romanovića?: Blagovijesti³⁶ 1759. g.
Skoro iste kao Blagovijesti iz prazničnog niza (kat. br. 181). Razlika je samo u tome što je na ovima golub naslikan u sredini, a ne iznad Gavrilove glave, što ikona ima gornji rub zaobljen, u okviru je i sa strane ima rezbarene dodatke.
Tempera-ulje na drvu, 97 × 60 cm; s rezbarijom 97 × 100 cm.
Br. 469
- ### LEPAVINA
220. Nepoznat slikar: Tri svetitelja XVIII st.
Na ikoni su prikazani: Maksim, arhiepiskop srpski, Kiril Aleksandrijski i Atanasije Veliki. Sva trojica su prikazana u episkopskoj odjeći, s mitrom na glavi. Pozadina je zelena, naokolo je naslikan

još tamniji zeleni rub. Na poleđini ikone je nečitljiv grčki zapis, a može se rezbariti jedino godina 178(7?). Rad ruskih provincijskih radionica.

Tempera na drvu, 29,5 × 24,5 cm.
Br. 199

221. Grčko-italska škola: Bogorodica s Hristom XVI—XVII st. Bogorodica je tipa Madre della Consolazione. Bogorodica je odjevena u tamno plavu haljinu i karmin maforij, na grudima prikopčan zlatnom kopčom, a po rubovima ukrašen »saracenskim pismom«. Na glavi ima ispod maforija bijeli veo. Hrist joj je na desnoj ruci. Njegova odjeća je neodređene tamne boje za zlatnim ornamentom, a plašt cinober crven. On desnom rukom blagosilje, a u lijevoj drži sferu. Pozadina je zlatna.³⁷
Tempera na drvu, 68 × 56 cm.

Br. 267

Literatura: D. Kašić: Srpski manastiri u Hrvatskoj i Slavoniji, Beograd 1971, str. 135

222. Petar Arsen: Bogorodica Bezdinska 177(9?) g. Ikona je slikana po uobičajenom tipu Bogorodice Bezdinske, koja je rađena prema Bci Vladimirske³⁸. Prikazana je do pasa. Odjeća joj je neodređeno tamne boje, sa zlatnim rubom, zlatnim ukrasom na lijevom ramenu i zvijezdom nad čelom i na ramenu. Na desnoj ruci drži Hrista, koji je svoj obraz prislonio uz njen. Njegova odjeća je smeđa sa zlatnim šrafama. Inkarnat je smeđ. Pozadina je zlatna. Uz donji rub ikone je dosta uski rub srebrno obojen pojasa i na njemu zapis:

ИСТИННОЕ ИЗОБРАЖЕНИЕ ЧУДОТВОРНАГО
ОБРАЗА ПРЕСТЫА БЫ ИЖЕ В' МНТЫРЬ
БЕЗДИНЪ : ТЕРЕЙ ПЕТРЪ АРСЕНЬ ИКОНОПИССЕЦ
77(9?) В' ОРЛОВАТЬ

Tempera na drvu, 23 × 15,5 cm.
Br. 305

LIPNICA

223. Nikola Klisur: Sv. Simeon XVII st. Simeon je prikazan u monaškoj odjeći, s kapuljačom na glavi, kao starac s dugom sijedom šiljatom bradom. U desnoj ruci drži krst. Do svećevih ramena pozadina je tamno zelena, a gore crvena. Oko Simeonove glave su dva zlatna kruga. Okvir urezan.

Tempera na drvu, 46 × 27,5 cm.

Br. 288

Literatura: Stojanović: Stari srp. zapisi i natpisi VI — 9753; R. Ljubinković: Majstori starog srp. slikarstva, Naše starine IV, 1952, str. 202.

224. Nikola Klisur: Sv. Sava XVII st. Sava je prikazan u arhijerejskoj odjeći s crvenim krstovima u sređim krugovima, na bijeloj podlozi. Odjeća je ukrašena zlatnim rubovima i biserom. Omofor je svjetlo plav sa sređim krstovima. Sava desnom rukom blagosilje, a u lijevoj drži knjigu. Nimb je rađen ubodima u zlatnu pozadinu. Pozadina je u donjem dijelu zelena, a gore zlatna. Okvir urezan u dasku, a na njegovom donjem rubu je zapis:³⁹

ПИСА НИКОЛА ... ИСУР... СТГО САВУ И
СИМЕОНА БЫ ДА ПРО....

Tempera na drvu, 46 × 26 cm.

Br. 289

Literatura kao za br. 223.

LUCANI

225. Nepoznat slikar: Sv. Georgije
Ikona je potpuno pocrnila, tako da se jedva razabire da prikazuje sv. Georgija na konju kako probada zmaja. U donjem desnom uglu nazire se zapis iz kojeg se vidi da je ikonu poklonio crkvi sv. Nikole neki Trifun.⁴⁰
Tempera na drvu, 100 × 67 cm.
Br. 491

226. Nepoznat slikar: Carske dveri, lijeva strana vjer. kraj XVIII st. U rezbarenoj vratnici su dvije oslikane plohe. Donja je pravokutna, a gornja ima gornji rub zaobljen. Na gornjoj je prikazan evanđelist Matej kako kraj stola piše u knjigu. Kraj njega je anđeo. Gore je tamno plava zavjesa. Pozadina zlatna. Na donjoj plohi je evanđelist Marko. On piše na svitak. Kraj njega je krilati lav. Zavjesa koja uokviruje scenu je crvena. Rezbariju oko ovih oslikanih dijelova čine vitice loze s velikim grozdovima, cvijeće i pletenice. Rezbareni dio je obojen zlatnom, tamno plavom i crvenom bojom.
Tempera na drvu, 155 × 60 cm.
Br. 921

M A J A R

227. Ruski rad: Razni svetitelji

XVIII st.

Sveci su prikazani u tri niza. Mogu se razabrati samo neka imena: Bogorodica, Nikola, Vasilij, Tihon, Savatij, Flor, Laver, Jekaterina, Irina, Nikita, Georgije. Ikona je u smeđem tonu, crtački rađena. Okvir urezan u dasku. Rad ruskih provincijskih radionica.

Tempera na drvu, 29,5 × 25 cm.

Br. 222

XVIII st.

231. Ruski rad: Praznici

Ikona je uobičajenog tipa, rad ruskih provincijskih radionica. Teško oštećena, pa se prizori jedva raspoznaaju.

Tempera na drvu, 31 × 26 cm.

Br. 208

232. Nepoznat slikar: Vozdviženje krsta

XIX st. ili poč. XX st.

Prikazan je stolni krst ukrašen crvenim i bijelim kamenjem. Iz krsta izlaze zrake. Gore natpis Vozdviženje kresta.

Ulje na drvu, 27,2 × 21,5 cm.

Br. 209

M A L I Z D E N C I

228. Nepoznat slikar: Bogorodica

vjer. kraj XVIII st.

Ikona je skoro potpuno uništена, tako da se jedva raspoznaće lik Bege, koja je prikazana u cijeloj figuri, u tamno plavoj odjeći, s rukom na grudima. Daska je osmokutnog oblika, a dolje ima jedno produženje. Pandan je broju 229, s kojim čini Blagovijesti i vjerojatno je bila na carskim dverima.

Tempera na dasci, 44 × 20 cm.

Br. 69

Donešeno prilikom obilaska terena.

229. Nepoznat slikar: Arhanđel Gavrilo

vjer. kraj XVIII st.

Pandan broju 228, također u teškom stanju. Gavrilo je okrenut prema lijevoj strani, desnu ruku je stavio na grudi.

Tempera na drvu, 44 × 20 cm.

Br. 70

O R A H O V I C A — M A N A S T I R

233. Ostoja Mrkojević: Sv. Nikola

kraj XVII st.

Nikola je prikazan u poprsju, odjeven u svešteničku odeždu. U ruci drži knjigu. Ikona je teško oštećena. Na crvenom rubu je nepotpuno sačuvan zapis:⁴¹

..Ю НЕДОСТАТ.... ОЮ П..... ТОНА
...РКОЕВИЋЬ ТОГА ПР'СТОЛОМЬ
...РХІТАРУ... СЕННЮ.... ТРО....ТУ
АТАЧАСЮ В А..ТО

Ikona je prekrivena srebrnim okovom majstora Radoša iz 1600. g.

Tempera na drvu, 21,5 × 17 cm.

Br. 97

Literatura: R. Grujić: Spomenica o srps. pravosl. vladicanstvu parkačkom, N. Sad 1930, str. 35, sl. 7; R. Grujić: Starine manastira Orahovice, Bgd. 1939, str. 33; I. Bach: Prilozi povijestii srps. slikarstva u Hrvatskoj, str. 186; R. Ljubinković: Majstori starog srps. slikarstva, Naše starine IV, 1952. g. str. 202; D. Kašić: Srpski manastiri u Hrvatskoj i Slavoniji, Bgd 1971, str. 181; V. Krasić: Opis manastira Orahovice, N. Sad 1885, str. 19.

234. Nepoznat slikar: Bogorodica Trojeručica

XVII—XVIII st

Bca je prikazana do pasa. Na desnoj ruci drži Hrista. Orgnuta je crvenim maforijem. Marija ima dvije lijeve ruke kojima pokazuje na Hristu. Hristu iz rane na grudima teče krv. Pozadina je u donjem dijelu zelena, a u gornjem zlatna. Nimbovi su izrađeni utisnutim točkicama. Naokolo je rub crvene boje. Na njemu je 8 rupa od čavala kojima je nekad vjerojatno bio pričvršćen okov.⁴²

Tempera na drvu 22,3 × 17 cm.

Br. 194

M I R K O V C I

230. Nepoznat slikar: Sv. Nikola

vjer. poč. XIX st.

Nikola je prikazan u polufiguri. Kosa, brkovi i brada rađeni su tankim bijelim crtama. Odjeven je u crveni felon i bijeli omofor s crnim krstovima. Desnom rukom blagosilje, a u lijevoj drži zatvorenu knjigu. Oko glave ima bijeli nimb s crvenim rubom. Pozadina je u donjem dijelu svjetlo smeđa, a gore tamne zelenoplave boje. Okvir urezan, obojen crveno s vitičastim ornamentom svjetlijie crvene boje.

Tempera na drvu, 22,5 × 19,5 cm.

Br. 170

Literatura: V. Krasić: Opis manastira Orahovice, Novi Sad 1885, str. 10; Grujić: Starine manastira Orahovice, str. 39—40; D. Kašić: Srp. manastiri u Hrv. i Slav., str. 181.

235. Ruski rad: Praznici

XVIII st.
Ikona je razdijeljena na više polja. U sredini jedno veće i naokolo 12 manjih. U srednjem je prikazano Vaskresenje i to dolje Silazak u limb, a iznad toga Hrist u otvorenom grobu. U manjim poljima su praznici: Rođenje Bce, Vavedenje, Blagovijesti, Rođenje Hrista, Bogojavljenje, Sretenje, Preobraženje, Cvijeti, Vaznesenje, Uspeće, Raspeće, Trojica. Oko ruba ikone je naslikan ornament. Na poleđini je zapis:

СІЮ ІКОНУ Щ ГОРАЩАГО УСЕРДІА Й БЛАГОСВѢТСТВА
СВѢМЪ СТЫМЪ ПРАЗНІКОМЪ ПРИЛОЖИ ЈЕРОМОНА
ІУСИФЪ КОЗМАНОВИЋ У МОНАСТИРЪ СВОЈ ОРАХОВИЦУ
ЛІСТА ГДНА 1785^а

Tempera na drvu, 33,5 × 28,5 cm.

Br. 198

236. Nepoznat slikar: Triptih

vjer. poč. XIX st.
Triptih je tzv. »prizrenskog« tipa. Na srednjem dijelu je naslikana Bogorodica s Hristom. Na lijevom krilu je gore arhanđel Mihailo, zatim dva svetitelja i dolje Georgije na konju. Na desnom krilu je gore Jovan (?), pa dva svetitelja i dolje Dimitrije na konju. Na poleđini je zapis: Ovu sliku poklanja manastiru Orahovici Josip Grinvald kralj. šumski nadzornik god. 1920. Ova slika nađena je prigodom prevrata god. 1918. u bivšim vojničkim pisarnama u Našicama, a potječe jamačno iz Rusije.⁴²

Tempera na drvu, 31 × 21,5 cm. (zatvoren)

Br. 204

237. Hilandarski rad: Triptih

vjer. prva pol. XVI st.

Na vanjskim stranama krila naslikani su sv. Sava i Simeon. Sava ima kratku smedu kosu i punu bradu. Odjeven je u svešteničku odjeću. Desnom rukom blagosilje, a u lijevoj drži zatvorenu knjigu. Simeon je u monaškoj odjeći s kukuljicom. On ima dugu šiljatu sijedu bradu. U lijevoj ruci drži razvijen svitak. S unutrašnje strane, na srednjem dijelu prikazana je Bca na prijestolju, s Hristom na koljenima. Bca na glavi ima krunu. Sa svake strane prijestolja je po jedan anđeo. Na desnom krilu je u gornjem dijelu polufigura sv. Nikole, a u donjem Dimitrija. Na lijevom krilu je u gornjem dijelu polufigura Jovana Zlatoustog, a u donjem Georgija. Lijevo krilo izgleda da je preslikano (likovi), najvjerojat-

nije pod kraj XVIII st. Nimbovi svih likova rađeni su ubockanim točkicama.

Tempera na drvu, 33,5 × 26 cm. (zatvoren)

Br. 269

Literatura: R. Grujić: Pakračko vladicanstvo, str. 23; R. Grujić: Starine man. Orahovice, str. 34—36, sl. 14 i 15; S. Radojčić: Umetnički spomenici manastira Hilandara, Zbornik rada Vizantološkog instituta, knj. 3, Bgd. 1955, str. 176; D. Medaković: Putevi srpskog baroka, sl. 165; D. Kašić: Srp. manastiri u Hrv. i Slav. str. 181.

238. Ruski rad: Sv. Nikola

XVIII st.

Nikola je prikazan kao starac s rijetkom sijedom kosom i okruglogom bradom. Desnom rukom blagosilje, a u lijevoj drži otvorenu knjigu. Odjeven je u svešteničku odjeću, a prikazan u poprsju. U lijevom gornjem uglu slike je mali lik Hrista, koji blagosilje Nikoliju, a u desnom Bogorodice. Okvir urezan u dasku. Rad ruskih provincijskih radionica.

Tempera na drvu, 32 × 28 cm.

Br. 304

239. Ruski rad (Paleh?): Jovan Preteča

vjer. prva pol. XVIII st.

Jovan, s velikim srebrnim krilima, stoji, odjeven u odjeću od krvnog i smedu plašt. U rukama drži razvijen svitak i srebrnu posudu u kojoj leži Hrist kao dijete. S lijeve i desne strane su mali prizori iz Jovanovog života. Gore u sredini vidi se rastvorenno nebo s likom Boga oca, koji u ruci drži sferu. Okvir je urezan u dasku i obojen zelenom bojom.⁴³

Tempera na drvu, 32 × 28 cm.

Br. 312

Literatura: D. Kašić: Srp. manastiri u Hrv. i Slav., str. 181.

240. Jovan Četirević Grabovan?: Bogorodica i sveci

druga pol. XVIII st.

Površina ikone je razdijeljena na dva dijela — na gornjem koje zahvaća 2/3 slike, prikazana je Bogorodica s Hristom, a na donjem, na tri manja polja, svetitelji. Bogorodica drži Hrista na desnoj ruci. Na glavi ima krunu. Hrist je veći dječak, u ruci drži razvijen svitak s grčkim tekstom. Iza Bogorodice, s lijeve i desne strane, vide se dijelovi vijenca od zelenog lišća. U donjem redu su svetitelji: Mihailo, Atanasije, Naum.

Tempera na drvu, 72 × 59 cm.

Br. 388

241. Nepoznat slikar: Bogorodica s djetetom

XVIII st.

Bogorodica je rađena prema Krabulećevoj ikoni, samo je slikar bio mnogo nespretniji i neukliji. Marija sjedi i pridržava Hrista koji

joj stoji na desnom koljenu. Ona ima dugu smeđu kosu, a na glavi krunu. Haljina joj je bogato ukrašena. Hrist je u vladarskoj odjeći, s krunom na glavi. U ruci drži krst. Pozadina je neodređene sivkasto-maslinaste boje, prekrivena bijelim tačkama i zvijezdama. Naokolo je naslikan okvir.

Tempera na drvu, 39 × 31 cm.

Br. 397

242. Nepoznat slikar: Bogorodica s djetetom

vjer. druga pol. XVIII st.

Marija je prikazana u polufiguri, s Hristom na lijevoj ruci. Haljina joj je plava sa zlatnim cvjetićima, a oko vrata se vidi nabrani rub bijele košulje. Maforij je crven, također ukrašen zlatnim ornamentom. Iznad čela i na ramenu je zlatna zvijezda. Hrist desnom rukom blagosilje, a u lijevoj drži sferu. Odjeća mu je bijela, a pojas plav. Pozadina je zlatna. Nimbovi rađeni točkastim ubodima.⁴³

Tempera na drvu, 87 × 63 cm.

Br. 401

243. Nepoznati slikar: Hrist

vjer. druga pol. XVIII st.

Hrist desnom rukom blagosilje, a u lijevoj drži sferu. Odjeća mu je crvena sa zlatnim ornamentom. Oko pasa mu je plavi pojas. Plašt je plav. Na glavi ima prikućanu metalnu krunu. Pozadina je zlatna i na njoj je izrađen nimbus u obliku točkicama.

Tempera na drvu, 87 × 64 cm.

Br. 619

244. Nepoznat slikar: Arhanđel Mihailo

kraj XVIII ili poč. XIX st.

Mihailo je prikazan kao mladić s velikim srebrnim krilima. Duga smeđa kosa povezana mu je bijelom vrpcom. Odjeven je u vojničku odjeću i ogrnut crvenim plaštjem. U desnoj ruci drži uzdignut mač, a u lijevoj razvijen svitak. Pozadina je dolje ružičasta, a gore crvena. Okvir urezan u dasku. Donji dio otpiljen. Dosta grub rad.

Tempera na drvu, 35,5 × 30 cm.

Br. 510

Literatura: D. Kašić: Srp. manastiri u Hrv. i Slav., str. 181.

245. Ruski rad: Praznici

XVIII st.

Na najvećem srednjem polju prikazano je Vaskresenje, a naokolo na 12 manjih drugi praznici. Teško oštećeno, pa se samo ponešta može razabrati. Rad ruskih provincijskih radionica. V. br. 235. Na poleđini zapis: (vidi stranu 69 na početku)

Tempera na drvu, 35 × 29 cm.

Br. 532

СІЮ ІКОНУ ЇХ ГОРАЩАГО СВОЕГУ УСЕРДІЯ КО СТЫМЪ
ХРТОВИМЪ ПРАЗДНИКОМЪ ІВСИФЪ КУЗМАНОВИЧЪ
ІЕРОМОНАХЪ РОЖДЕНИЕМЪ ИЗ ЯКШИКА ПРИ...
ЦІНОЮ ЇХ МОСКОВИТЕРА ЗА 5: ФОРИНТИ ... В...
БЫТЫЮ СВОЕМЪ У ОРАХОВИЦЫ... ПАРОХА ТОЯ
ВАРОШЫ МЦА ФЕРУРУ 9 ДНА 1БТА ГДНЯ 1785.

246. Nepoznat slikar: Bogorodica s Hristom

vjer. XIX st.

Bogorodica je slikana potpuno na zapadnjački način i u stvari je uljena slika na platnu, samo je pričvršćena na drvo. Marija je u polufiguri, odjevana u plavu haljinu i crveni maforij sa zlatnim rubom i zelenom podstavom. Na glavi ispod maforija ima bijelu kapu. Na lijevoj ruci drži Hrista, koji desnom rukom blagosilje, a u lijevoj drži plavu sferu. Njegova odjeća je bijela, a plašt svijetlo smeđ. Pozadina je tamno zelenasta. Teško oštećeno.⁴⁵ Ulje na platnu, pričvršćeno na drvo, 102 × 82 cm.

Br. 618

Literatura: R. Grujić: Starine man. Orahovice, str. 38, sl. 18.

247. Nepoznat slikar: Krst

kraj XVII ili poč. XVIII st.

Krst je jako razvedenog oblika, a kraci na vrhovima završavaju krugovima. Na površini krsta je usječen okvir, s rubom izrezbarenim u vidu užeta, a oko krugova i stiliziranim listovima. Na proširenjima ispod krugova je urezana pletenica. Krst je nasaden na crvenu jabuku s istaknutim prečnikom. Oslikan je s obje strane. Svi rezbareni dijelovi i cijela površina obojeni su zlatno. Na toj zlatnoj podlozi na jednoj strani je naslikan smeđi krst i na njemu raspeti Hrist s trnovom krunom na glavi. Oko bedara ima plavi perizom. Noge su pričvršćene s dva klina. Iz rana mu teče krv. U krugu na lijevom kraku je poprsje Bce, a na desnom Jovana, a na gornjem sunce i mjesec. Na drugoj strani krsta na glavnoj površini je na zlatnoj pozadini naslikan crvenokrili serafim, a u krugovima na vrhovima krakova poprsja evanđelista: lijevo Matej, gore Jovan, desno Marko, dolje Luka. Teško oštećeno.⁴⁶ Tempera na drvu, 56 × 45 cm.

Br. 654

248. Nepoznat slikar: Krst

Krakovi krsta završavaju trolisno, a naokolo je pozlaćena rezbarija. Krst je bio oslikan s obje strane, ali su se sačuvali samo ostaci na jednoj strani — na plavo-zelenoj pozadini smeđi krst i na njemu Hrist. U trolistima su bili simboli evanđelista.

Tempera na drvu, 42 × 38 cm.

Br. 930

249. Nepoznat slikar: Prorok Ilija vjer. XVII st. ili poč. XVIII st.
 Prorok sjedi ispred pećine. Sijeda kosa i brada dijele mu se u valovite pramenove. Preko svjetlo smeđe odjeće ima krvnjeni ogrtač. S desne strane na stijeni stoji gavran s hljebom u kljunu. Pozadina je zlatna. Okvir urezan. Na donjem rubu okvira zapis:⁴⁷
- ...Ю ИКО... ...ТЫ МИСАХІО ЕРМОНХА В ЛЕТО
- Tempera na drvu, 42 × 32 cm.
 Br. 260
250. S. Krabuleć?: Apostoli Petar i Pavao vjer. XVII st.
 S lijeve strane stoji Petar, a s desne Pavao. Okrenuti su jedan prema drugome. Obojica imaju zelenkaste hitone i zlatne himatije. Petar je starac s kratkom sijedom kosom i bradom. U rukama drži savijen svitak i ključ. Pavao je pročelav i ima kratku smeđu bradu. U ruci drži knjigu. U gornjem dijelu slike je otvoreno nebo — polukrug ružičaste boje obrubljen sivim oblacima. Pozadina iza apostola je u donjem dijelu tamno zelena mjestimično prošarena crvenkastim travkama, a gore je zlatna. Okvir urezan.⁴⁸
 Tempera na drvu, 32,5 × 26 cm.
 Br. 253
 Literatura: D. Kašić: Srp. manastiri u Hrv. i Slav., str. 181.
251. Nepoznat slikar: Vaskrsenje kraj XVII ili poč. XVIII st.
 Hrist stoji u otvorenom grobu. Jednom nogom je zakoračio na gornji rub kovčega. Desnom rukom blagosilje, a u lijevoj drži crveni krst. Ogrnut je plaštem na kojem su na zlatnoj podlozi nabori označeni crvenom bojom. Okvir urezan u dasku.⁴⁹
 Tempera na drvu, 24 × 18,5 cm.
 Br. 262
252. S. Krabuleć: Hrist XVII st.
 Površina daske je u srednjem dijelu izdubljena, tako da se dobio okvir širok oko 10 cm. Jedino gornji rub srednjeg dijela ima u sredini luk, koji dolazi iznad glave Hrista. Na toj srednjoj površini naslikan je lik Hrista. On desnom rukom blagosilje a u lijevoj drži žezlo. Na glavi ima trorednu krunu na koju je prikucana još i metalna. Duga smeđa kosa mu u uvojcima pada na ramena. Odjeven je u raskošnu vladarsku odjeću zlatne boje ukrašenu ornamentima i dragim kamenjem. Oko vrata mu visi ovalni medaljon. Nimb mu je zlatan a oko njega su bijele zrake. Pozadina je ružičasta. Na okvirnom dijelu kraj luka iznad Hristove glave naslikana je s lijeve strane Bca, a s desne Jovan, oboje u deisisnom stavu. U sredini donjeg ruba je sto s oruđima stradanja i zapis:

СЕ Й СТЫ ЖБРА³ ОУКРАСИ ПОШБЕЩАН..Ю БГОЛЮБИВИ
 ЖИ... УМА" ПАЙСЕ" ГЛЕМИ ШЕТА И Д.Д.Е Д...ЕВНАГО
 РАД.. СПСЕНІА ВА МАНАСТИ... ЖРАХОВИЦУ ВА
 ХРАМЬ СТА....ДОТ...РЦА НИКОЛА... СПОСОБНИК'...У
 Б... ХРГОЛЮБИ..И МУЖЬ ДУКА... ТРУДЬ И ТЧАН...
 ПОЛОЖИ СА.... ЙКОНОГРАФЪ КРАБУЛЕЋЬ САВ..ШИ
 СЕ ВА АВТО ЖХЗ. МЦ... ФДН... ГДНЧ

S lijeve strane na donjem rubu je Simeon Mirotočivi, a s desne sv. Sava. Na okvirnom dijelu lijevo i desno prikazani su apostoli, po 6 sa svake strane. Na lijevoj strani su: Petar, Jovan, Luka, Matej, Jakov, Toma, a na desnoj: Pavao, Andrej, Marko, Vartolomej, Simon, Filip. Kod svih apostola je tlo na kojem stoje tamno maslinasto, a gore je pozadina zlatna.

Tempera na drvu podloženom platnom, 106 × 71 cm.

Br. 256

Literatura: L. Bogdanović: Srbi slikari, Srp. Sion br. 29, 1900. g.; Stojanović: Stari srr. zapisi i natpisi, IV, br. 6513; Petrović-Karanin: Srp. umetnost u Vojvodini, N. Sad 1927, str. 68 i 130; R. Grujić: Spomenica vladicanstva pakračkog, str. 35—36; R. Grujić: Starine man. Orahovice, str. 37—38; R. Ljubinković: Majstori starog srp. slikarstva, Naše starine IV, str. 200; Đ. Mazalić: Nekoliko primjeraka slikarske umjetnosti u Bosni i Herc. od XVI—XIX v., Naše starine III, Sarajevo 1956, str. 121; Đ. Mazalić: Leksikon umjetnika BiH, Sarajevo 1967; D. Kašić: Srpski manastiri u Hrvatskoj i Slavoniji, str. 178.

253. S. Krabuleć: Bogorodica XVII st.
 Kao i kod ikone Hrista, daska je jednakobrađena tako da ima širok urezan okvirni dio koji ima gore luk iznad Bogorodične glave. Na okvirnom dijelu naslikani su proroci. Bogorodica je na glavnoj, srednjoj plohi. Ona sjedi, prikazana do koljena, odjevena u zlatnu vladarsku odjeću, bogato ukrašenu. Duga smeđa kosa pada joj preko ramena.⁵¹ Na glavi ima krunu, na koju je prikucana metalna. Krunu pridržavaju dva anđela. Lijevom rukom Bca pridržava Hrista, koji joj stoji na krilu. Hrist je u vladarskoj odjeći, s krunom na glavi (također ima i metalnu), a u lijevoj ruci drži tri ljiljanova cvijeta. Nimbovi su zlatni i iz njih izlaze bijele zrake. Pozadina je ružičasta. Na okvirnom dijelu gore uz luk prikazani su proroci David i Solomon. U sredini donjeg dijela naslikano je 7 mačeva paralelno položenih. S lijeve i desne strane su proroci Zaharija i Avakum. Na lijevoj strani okvirnog dijela su proroci: Mojsije, Isajija, Danil, Gedeon, Avdija, Josija, a na desnoj: Jezekilj, Ilija, Aron, Sofonije, Agej, Mihej.

Tempera na drvu podloženom platnom, 104,5 × 73,5 cm.
Br. 259

Literatura kao za br. 252. Reproducirano — Grujić: Spomenica vladičanstva pakračkog, sl. 11; Grujić: Starine man. Orahovice, sl. 17.

254. S. Krabuleć?: Jovan Preteča vjer. kraj XVII st.

Jovan je prikazan čitav, odjeven u odjeću od svjetlo smeđeg krzna, ogrnut zlatnim plaštem sa smeđim naborima. Preteča ima velika raširena krila rađena crnim crtežem na zlatnoj podlozi. Desnom rukom blagosilje, a u lijevoj drži razvijen svitak. Tlo je tamne maslinaste boje. S lijeve strane je jedno drvo i kraj njega sjekira. Pozadina je zlatna.

Tempera na drvu podloženom platnom, 104,5 × 68 cm.

Br. 255

255. Nepoznat slikar: Arhanđel Mihailo XVII st.

Mihailo je mladić s gustom kovrčavom smeđom kosom u koju je upletena bijela traka. Odjeven je u vojničku odjeću sa srebrnim ljuskastim oklopom. Iz ramena mu izlaze velika srebrna krila. On u desnoj ruci drži uzdignut mač, a u lijevoj kerameion s Hristovim inicijalima. Tlo je tamne maslinaste boje s valovitim humcima i busenjem trave. Gore je pozadina zlatna. U desnom gornjem uglu vidi se otvoreno ružičasto nebo s bijelim zrakama, uokvireno sivim oblacima. Rad slabije ruke nego što su ostale ikone sa starog orahovičkog ikonostasa.

Tempera na drvu djelomično podložena platnom, 107 × 64,5 cm.

Br. 254

256. Nepoznat slikar: Deisis vjer. kraj XVII st.

Na zlatnom prijestolju s dva jastuka sjedi Hrist. Desnom rukom blagosilje, a lijevom pridržava otvorenu knjigu. Hristov hiton je crvenkasto-ljubičaste boje, a himatij zelenkast. Ispod Hristovih nogu je četverokutni podnožak. S lijeve strane stoji Bca, a s desne Jovan, oboje u deisisnom stavu. Njihovi likovi su manji od Hristovog. Bca ima zelenkastu haljinu i zlatni, crveno osjenjeni maforij. Jovan ima smedu odjeću sa zlatnim naborima. Pozadina je u donjem dijelu tamno maslinasta, a u gornjem zlatna. Okvir je urezan u dasku, s lukom na unutrašnjem gornjem rubu. Ova ikona zajedno s ikonama arhanđela i apostola sačinjava deisisni niz ikonostasa. U zbirci se nalazi samo jedanaest ikona apostola. Nedostaje Filip.

Tempera na drvu, 47 × 36,8 cm.

Br. 245

257. Nepoznat slikar: Arhanđel Gavrilo vjer. kraj XVII st.

Kao i kod svih ostalih ikona iz ovog niza, i ova ima urezan okvir (»kovčeg«) čiji unutrašnji gornji rub u sredini ima luk. Arhanđel je mladić s kovrčavom smeđom kosom u koju je upletena bijela traka. Velika srebrna krila rađena su crnim crtežem i šrafiranjem za osjenjena mesta. Gavrilo ima ljubičastu odjeću sa zlatnim rubovima i zlatni plašt sa maslinastim naborima. Cipele su mu crvene. Donji dio pozadine maslinast, gornji zlatan. Okvirni dio je maslinaste boje. Dio ikonostasa.

Tempera na drvu, 46,8 × 28 cm.

Br. 244

258. Nepoznat slikar: Arhanđel Mihailo vjer. kraj XVII st.

Arhanđel Mihailo je isti kao Gavrilo, samo je okrenut na suprotnu stranu (Gavrilo na desnu, Mihailo na lijevu). Haljina ima smede sjene na zlatnoj podlozi, a plašt crvene. Dio ikonostasa.

Tempera na drvu, 46,6 × 28 cm.

Br. 257

259. Nepoznat slikar: Apostol Simon vjer. kraj XVII st.

Simon je sjedi starac sa svitkom u ruci. Hiton mu je sivo-plav, a himatij crven. Pozadina i okvir, kao i obrada daske ista je na svim ikonama desisnog niza. Dio ikonostasa.

Tempera na drvu, 46,8 × 27,2 cm.

Br. 247

260. Nepoznat slikar: Apostol Jakov vjer. kraj XVII st.

Jakov je mladič čovjek s kratkom smeđom kosom i bradom. U lijevoj ruci drži savijen svitak. Hiton mu je zelenkast, a himatij sa ljubičastim naborima na zlatnoj podlozi. Dio ikonostasa.

Tempera na drvu, 46,8 × 27,8 cm.

Br. 249

261. Nepoznat slikar: Apostol Jovan vjer. kraj XVIII st.

Jovan je sjedokos, a u ruci drži knjigu. Hiton mu je zelenkast, a himatij na zlatnoj podlozi ima ljubičaste nabore. Dio ikonostasa.

Tempera na drvu, 46,7 × 27,2 cm.

Br. 242

262. Nepoznat slikar: Apostol Marko vjer. kraj XVII st.

Apostol je mladič čovjek sa smeđom kosom i bradom. U lijevoj ruci drži zatvorenu knjigu. Hiton mu je zelenkast, a himatij ima na zlatnoj podlozi ljubičaste nabore. Dio ikonostasa.

Tempera na drvu, 47 × 27 cm.

Br. 248

263. Nepoznat slikar: Apostol Petar vjer. kraj XVII st.
Petar je prikazan kao starac sa sijedom kosom i bradom. U lijevoj ruci drži savijen svitak i ključ. Hiton mu je zelenkast, a himatij ima svjetlo smeđe nabore na zlatnoj podlozi. Dio ikonostasa. Tempera na drvu, $46,8 \times 26,8$ cm.
Br. 258
264. Nepoznat slikar: Apostol Pavao vjer. kraj XVII st.
Pavao stoji s ispruženim rukama. Hiton mu je zelenkast, a himatij zlatan s ljubičastim naborima. Dio ikonostasa. Tempera na drvu, $47,2 \times 27,2$ cm.
Br. 250
265. Nepoznat slikar: Apostol Matej vjer. kraj XVII st.
Apostol je starac, s knjigom u ruci. Hiton mu je cinober crven, a himatij zlatan sa smeđim naborima. Dio ikonostasa. Tempera na drvu, 47×28 cm.
Br. 251
266. Nepoznat slikar: Apostol Luka vjer. kraj XVII st.
Apostol je prikazan kao čovjek srednjih godina smeđe kose i braće. U ruci drži knjigu. Hiton mu je sivo-plav, a himatij crven. Dio ikonostasa. Tempera na drvu, 47×27 cm.
Br. 246
267. Nepoznat slikar: Apostol Andrija vjer. kraj XVII st.
Andrija je sijedi starac sa svitkom u ruci. Hiton mu je ljubičast, a himatij zlatan s maslinastim naborima. Dio ikonostasa. Tempera na drvu, $46,5 \times 27,5$ cm.
Br. 243
268. Nepoznat slikar: Apostol Vartolomej vjer. kraj XVII st.
Apostol Vartolomej ima prosjedu kosu i bradu. Hiton mu je zlatan, s ljubičastim naborima, a himatij sivo-plav. Dio ikonostasa. Tempera na drvu, $47 \times 27,5$ cm.
Br. 252
269. Nepoznat slikar: Apostol Toma vjer. kraj XVII st.
Toma je mladić, u tamno zelenom hitonu i ljubičastom himatiju. Ruke je ispružio pred sebe. Dio ikonostasa. Tempera na drvu, 46×27 cm.
Br. 241

ORAHOVICA — MJESTO

270. Nepoznati zograf: Sv. Nikola 1738. g.
Nikola je predstavljen u cijeloj figuri, kao starac sa sijedom kosom i bradom rađenim tankim valovitim bijelim linijama. Na glavi ima zlatnu mitru. Desnom rukom blagosilje, a u lijevoj drži vladičanski štap. Odjeven je u svešteničku odjeću, koja je, kao i mitra, ukrašen nizovima bijelih tačaka. U donjem dijelu ikone, s lijeve strane, je crvena crkva s tri visoke kupole, a s desne visoki toranj, isto crvene boje. Ispod zgrada je nekoliko cvjetova i u lijevom donjem uglu označena godina 1738. Pozadina je do svećevih ramena neodređene tamne boje, a iznad toga zlatna. U lijevom gornjem uglu je na polukružnom oblaku lik Hrista, a u desnom Bce. Okvir je urezan u dasku i ukrašen rezbarenim lukovima. Tempera na drvu, 70×48 cm.
Br. 402
271. Nepoznati zograf: Deisis prva pol. XVIII st.
Hrist sjedi na prijestolju ukrašenom nizovima bijelih točaka. On desnom rukom blagosilje, a u lijevoj drži knjigu. Hiton mu je crven, a himatij zelen. Iza prijestolja su tri luka na stupovima. Ispod lijevog luka je Bogorodica, a ispod desnog Jovan, oboje u deisisnom stavu. Okvir urezan u dasku. Teško oštećeno.⁵² Tempera na drvu, $72,5 \times 49$ cm.
Br. 494
272. Nepoznati slikar: Sv. Nikola vjer. XIX st.
Svetitelj je prikazan u cijeloj figuri, odjeven u episkopsku odeždu. Desnom rukom blagosilje, a u lijevoj drži otvorenu knjigu. Pod čine kvadratne ploče crvene i smeđe boje, a gore je pozadina smeđa. Okvir apliciran. Teško oštećeno. Tempera na drvu, 31×21 cm.
Br. 236
273. Nepoznat slikar: Bogorodica XIX st.
Bca je prikazana do pasa, s Hristom na lijevoj ruci. Maforij joj je crven s bijelim ukrasima. I Bca i Hrist na glavi imaju krunu. Pozadina je crvena. Slab rad. Tempera na drvu, 31×26 cm.
Br. 561
274. Nepoznat slikar: Vasilije Veliki XIX st.
Svetitelj je u svešteničkoj odjeći, s crvenom mitrom na glavi. U desnoj ruci ima krst, a u lijevoj vladičanski štap. S lijeve strane je stol na kojem je zatvorena knjiga. Pozadina je plava, tlo smeđe.

- Zajedno sa slijedećih 11 kat. brojeva ikona čini niz od dvanaest radova istog slikara, dosta slabe kvalitete.
Tempera na drvu, $27,5 \times 23$ cm.
Br. 187
275. Nepoznat slikar: Sretenje XIX st.
Na podiju ispred sive zavjese стоји Simeon s malim Hristom na rukama. S lijeve strane kleči Marija, a iza nje su Ana i Josif. V. br. 274.
Tempera na drvu, $28,5 \times 24,8$ cm.
Br. 188
276. Nepoznat slikar: Rođenje Marije XIX st.
Ana leži na krevetu ispod plavog baldahina. Kraj nje je jedna žena s djetetom na rukama. S druge strane Joakim diže ruke prema nebu. Jedna žena nosi vrč. Naprijed je posuda za pranje. V. br. 274.
Tempera na drvu, $28,8 \times 25$ cm.
Br. 189
277. Nepoznat slikar: Blagovijesti XIX st.
Marija, u crvenoj haljini i plavom plaštu stoji s lijeve strane. Prema njoj slijće andeo, u zelenoj odjeći i bijelom plaštu. U ruci drži cvijet. V. br. 274.
Tempera na drvu, 29×24 cm.
Br. 190
278. Nepoznat slikar: Tri jerarha XIX st.
Sva trojica su u episkopskoj odjeći, s mitrama na glavi. Pozadina je plavo-zelena, a tlo smeđe. V. br. 274.
Tempera na drvu, $29,5 \times 24,5$ cm.
Br. 191
279. Nepoznat slikar: Cvjeti XIX st.
Hrist jaše na magarcu. S lijeve strane su tri čovjeka, a s desne dva. Svi drže u rukama palmine grane. V. br. 274.
Tempera na drvu, $29,5 \times 25,5$ cm.
Br. 200
280. Nepoznat slikar: Uspenje XIX st.
Na bijelom odru leži Bca, odjevena u plavu haljinu i uvijena u bijelo platno. Oko odra su apostoli. Naprijed andeo siječe ruku Jefoniju. V. br. 274.
Tempera na drvu, $30,5 \times 26,5$ cm.
Br. 201
281. Nepoznat slikar: Poklonstvo mudraca XIX st.
Na lijevo je Marija, u bijeloj haljini i plavom plaštu. Na krilu drži Hrista. Pred njima kleči jedan od mudraca, a iza njega stope ostala dvojica. V. br. 274.
Tempera na drvu, 30×26 cm.
Br. 202
282. Nepoznat slikar: Bogojavljenje XIX st.
Hrist stoji u vodi, s rukama prekrštenim na grudima. Jovan je u smedoj odjeći s dugim krstom u ruci. Drugu ruku je pružio nad Hristovu glavu. S lijeve strane je andeo. V. br. 274.
Tempera na drvu, 31×26 cm.
Br. 235
283. Nepoznat slikar: Vaznesenje XIX st.
Apostoli su prikazani u živim pokretima, kako gledaju u visinu gdje lebdi Hrist. V. br. 274.
Tempera na drvu, 30×26 cm.
Br. 238
284. Nepoznati slikar: Vaskrsenje XIX st.
Iznad otvorenog groba lebdi Hrist, ogrnut crvenim plaštem, s crvenim barjakom u ruci. Kraj groba sjedi andeo. Dva vojnika bježe. V. br. 274.
Tempera na drvu, $31,5 \times 28$ cm.
Br. 239
285. Nepoznat slikar: Sv. Georgije XIX st.
Georgije je u vojničkoj odjeći, s crvenim plaštem. U desnoj ruci drži grančicu palme, a u lijevoj koplje. V. br. 274.
Tempera na drvu, $30,5 \times 26$ cm.
Br. 563
286. Jovan Ćetirević Grabovan: Hrist 1775. g.
Hrist sjedi na prijestolju. Desnom rukom blagosilje, a lijevom pridržava otvorenu knjigu. Odjeven je u arhijerejsku odeždu, s krunom na glavi. Pozadinu u donjem dijelu čine oblaci, a gore plavo nebo. Gornji rub daske je u sredini zaobljen i preko stepenastog proširenja luk prelazi na lijevi i desni rub. Prijestolna ikona ikonostasa s kojeg su i sve slijedeće ikone iz Orahovice-mjesta. Ispod Hristovih nogu je zapis o izradi ikonostasa: (vidi str. 78 na početku)
Tempera i ulje na drvu, $122,5 \times 74,5$ cm.
Br. 903
Literatura o ikonostasu: L. Bogdanović: Srbi slikari, Srp. Sion br. 34/1909. g.; Petrović-Kašanin: Srp. umetnost u Vojvodini, N.

НАПИСАСА СІЕ ТѢМПЛО ЗЛÀТАРСТВО Й ІКО... ПРИ
 ТГУМЕНУ МАФІМК ПОПОВИЧУ Й ПРИ ТÙТОРОМЪ
 ГОТПО КОНСТАНТИН... МЧОВИЧЪ ТРУ ЖЕ ІВАНА
 ЧЕЧІРСВИЧЪ ГРАБОВАНЪ РÓДОМЪ ЖЕ ЩЕ ЕПАРХІЫ
 АХРІЦКОИ ЩЕ ВÁРОША ГРАБОВО НИНВ ЖЕ
 ЖИТЕЛЪ ОСІЧКЫ МСЦА МРТ 1775. АВГ

Sad 1927, str. 77; L. Bogdanović: Crkva trgovinštih Orahovice, Glasnik istoriskog društva u N. Sadu, knj. IV, 1931. g., str. 322; M. Kolarić: Srpska umetnost XVIII v., Beograd 1954, str. 26; I. Bach: Prilozi povijesti srpske slikarstvene, u Hrv. str. 205; M. Jovanović: Jovan Četiričević Grabovan, Zbornik za lik. umetnosti, br. 1, N. Sad 1965.

287. Jovan Č. Grabovan: Bogorodica 1775. g.
 Bogorodica sjedi na prijestolju. U desnoj ruci drži žezlo. Na lijevoj ruci joj je Hrist, koji u rukama ima sferu i žezlo. Oboje na glavi imaju krune. Pozadinu dolje čine oblaci, a gore plavo nebo. Priestola ikona, istog oblika kao i ostale.
 Tempera i ulje na drvetu, 122,5 × 74,5 cm.
 Br. 902
288. J. Č. Grabovan: Rođenje Bogorodice 1775. g.
 Na postelji ispod baldahina leži Ana. Oko nje je nekoliko žena, a iza nje Joakim. S desne strane tri žene kupaju Mariju, a jedna grije pelenu. U pozadini je arhitektura. Priestolna ikona.
 Tempera i ulje na drvu, 122,5 × 74,5 cm.
 Br. 901
 Reproducirano: Medaković: Putevi srpskog baroka, sl. 12; Jovanović: Grabovan, sl. 2.
289. J. Č. Grabovan: Jovan Preteča 1775. g.
 Preteča stoji, odjeven u odjeću od krvnog i plašta sa zlatnim ornamentom. U desnoj ruci drži krst, a u lijevoj razvijen svitak. U pozadini je pejzaž, a kraj dva drveta je sjekira. Priestolna ikona.
 Tempera i ulje na drvu, 122,5 × 74,5 cm.
 Br. 904
290. J. Č. Grabovan: Carske dveri 1775. g.
 Vratnice čini rezbarija u koju su umetnute po dvije ikone na svako krilo — gornja veća i donja manja. Rezbarija se sastoji od zlatnih vitica, crvenih i plavih cvjetova i zelenog lišća. U sredini je stup i na njegovom vrhu kruna. Ikone su nepravilnog rokoko oblika. Na gornjima su Blagovijesti. Na lijevoj je Gavrilo na oblacima, s ljljanom u ruci. Na desnoj je Bca pored stolića s knji-
- gom. Iznad nje lebdi golub. Na manjim ikonama su proroci Solomon i David. Dio ikonostasa.
 Tempera i ulje na drvu, rezbarija. 200 × 130 cm. (zatvorene)
 Br. 648
291. J. Č. Grabovan: Arhanđel Mihailo 1775. g.
 Arhanđel stoji na oblacima. U desnoj ruci drži uspravljen mač, a u lijevoj kuglu. Krila su mu svjetlo siva sa zlatnim perima. Odjeća mu je nježnih boja — plava, zelena, ljubičasta i crvena. Gornji i donji rub daske imaju izvijenu liniju i prelaze u rezbariju. Andeoske dveri ikonostasa.
 Tempera i ulje na drvu, rezbarija, 190 × 93,5 cm.
 Br. 934
292. J. Č. Grabovan: Arhanđel Gavrilo 1775. g.
 Na dasci istog oblika kao br. 291. prikazan je arhanđel Gavrilo. On u ruci drži ljljanov cvijet. Odjeća mu je plava, ružičasta, svjetlo zelena. Krila su svjetlo siva. Andeoske dveri ikonostasa.
 Tempera i ulje na drvu, rezbarija, 192 × 93 cm.
 Br. 935
293. J. Č. Grabovan: Bijeg u Egipt 1775. g.
 Bogorodica s djetetom jaše na magarcu kojeg vodi Josif. Lijevo je jedno veliko drvo, a u daljini predio. Slika je na većoj drvenoj konstrukciji sa sokla ikonostasa.
 Tempera i ulje na drvu, 46 × 58 cm. (samo slika)
 Br. 960
294. J. Č. Grabovan: Žrtva Avramova 1775. g.
 Isak leži na gomili drveta. Njega pridržava Avram, a u drugoj ruci ima nož. Na nebu je mali lik anđela koji je pružio ruke prema Avramovom nožu. Dolje desno je ovan. U pozadini predio. Ikona je na istoj konstrukciji kao br. 293 i druga je strana sokla ikonostasa.
 Tempera i ulje na drvu, 46 × 58,5 cm.
 Br. 961
295. J. Č. Grabovan: Apostol Toma 1775. g.
 Toma je mladić s kratkom kovrčavom smeđom kosom. Hiton mu je sivkast, a himatij crven. Kao i svi ostali apostoli ovog niza, Toma stoji na oblacima, a gore je pozadina nebo. Oblik daske s lukom u sredini gornjeg ruba je isti na svim ikonama apostola i pravnika, kao što je i na priestolnim. Dio ikonostasa.
 Tempera i ulje na drvu, 79 × 44 cm.
 Br. 575

296. J. Č. Grabovan: Apostol Vartolomej 1775. g.
Apostol ima dugu sijedu kosu i bradu. Hiton mu je tamno zelen sa zlatnim ornamentom, a himatij crven. Desnom rukom blagosilje. Dio ikonostasa.
Tempera i ulje na drvu, 80 × 44 cm.
Br. 593
297. J. Č. Grabovan: Apostol Filip 1775. g.
Filip ima smeđu kosu i bradu. U ruci drži zatvorenu knjigu. Odjeća mu je zelene i crvene boje, sa zlatnim ornamentom. Dio ikonostasa.
Tempera i ulje na drvu, 80 × 44 cm.
Br. 577
298. J. Č. Grabovan: Apostol Luka 1775. g.
Apostol je čovjek srednjih godina, u ružičastoj i plavoj odjeći. U desnoj ruci drži zatvorenu knjigu. Dio ikonostasa.
Tempera i ulje na drvu, 79 × 44 cm.
Br. 571
299. J. Č. Grabovan: Apostol Jovan 1775. g.
Jovan je starac, ogrnut crvenim plaštem. Drži zatvorenu knjigu. Dio ikonostasa.
Tempera i ulje na drvu, 79 × 44 cm.
Br. 573
300. J. Č. Grabovan: Apostol Petar 1775. g.
Petar je prikazan kao stariji čovjek sa sijedom okruglom bradom. Odjeća mu je zelene i ružičaste boje. U rukama ima knjigu i ključeve. Dio ikonostasa.
Tempera i ulje na drvu, 80 × 44 cm.
Br. 578
301. J. Č. Grabovan: Apostol Pavao 1775. g.
Apostol Pavao je čovjek srednjih godina sa smeđom kosom i bradom. U ruci drži mač. Odjeća mu je zelene i ružičaste boje sa zlatnim ornamentom. Dio ikonostasa.
Tempera i ulje na drvu, 80 × 44 cm.
Br. 594
302. J. Č. Grabovan: Apostol Marko 1775. g.
Marko je prikazan s dugom smeđom kosom i dosta kratkom bradom. Odjeća mu je zelena i siva, sa zlatnim ornamentom. Dio ikonostasa.
Tempera i ulje na drvu, 80 × 44 cm.
Br. 579
303. J. Č. Grabovan: Apostol Matej 1775. g.
Matej je starac koji obim rukama drži zatvorenu knjigu. Odjeća mu je ružičasta i zelena. Dio ikonostasa.
Tempera i ulje na drvu, 79 × 44 cm.
Br. 574
304. J. Č. Grabovan: Apostol Jakov 1775. g.
Jakov je namršten starac prosjede duge kose i duge bijele brade. U lijevoj ruci drži zatvorenu knjigu. Odjeća mu je crvena i plava, sa zlatnim ornamentom. Dio ikonostasa.
Tempera i ulje na drvu, 79 × 44 cm.
Br. 572
305. J. Č. Grabovan: Apostol Andrej 1775. g.
Apostol Andrej je starac koji obim rukama pridržava zatvorenu knjigu. Odjeća mu je crvene i zelene boje, zlatno ornamentirana. Dio ikonostasa.
Tempera i ulje na drvu, 79 × 44 cm.
Br. 576
306. J. Č. Grabovan: Apostol Simon 1775. g.
Simon je starac u zelenkastom hitonu i ružičastom himatiju. U rukama drži razvijen svitak. Dio ikonostasa.
Tempera i ulje na drvu, 80 × 44 cm.
Br. 580
307. J. Č. Grabovan: Deisis 1775. g.
Hrist sjedi i obim rukama blagosilje. Odjeven je u vladičansku odjeću, s krunom na glavi. S lijeve strane je Bca, a s desne Jovan. Oko Hrista je nekoliko anđela. Gornji rub ikone je zaobljen prema van, a donji prema unutra. Centralna ikona u deisisnom nizu s apostolima.
Tempera i ulje na drvu, 85 × 82 cm.
Br. 568
309. J. Č. Grabovan: Rođenje Bogorodice 1775. g.
Na postelji leži Ana. Kraj nje стоји Joakim. Ani prilaze dvije žene, od kojih jedna nosi tanjur, a druga vrč. S desne strane dvije žene kupaju Mariju. U pozadini lijevo dio velikog stupa, a desno crvena zavjesta. Dio ikonostasa.
Tempera i ulje na drvu, 80 × 44 cm.
Br. 587
310. J. Č. Grabovan: Vavedenje 1775. g.
Ispred hrama stoje sveštenik i pruža ruke prema maloj Mariji. Po red Marije su Joakim i Ana. S desne strane su tri žene. Dio ikonostasa.

- Tempera i ulje na drvu, 80 × 44 cm.
Br. 585
311. J. Č. Grabovan: Rođenje Hrista 1775. g.
Hrist leži na slami u pećini. Kraj njega kleči Marija. Kraj ulaza u pećinu proviruju dva pastira. S desne strane je Josif. U oblacima lebdi andeo, a iznad njega je otvoreno nebo i zvijezda. Dio ikonostasa.
Tempera i ulje na drvu, 80 × 44 cm.
Br. 586
312. J. Č. Grabovan: Bogojavljenje 1775. g.
Hrist stoji u Jordanu. S lijeve strane je Jovan i polijeva ga. Sa strane su dva anđela. Gore rastvorenje nebo u kojem su golub i Bog otac. Dio ikonostasa.
Tempera i ulje na drvu, 80 × 44 cm.
Br. 590
313. J. Č. Grabovan: Sretenje 1775. g.
Na desno je Simeon s malim Hristom na rukama. Marija kleči, a Josif stoji kraj nje. Iza njih je jedan muški lik i jedan ženski. U pozadini arhitektura hrama i desno zelena zavjesa. Dio ikonostasa.
Tempera i ulje na drvu, 80 × 44 cm.
Br. 588
314. J. Č. Grabovan: Cvjeti 1775. g.
Hrist jaše na magarcu, a oko njega je grupa ljudi. Jedan čovjek stavlja odjeću na put. Na desnoj strani je jedna palma na kojoj dva dječaka kidaju grane, a u pozadini s lijeve strane su dva palmina drveta i ispod njih tri lika s granama u rukama. Dio ikonostasa.
Tempera i ulje na drvu, 80 × 44 cm.
Br. 592
315. J. Č. Grabovan: Blagovijesti 1775. g.
Marija sjedi ispred stolića s rastvorenom knjigom. Prema njoj dolijeće na oblaku Gavrilo s ljiljanovim cvjetom u ruci. Dio ikonostasa.
Tempera i ulje na drvu, 80 × 44 cm.
Br. 591
316. J. Č. Grabovan: Preobraženje 1775. g.
Na pustom zelenom brdu leže apostoli Petar, Jovan i Jakov. Hrist lebdi u oblacima, okružen zlatnim zracima. S lijeve strane od njega je Mojsije, a s desne Ilijan. Dio ikonostasa.
Tempera i ulje na drvu, 80 × 44 cm.
Br. 583

317. J. Č. Grabovan: Nevjerovanje Tomina 1775. g.
Prizor se događa u prostoriji s lukovima na visokim stubovima. Hrist stoji s desne strane. Svojom rukom drži Tominu i stavlja je na ranu na grudima. S desne strane stoje tri apostola, a s lijeve sedam. Dio ikonostasa.
Tempera i ulje na drvu, 80 × 44 cm.
Br. 584
318. J. Č. Grabovan: Vaznesenje 1775. g.
U sredini grupe apostola stoji Bogorodica s uzdignutim rukama. Svi gledaju prema nebu na kojem lebde dva anđela i pokazuju prema Hristu, okruženom zrakama, u visini. Dio ikonostasa.
Tempera i ulje na drvu, 80 × 44 cm.
Br. 589
319. J. Č. Grabovan: Duhovi 1775. g.
Prizor se događa u visokoj prostoriji koju u pozadini zatvara zelena zavjesa. U sredini na okruglom podiju sjedi Marija, uzdignutih ruku. Naokolo su apostoli, svi jako pokrenuti. Iznad njihovih glava su plameni jezici. U oblacima lebdi golub. Dio ikonostasa.
Tempera i ulje na drvu, 80 × 44 cm.
Br. 581
320. J. Č. Grabovan: Uspenje 1775. g.
Oko velikog otvorenog praznog sarkofaga okupljeni su apostoli i živo razgovaraju. U pozadini je brežuljkast predio. Na nebu je polukrug okružen oblacima i u njemu Hrist s Marijinom dušom u obliku djeteta. Iznad njega je još jedan polukrug od oblaka i u njemu Bog. Dio ikonostasa.
Tempera i ulje na drvu, 80 × 44 cm.
Br. 582
321. J. Č. Grabovan: Vaskrsenje 1775. g.
Iznad dijagonalno postavljenog otvorenog sarkofaga lebdi Hrist s crvenim barjakom u ruci. Oko njega je žuto svjetlo i oblaci. Kraj sarkofaga su, u pokretu, tri vojnika. Okvir apliciran, u gornjem dijelu rezbaren. Centralni dio niza praznika na ikonostasu.
Tempera i ulje na drvu, 90 × 82 cm.
Br. 567
322. J. Č. Grabovan: Prorok Jeremija 1775. g.
Proroci su prikazani do nešto ispod pasa na daskama u obliku četverolisti. Jeremija je starac s razvijenim svitkom u ruci. Kao i sve ostale ikone iz tog niza i ova je teško oštećena.
Tempera i ulje na drvu, 82 × 73 cm.
Br. 604

323. J. Č. Grabovan: Prorok David 1775. g.
David je u vladarskoj odjeći s krunom na glavi. U desnoj ruci drži žezlo, a u lijevoj zavjetni kovčeg. Dio ikonostasa.
Tempera i ulje na drvu, 82 × 73 cm.
Br. 605
324. J. Č. Grabovan: Prorok Aron 1775. g.
Aron je starac sa žezlom i razvijenim svitkom u rukama. Dio ikonostasa.
Tempera i ulje na drvu, 82 × 73 cm.
Br. 606
325. J. Č. Grabovan: Prorok Mojsije 1775. g.
Prorok Mojsije je prikazan kao čovjek srednjih godina s gorućim grmom u ruci. Dio ikonostasa.
Tempera i ulje na drvu, 82 × 73 cm.
Br. 607
326. J. Č. Grabovan: Prorok Zaharija 1775. g.
Zaharija je starac sa sedmokrakim svjećnjakom u jednoj i razvijenim svitkom u drugoj ruci. Dio ikonostasa.
Tempera i ulje na drvu, 83 × 75 cm.
Br. 608
327. J. Č. Grabovan: Prorok Danil 1775. g.
Prorok Danil je mladić s kamenom u lijevoj ruci. Dio ikonostasa.
Tempera i ulje na drvu, 82 × 73 cm.
Br. 609
328. J. Č. Grabovan: Prorok Isaija 1775. g.
Prorok je prikazan kao starac koji u jednoj ruci drži kliješta a u drugoj razvijen svitak. Dio ikonostasa.
Tempera i ulje na drvu, 82 × 73 cm.
Br. 610
329. J. Č. Grabovan: Prorok Solomon 1775. g.
Solomon je mladić u vladarskoj odjeći s krunom na glavi. U rukama drži hram. Dio ikonostasa.
Tempera i ulje na drvu, 82 × 73 cm.
Br. 611
330. J. Č. Grabovan: Prorok Gedeon 1775. g.
Gedeon je čovjek u vojničkoj odjeći. U jednoj ruci drži runo, a u drugoj koplje. Dio ikonostasa.
Tempera i ulje na drvu, 82 × 73 cm.
Br. 612
331. J. Č. Grabovan: Prorok Jakov 1775. g.
Prorok Jakov je prikazan kao čovjek srednjih godina s ljestvama u rukama. Dio ikonostasa.
Tempera i ulje na drvu, 82 × 73 cm.
Br. 613
332. J. Č. Grabovan: Prorok Avram 1775. g.
Avram je starac s razvijenim svitkom u rukama. Dio ikonostasa.
Tempera i ulje na drvu, 82 × 73 cm.
Br. 614
333. J. Č. Grabovan: Prorok Jezekilj 1775. g.
Prorok Jezekilj prikazan je kao starac koji u rukama drži razvijen svitak. Dio ikonostasa.
Tempera i ulje na drvu, 82 × 73 cm.
Br. 615
334. J. Č. Grabovan: Bogorodica 1775. g.
U rezbarenoj rokokoj kartuši urezanoj u dasku prikazana je polufigura Beće raširenih ruku, s likom Hrista na grudima. Marija ima plavo-zelenu haljinu sa zlatnim narukvicama i svjetlo ljubičast plašt. Hristov plašt je crven sa zlatnim ornamentom. Nimbovi su im zlatni, a pozadina svjetlo plava. Centralni dio niza s prorocima pri vrhu ikonostasa.
Tempera i ulje na drvu, 94 × 120 cm.
Br. 907
335. J. Č. Grabovan: Marija Magdalena 1775. g.
Magdalena je prikazana u polufiguri, u plavoj haljini, crvenom plasu i s bijelom maramom preko glave. Desnu ruku je stavila na grudi, a lijevu je uzdigla. Naokolo rezbaren okvir. Ikona s vrha ikonostasa, uz krst.
Tempera i ulje na drvu, 90 × 60 cm.
Br. 274
336. J. Č. Grabovan: Bogorodica 1775. g.
Marija je prikazana u cijeloj figuri, sklopljenih ruku. Odjeća joj je plave boje, sa zlatnim ornamentom. Gornji rub ikone je zaobljen. Sa strane rezbarija. Ikona s vrha ikonostasa, uz krst.
Br. 570
Tempera i ulje na drvu, 106 × 64 cm.
337. J. Č. Grabovan: Krst 1775. g.
Vrhovi krakova završavaju trolistima. Na površini je naslikan sređi krst i na njemu mrtvo Hristovo tijelo. On na glavi ima trnovu krunu. U trolistima su prikazani evangelisti — gore Jovan,

lijevo Marko, desno Matej, dolje Luka. Krst s vrha ikonosasa.
Tempera i ulje na drvu, 226 × 180 cm.
Br. 643

338. J. Ć. Grabovan: Apostol Jovan 1775. g.
Apostol je mladić u tamno zelenoj odjeći i crvenom plaštu sa zlatnim vezom. Lijevu ruku je malo uzdigao. Daska je gore zaobljena, a sa strane je rezbarija. Ikona s vrha ikonostasa, uz krst.
Tempera i ulje na drvu, 106 × 64 cm.
Br. 569

338. J. Ć. Grabovan: Sv. Longin 1775. g.
Pandan Mariji Magdaleni s istog ikonostasa. Daska istog oblika, s rezbarijom. Longin je odjeven u vojničku odjeću — zlatni oklop i crveni plašt. U desnoj ruci drži koplje.
Tempera i ulje na drvu, 96 × 60 cm.
Br. 374

340. J. Ć. Grabovan: Hrist 1775. g.
Hrist stoji na oblacima, odjeven je u crveni hiton i plavi himatij. Odjeća je ukrašena zlatnim ornamentom. Desnom rukom blagosilje Pozadina je, iznad oblaka, plave boje. Ikona s vladičanskog prijestolja.
Tempera i ulje na drvu, 82 × 43 cm.
Br. 962

341. J. Ć. Grabovan: Jovan Damaskin i Roman Slatkopjevac 1775. g.
Likovi crkvenih pjesnika naslikani su, svaki posebno, na prednjoj strani pijevnice. Površina na kojoj su naslikani je malo udubljena. Jovan Damaskin je prikazan kao starac u monaškoj odjeći. U ruci drži razvijen svitak. U donjem dijelu pozadine je skicozno slikan predio, a gore pozadinu čini nebo. Roman Slatkopjevac je pročelav čovjek srednjih godina u smeđoj monaškoj odjeći i crnom plaštu. U ruci drži razvijen svitak.
Tempera i ulje na drvu, 84 × 45 (svaka slika)
Br. 963

342. J. Ć. Grabovan: Teofan Pjesmopisac i Kozma Pjesmotvorac 1775. g.
Slike na drugoj pijevnici. Pandan broju 341. Teofan Pjesmopisac je mladić s dugom smeđom kosom, u smeđoj monaškoj odjeći, s kapuljačom preko glave. U ruci mu je svitak. Kozma Pjesmotvorac je starac s dugom bijelom bradom, u monaškoj odjeći, s kapuljačom na glavi. I on ima u ruci svitak. U pozadini se u pejzažu vidi crkva.
Tempera i ulje na drvu, 84 × 45 cm. (svaka)
Br. 964

OROLIK

343. Nepoznat slikar: Sv. Ilija vjer. kraj XIX st.
Ilija sjedi u kolima koja vuku dva bijela konja, a njima upravlja jedan dječak. Ispod kotača izlazi plamen. Iznad kola lebde dva anđela. Žive boje, grubo rađeno.
Ulje na drvu, 31 × 27,7 cm.
Br. 203

OTOK

344. Nepoznat slikar: Sv. Georgije vjer. prva pol. XIX st.
Georgije jaše na bijelom konju, odjeven u vojničku odjeću i ogrnut crvenim plaštem. U desnoj ruci ima crveno kopljje koje zariva u glavu zmaja. Zmaj je bijel, s crvenim krilima, glavom i repom. Iza zmaja je kraljevna, s krunom na glavi, u crvenoj bogato ukrašenoj haljini. U pozadini se vidi bijela tvrđava. Tlo je žučkasto, prošarano crnim grmićima. U gornjem dijelu je pozadina zlatna. Iznad svećeve glave lebdi anđeo i drži krunu. Naglašen crni crtež, boje: crvena, bijela, oker.
Tempera na drvu, 84 × 49 cm.
Br. 320

345. Nepoznat slikar: Sv. Nikola vjer. prva pol. XIX st.
Nikola stoji, odjeven u crveni sakos, s bijelim omoforom preko ramena. Desnom rukom blagosilje, a u lijevoj drži zatvorenu knjigu. Svetac stoji na ružičastom jastuku. Tlo je svjetlo smeđe s crno-bijelim humcima. U pozadini je, s obje strane, fantastična arhitektura bijele boje, s mnogo tornjeva. Gornji dio pozadine je pozlaćen (premazan). U lijevom gornjem uglu je polufigura Hrista u oblacima, a u desnom Bogorodica. Rad istog slikara kao br 344.
Tempera na drvu, 85 × 49,5 cm.
Br. 410

346. Nepoznat slikar: Sv. Nikola XVIII st.
Nikola je prikazan u polufiguri, s talasastom sijedom kosom i bradom. Desnom rukom blagosilje, a u lijevoj drži zatvorenu knjigu. Okvir urezan u dasku. Na okvirnom dijelu je gore s lijeve strane zapis:⁵³

СЮ ІКОНУ... НІКОЛА... ДАДЕ ЇОАНІЦІЕ
ГОМІРАЦЬ ЗА СВОЮ ДУШУ

Tempera na drvu, 31,5 × 28 cm.
Br. 409

347. Nepoznat slikar: Sv. Nikola XVIII st.
Vrlo slično broju 346, a izgleda da je isti slikar. Uz rub ikone je zapis:

...Ю ИКОНУ ДАДЕ РУЖИЦА Т.... СТИ
НИКОЛА ЗА СВОЮ ДУШУ БГДАЕ ПРОСТИ

Tempera na drvu, 31,5 × 26 cm.
Br. 516

P A K R A

348. Nepoznat slikar: Bogorodica i sveci vjer. XVIII st.
Ikona je teško oštećena, tako da se likovi ne mogu dobro razabrati. Bca je prikazana do koljena, s Hristom na lijevoj ruci. Haljina joj je zelenkasta, a plašt crven. Odjeća je ukrašena zlatnim rubovima. Ispod maforija na Marijinu glavi je proziran bijeli veo. Hrist s obje ruke blagosilje. S lijeve strane je mali lik sv. Nikole u episkopskoj odjeći, s mitrom na glavi. S desne strane je sv. Jovan, koji u ruci drži putir sa zmijom. Nimbovi su zlatni, a pozadina maslinasta. Okvir apliciran.
Tempera na drvu, 51 × 36 cm.
Br. 210

349. Prokofej Vasilijev: Sv. Georgije XVIII st.
Georgije jaše na bijelom konju. Na sebi ima srebrni oklop, crveni plašt, zelenu hlamidu, svjetlo smeđe hlače i crne čizme. Oko glave ima zlatni nimb. U rukama drži kopljje i probada zmaja s crvenim krilima. Zmaju je oko vrata vezana uzica koju drži djevojka s krunom na glavi, odjevana u tamno zelenu haljinu i crveni plašt. Iza nje je visoka zgrada s tornjem i kupolom. U lijevom gornjem uglu je otvoreno nebo i u njemu lik Hrista. Tlo je zeleno, a nebo plavozeleno. Naokolo je tamno zeleni rub. Potpis slikara je desno dolje:

ПИ ПРОКОФЕМ ВАСИЛИ

Ruski. rad.
Tempera na drvu, 49 × 38 cm.
Br. 311

P A K R A C

350. Nepoznat slikar: Hrist spasava Petra na moru XVIII st.?
Na svjetlo plavoj podlozi preko cijele površine naslikan je dvo-glavi crni orao. U jednoj kandži drži žezlo, a u drugoj mač. Iznad svake glave je mala crvena kruna, a između obiju orlovskih glava

veća kruna s dvije bijele trake. Na orlovom tijelu naslikan je veliki krug i na njemu scena spasavanja Petra. S desne strane je u moru Petar, koji pruža ruke prema Hristu. Hrist stoji na vodi.⁵⁴
Tempera na drvu, 88 × 88 cm.

Br. 134

351. Nepoznat slikar: Sv. Jovan vjer. XX st.
Nedovršena ikona sv. Jovana, rad nekog novijeg slikara. Svetac stoji u brdovitom predjelu, odjeven u smeđu odjeću. S desne strane je kraj jednog panja sjekira.
Ulje na drvu, 46,8 × 33 cm.
Br. 211

352. Joakim Marković: Car Vasilije naseljava Srbe i Hrvate sredina XVIII st.
Car Vasilije je u sredini, odjeven u vladarsku odjeću s krunom na glavi i žezlom u ruci. Ispred njega je stol i na njemu vladarska jabuka, knjiga, krst, mač i povelja s tekstrom o naseljenju. S lijeve strane stoji Srb in s buzdovanom u jednoj i štitom sa srpskim grbom u drugoj ruci. Iznad njegove glave je bijelo platno s njegovim riječima o vjernosti. S desne strane stoji Hrvat, koji drži štit s hrvatskim grbom. Na natpisu iznad njegove glave su njegove riječi zakletve. Iznad Vasilijeve glave je tekst o naseljavanju, u kojem crveno ispisana slova daju ime slikara. Ispred stola je medaljon s grbom. U pozadini je zid prostorije s 4 prozora. Dolje je razvijena bijela traka s tekstrom iz Žefarovićeve Stematografije.
Tempera na drvu, 111 × 144 cm.
Br. 395

Literatura: Grujić: Spomenica o vladicanstvu pakračkom, str. 54 i 111, sl. 21; Medaković: Putevi srp. baroka, str. 80 i 85; Kolarić: Osnovna pitanja srp. baroka, Zbornik za lik. umetnosti br. 3, str. 259; Vasić: Doba baroka, Beograd 1971, str. 115; O. Mikić: Novosadske umetničke radionice, N. Sad 1971, str. 7.

353. Joakim Marković: Davanje povlastica Varaždinskom generalatu sredina XVIII st.
U sredini je za stolom car Rudolf, ogrnut plaštem, s krunom na glavi. U desnoj ruci drži mač, a u lijevoj povelju koju pruža svešteniku što stoji s lijeve strane. Sveštenik je ruku podigao u stavu zaklinjanja. S desne strane stoji kraljnik, koji isto tako diže ruku, a s drugom drži štit s hrvatskim i srpskim grbom. Na stolu je žezlo i knjiga. Ispod stola je crni dvoglavi orao s grbom na grudima. On drži vrpcu s tekstrom iz Žefarovićeve Stematografije. Ispod njega je zapis o davanju privilegija u kojem crveno obojena slova daju ime slikara.

Tempera na drvu, 111 × 144 cm.

Br. 396

Literatura kao za br. 352

354. Nepoznat slikar: Bogorodica

vjer. XVIII st.

Bogorodica sjedi na velikom zlatnom prijestolju, odjevena u zelenu haljinu i ružičastu plaštu s plavom podstavom i zlatnim rubovima. Na glavi ima krunu. U desnoj ruci ima žezlo, a lijevom pridržava plavu sferu. U krilu joj sjedi Hrist u bijeloj košulji i crvenom plaštu. Pozadina je plava, a naoko je uski crveni rub. Okvir apliciran. Na poledini je prilijepljena cedulja s bilješkom pisanom cirilicom: Ova sv. ikona sv. Bogorodice je iz stare crkve u Sirču, koja je kao dotrajala srušena meseca avgusta 1938. godine, a na istom mestu podignuta nova crkva koja još nije dovršena. Ikona je doneo ovde i pokazao g. episkopu prof. Jovan Sevdic iz Daruvara, koji je preuzeo izradu novog ikonostasa u siračkoj crkvi. Do konačnog dovršetka crkve ikona je pohranjena ovde u eparh. biblioteci s tim da se kad crkva bude gotova, dade pažljivo očistiti i vratiti crkvi u Sirču.

15 II 1939

Protodjakon
Aleks. Popović

Tempera na drvu, 97 × 67 cm.

Br. 498

355. Nepoznat slikar: Nedremano oko

1696. g:

Hrist je odrasliji dječak koji leži i spava. U desnoj ruci drži savijen svitak. Ogrnut je oker plaštem. S lijeve strane stoji anđeo u plavoj odjeći i zlatnom plaštu, s kopljem u ruci. S desne strane stoji drugi anđeo u plavoj odjeći i crvenom plaštu, s krstom u desnoj i putirom u lijevoj ruci. Anđeli imaju velika srebrna krila. Iznad Hrista je otvoreno nebo crvene boje, uokvireno sivim oblacima. U sredini je veliko oko. Pozadina je zlatna, a tlo tamno maslinasto. Kraj nogu desnog anđela je ispisana godina — 1696. U donjem dijelu daska je u sredini zaobljena. Na lijevoj i desnoj strani je reljefna zlatna rozeta. S unutrašnje strane urezanog okvira je rezbarena zlatna pletenica, a naoko uski crveni rub. Ikona je vjerojatno bila iznad dveri ikonostasa u manastiru Orahovici. Djelomično premazano.

Tempera na drvu, 77,5 × 111 cm.

Br. 505

356. Nepoznat slikar: Dovratnici dveri

kraj XVII st.

Dvije duge uske daske koje su stajale ispod ikone Nedremano oko (kat. br. 355) i tako uokviravale carske dveri. Na svakoj su naslikana po dva serafima. Gornji imaju crveno lice i zlatna krila, a

donjima je i lice i krila crvene boje. Pozadina je srebrna (premazana). Okvir je urezan i s unutrašnje strane obrađen kao uže i pozlaćen.

Tempera na drvu, 156 × 19 cm.

Br. 931

357. Nepoznat slikar: Raspeće

XVIII st.?

Obris krsta ima iako izvijenu liniju, a vrhovi krakova završavaju trolistima. Naokolo je rezbarija. Površina krsta je obojena zlatnom bojom i na njoj je s obje strane naslikan srebrni krst s raspetim Hristom. U trolistima su simboli evanđelista. Teško oštećeno, tako da se ne može reći ništa određeno. Krst je bio ili na vrhu ikonostasa, ili na kakvoj motki za nošenje.

Ulje na drvu, 67,5 × 55,5 cm.

Br. 653

358. Nepoznati slikar: Roman Krasnopjevac i Teofan Pjesmopjevac

druga pol. XVIII st.

Slike na pijevnici. Ukrasi na pijevnici i okviri likova su u rokoko stilu. Roman Krasnopjevac je u srebrnoj monaškoj odjeći i crnom plaštu. U ruci drži svitak. Pozadinu čine dolje oblaci, a gore plavo nebo. Teofan Pjesmopjevac je starac, također u monaškoj odjeći, sa svitkom u ruci.

Tempera i ulje na drvu, 98 × 42 cm. (svaki lik)

Br. 965

359. Nepoznat slikar: Jovan Damaskin i Ignjatije Bogonosac

druga pol. XVIII st.

Pandan pijevnici kat. br. 358. Jovan je prikazan u monaškoj odjeći, s crnim plaštem i kapuljačom na glavi. U rukama drži otvorenu knjigu i pero. Ignjatije je u episkopskoj odjeći, s mitrom na glavi. U ruci ima vladičanski štap.

Tempera i ulje na drvu, 98 × 42 cm.

Br. 966

360. Nepoznat slikar: Priča o udovičinoj lepti

XVIII st.

Slika se nalazi na ormariću za prodaju svjeća u crkvi. Prizor se događa u hramu. Dva velika luka, koja u sredini drži stup, dijele čitavu scenu na dva dijela. U pozadini su stupovi i niz prozora. S lijeve strane, ispod luka, stoji udovica i stavlja leptu u kasicu. S desne strane sjedi Hrist i pokazuje na udovicu učenicima koji su okupljeni oko njega.

Tempera na drvu, 79 × 60 cm.

Br. 967

361. Arsa Teodorović: Bogorodica 1800. g.
Bogorodica sjedi na prijestolju, u desnoj ruci drži žezlo, a lijevom pridržava Hrista, koji joj sjedi na krilu. Oko prijestolja tebde anđelčići. Prijestolna ikona.⁵⁵
Ulje na drvu podloženom platnom, $144,5 \times 80$ cm
Br. 132
362. Arsa Teodorović: Hrist 1800. g.
Hrist, u arhijerejskoj odjeći, s krunom na glavi, sjedi na prijestolju. Desnom rukom blagosilje, a lijevom pridržava otvorenu knjigu. Oko prijestolja lebde anđeli. Prijestolna ikona.
Ulje na drvu podloženom platnom, $144,5 \times 80$ cm.
Br. 133
363. A. Teodorović: Sv. Nikola 1800. g.
Svetitelj je prikazan u episkopskoj odjeći, s mitrom na glavi. U desnoj ruci ima vladičanski štap, a u lijevoj knjigu. S lijeve strane, u oblacima je mali lik Hrista, a s desne Bogorodice. Prijestolna ikona.
Ulje na drvu, 144×80 cm.
Br. 600
364. A. Teodorović: Carske dveri 1800. g.
Dveri su od pozlaćene rezbarije u koju su na svaku vratnicu umetnute po dvije slikane površine, gornje veće i donje manje. Na gornjima je prikaz Blagovijesti. Na desnoj vratnici je arhanđel Gavril, s uzdignutom rukom, dok u drugoj drži ljljan. Na lijevoj vratnici je Marija, prgnuta iza pulta na kojem je knjiga. Na donjem poljima su Joakim i Ana. Dio ikonostasa.
Ulje na drvu, rezbarija, 210×57 cm. (svaka vratnica)
Br. 601
365. A. Teodorović: Melhisedek dočekuje Avrama 1800. g.
Avram stoji, prgnut, s lijeve strane. Iza njega se vide dva lika. Prema Avramu dolazi Melhisedek, starac s krunom i perjanicom na glavi. U ruci drži tanjur s hljebom i vrčem. Iza njega je jedan mladić s kopljem i još dva čovjeka, od kojih jedan pridržava Melhisedekov plašt. U lijevom donjem ugлу je preko jednog kamena razvijen svitak sa zapisom:
- СЕЙ ОЛТАРЪ ИЗВОРАЗИСА ПРИ ПРЕШЕНЬШЕМЪ
ГДИНУ КУРІЛУ ЖИВКОВИЧУ ёП'КЛУ ЗДБШНЬМЪ,
И ПРИ ПРЕЧТНЬШЕМЪ ГДИНУ ПАНТЕЛЕИМОНУ
ТЕРЗИЧУ ПРОТВПРЕСВУТЕРУ ИЖДИВЕНІЕМЪ
ЗДБШНАГУ ЩБЩЕСТВА, ѿ АРСЕНІА ФЕДОРОВИЧА
ЖИВОПИСЦА, В' ПАКРАЦЬ ЛВТА 1800**
366. A. Teodorović: Melhisedekova žrtva 1800. g.
Kao i kat. br. 365, i ovo je postrana vratnica s ikonostasa. Na njoj je s desne strane naslikan oltar na kojem se na plamenu peče žrtveni ovan. Kraj oltara stoji Melhisedek s tamjanicom u ruci. Iza njega su četiri čovjeka. Na zemlji su lopatica, žarač i okrugla posudica.
Ulje na drvu, 155×90 cm.
Br. 130
367. A. Teodorović: Jestira pred Kserksom 1800. g.
S lijeve strane sjedi vladar s krunom na glavi, ogrnut crvenim plasti. Kraj njega je jedan starac, a u pozadini tri žene. Pred njim kleči Jestira. Plašt joj pridržavaju dvije djevojke. Dio ikonostasa.
Ulje na drvu, 61×80 cm.
Br. 522
368. A. Teodorović: Hrist i Samarjanka 1800. g.
Hrist sjedi pored bunara, okrenut prema ženi koja stoji kraj njega. Ona ispod lijeve ruke drži vrč. S lijeve strane se u pozadini vide dva čovjeka u razgovoru, a s desne pejzaž. Dio ikonostasa.
Ulje na drvu, $61,5 \times 78, 5$ cm.
Br. 566
369. A. Teodorović: Tajna večera 1800. g.
Hrist i apostoli sjede za stolom prekrivenim bijelom prostirkom. Hrist u lijevoj ruci drži hljeb, a desnom blagosilje. Apostoli su u živim pokretima. Juda je s lijeve strane, nagnut, skriva kesu s novcem. Na stolu je putir i pribor za jelo. U pozadini su u zidu dvije niše. Sa stropa visi svjetiljka. Dio ikonostasa.
Ulje na drvu, 75×94 cm.
Br. 597
370. A. Teodorović: Rođenje Hrista 1800. g.
Bogorodica sjedi i na krilu, na bijelom platnu, drži Hrista. Ona ima crvenu haljinu i plavi plašt. S desne strane stoji Josif. Na tamnom nebu je zvijezda i oko nje tri anđeoske glavice. U pozadini s lijeve strane je koliba, a kraj nje magarac i vo. S lijeve strane kleče dva pastira. Daska je nepravilnog oblika, gore uža a dolje šira, uokvirena zlatnim rezbarenim okvirom. Dio ikonostasa.
Ulje na drvu, 228×140 cm.
Br. 599

371. A. Teodorović: Vaskrsenje

Iznad bijelog sarkofaga lebdi Hrist, ogrnut bijelim platnom. Okružen je zutom svjetlošću. S lijeve strane su dva vojnika, a s desne jedan vojnik leži. Dio ikonostasa, pandan br. 370.
Ulje na drvu podloženom platnom, 228 × 137 cm.
Br. 598

372. A. Teodorović: Bogorodica i Marija Magdalena

1800. g.

Bogorodica stoji s desne strane. Jednu je ruku stavila na grudi, a pogled upravila u visinu. Haljina joj je tamno ruzičasta, a maforij plav. Kraj nje s lijeve strane stoji Magdalena, ogrnuta zutim plaštjem sa zelenom podstavom. Ona bijelom maramom brise suze, a raspletena smeda kosa joj pada preko ramena. Dio ikonostasa — grupa kraj krsta. Daska je u gornjem dijelu polilucno zaobljena.
Ulje na drvu, 138 × 82 cm.

Br. 124

373. A. Teodorović: Jovan Bogoslov i Longin

1800. g.

Jovan je mladić, odjeven u bijelu odjeću, crveni plašt i plavi pojas. Ruku je stavio na grudi, a pogled mu je upravljen gore. Iza njega stoji satnik Longin, u vojnickoj odjeći. Dio ikonostasa, pandan broj 372.

Ulje na drvu, 138 × 82 cm.

Br. 125

374. Nepoznat slikar: Hrist-dječak propovijeda u hramu

1787. g.?

U sredini hrama je podij i na njemu stolica s visokim naslonom na kojoj sjedi Hrist. Oko njega su jevrejski učenjaci većinom s knjigama u rukama. Iza Hrista stup hrama i crvena zavjesa, a iznad toga otvoreno nebo. U pozadini s lijeve strane, na ulazu u hram, vide se Josif i Marija. Ikona s vladičanskog prijestolja
Ulje na drvu, 98 × 53,5 cm.

Br. 2247

PAVLOVAC

375. Jovan Ćetirević Grabovan: Bogorodica

1783. g.?

Bogorodica stoji uz stol. Odjevana je u zlatnu odjeću s cvjetnim ornamentom. Na stolu je otvorena knjiga. U pozadini je blijedo zelena arhitektura, a lijevo klupa s jastukom. Rokoko okvir urez baren u dasku. Dio ikonostasa, s carskih dveri.
Tempera na drvu, 57 × 37 cm.

Br. 137

Donešeno prilikom obilaska terena.

Literatura: M. Jovanović: J. Č. Grabovan, Zbornik za lik. umetnosti br. 1, str. 207, 210—211; D. Medaković: Putevi srp. baroka, str. 242—3, sl. 170.

376. J. Č. Grabovan: Arhandel Gavrilo

1783. g.?

Arhandel stoji, s ljiljanovim cvjetom u ruci. Odjeća mu je zlatna, s cvjetnim ornamentom. U pozadini je svjetlo zelena arhitektura. Dio ikonostasa, drugi dio scene Blagovijesti s carskih dveri. V. br. 375.

Tempera na drvu, 56 × 37 cm.

Br. 273

Donešeno prilikom obilaska terena.

Literatura kao za br. 375.

377. J. Č. Grabovan: Prorok David?

1783. g.?

Mladić sa zlatnom krunom na glavi sjedi na jednostavnoj klupi. Odjeća mu je žučkasta, a plašt crven. U pozadini se vidi arhitektura i crvena zavjesa. Dio ikonostasa, s carskih dveri

Tempera na drvu podloženom platnom, 36 × 29 cm.

Br. 138

Donešeno kod obilaska terena.

Literatura kao za br. 375

PETRINJA

378. Nepoznat slikar: Sv. Spiridon

kraj XVIII ili poč XIX st.

Svetac sjedi na zlatnom prijestolju s plavim jastukom. Felon mu je crven, a omofor i nabedrenik zlatni. Desnom rukom blagosilje, a u lijevoj ima knjigu. Mitra, ruke i knjiga su izrađeni od metalra i pričvršćeni na ikonu. Pozadina je zlatna, pod crven. Lik je u naslikanom ovalu. Uglovi zeleni. Grčka signatura.

Tempera na drvu, 47 × 30 cm.

Br. 54

379. Nepoznat slikar: Dušovi

vjer. poč. XIX st.

Bogorodica sjedi u sredini, a oko nje su apostoli. Sa svake strane su šestorica, svi su živo pokrenuti, a nad njihovim glavama su plameni jezici. U pozadini desno ulaz u neku prostoriju, a lijevo gore zeleni zastor. Okvir klasicistički, pozlaćen.

Ulje na drvu, 112 × 60 cm. (bez okvira)

Br. 121

380. Nepoznat slikar: Bogorodica

vjer. poč. XIX st.

Bogorodica je prikazana do pasa, u crvenom maforiju i plavoj haljini. Na lijevoj ruci drži Hrista, koji je svoju glavu naslonio uz

njenu. Hrist desnom rukom blagosilje, a u lijevoj drži sferu. Odjeća mu je plave i žute boje. Nimbovi su zlatni, a pozadina plava. Jednostavan obao okvir prikucan je na dasku.
Tempera na drvu, 52 × 40 cm.
Br. 228

381. Nepoznat slikar: Petar i Pavao i ostali apostoli vjer. poč. XIX st.
U sredini ikone su, u cijeloj figuri, prikazani apostoli Petar i Pavao, kako zajednički drže crkvu. U drugoj ruci Petar ima knjigu i ključeve, a Pavao mač. Iznad njih je u sivim oblacima Hrist.. Naokolo su u rokokoo okvirima, između kojih su bijeli i crveni cvjetovi, polufigure ostalih apostola. Rađeno prema Orfelinovoj grafici iz 1770. g., s nekim malim izmjenama (nema vedute u donjem dijelu i još neka pojednostavljenja).
Tempera na drvu, 69 × 53 cm.
Br. 500

382. Nepoznat slikar: Hrist svedržitelj vjer. kraj XVIII st.
Hrist je prikazan u polufiguri, s dugom smeđom kosom i kratkom bradom. Desnom rukom blagosilje, a lijevom pridržava sferu i krst. Odjeća mu je plava i crvena, sa zlatnim naborima. Nimb je rađen ubockanim ornamentom u zlatnu pozadinu, a takav je i rub ikone. Pozadina izgleda da je premazivana.
Tempera na drvu, 76 × 56,5 cm.
Br. 509

383. Nepoznat slikar: Vavedenje vjer. XIX st.
S lijeve strane je grupa od 4 sveštenika. Jedan drži otvorenu knjigu, a drugi silazi niz stepenice prema maloj Mariji. Iza Marije su Joakim i Ana. U pozadini još nekoliko osoba. Teško oštećeno.
Tempera na drvu, 40 × 30 cm.
Br. 552

PLAŠKI

384. Gomirska škola: Apostol Pavao druga pol. XVIII st.
Pavao je prikazan u cijeloj figuri. Odjeća mu je tamno zelene i crvene boje, zlatno šrafirana. Apostol u desnoj ruci drži mač, a u lijevoj zatvorenu knjigu. Pozadina je u dolnjem dijelu tamno zelena sa po jednim drvetom sa svake strane, a gore je zlatna. Takva je kod svih apostola iz ovog niza. Dio ikonostasa.⁵⁶
Tempera na drvu, 72 × 45 cm.
Br. 1
Literatura: Grbić: Karlovačko vladičanstvo II, str. 169 — za cijeli ikonostas.

385. Gomirska škola: Apostol Petar druga pol. XVIII st.
Petar ima prosjedu kosu i kratku okruglu bradu. U desnoj ruci ima zatvorenu knjigu, a u lijevoj ključ. Odjeća mu je crvena, zlatno šrafirana. Dio ikonostasa.
Tempera na drvu, 72 × 45 cm.
Br. 2
386. Gomirska škola: Apostol Andrej druga pol. XVIII st.
Apostol je čovjek s crnom kosom i bradom, odjeven u tamno zelenu i crvenu odjeću sa zlatnim šrafama. U desnoj ruci ima zatvorenu knjigu, a lijevom blagosilje. Dio ikonostasa.
Tempera na drvu, 72 × 45 cm.
Br. 3
387. Gomirska škola: Apostol Matej druga pol. XVIII st.
Apostol je čovjek srednjih godina, smeđe kose i brade. Odjeća mu je tamno zelene, crvene i neodređene svijetle boje, zlatno šrafirana. U rukama drži knjigu. Dio ikonostasa.
Tempera na drvu, 72 × 45 cm.
Br. 4
388. Gomirska škola: Apostol Jakov druga pol. XVIII st.
Jakov ima crvenu i svjetlo smeđu odjeću, zlatno šrafiranu. U ruci drži savijen svitak. Dio ikonostasa.
Tempera na drvu, 72 × 46 cm.
Br. 5
389. Gomirska škola: Apostol Toma druga pol. XVIII st.
Toma je mladić u crvenoj i zelenoj zlatno šrafiranoj odjeći. U ruci drži razvijen svitak. Dio ikonostasa.
Tempera na drvu, 72 × 46 cm.
Br. 6
390. Gomirska škola: Apostol Juda druga pol. XVIII st.
Juda ima dugu crnu kosu i prosjedu bradu. Odjeća mu je tamno zelene i crvene boje sa zlatnim šrafama. Rukama pridržava plašt. Dio ikonostasa.
Tempera na drvu, 72 × 36,5 cm.
Br. 7
391. Gomirska škola: Apostol Jovan druga pol. XVIII st.
Jovan je čovjek s prosjedom kosom i bradom, s otvorenom knjigom u rukama. Odjeća mu je tamno zelena sa zlatnim šrafama. Dio ikonostasa.
Tempera na drvu, 72 × 46 cm.
Br. 8

393. Gomirska škola: Apostol Simon druga pol. XVIII st. Apostol Simon, čovjek s dugom crnom kosom i bradom, stoji s knjigom u rukama. Odjeća mu je žučkasta i crvena, ukrašena zlatnim šrafama. Dio ikonostasa. Tempera na drvu, 72×46 cm. Br. 9
394. Gomirska škola: Apostol Filip druga pol. XVIII st. Simon je mladić u zelenoj, zlatno šrafiranoj odjeći. U lijevoj ruci drži knjigu. Dio ikonostasa. Tempera na drvu, 72×46 cm. Br. 10
395. Gomirska škola: Apostol Vartolomej druga pol. XVIII st. Vartolomej je stariji čovjek s rukom na grudima. Zlatno šrafirana odjeća je ružičaste i zelene boje. Dio ikonostasa. Tempera na drvu, 72×45 cm. Br. 11
396. Gomirska škola: Apostol Marko druga pol. XVIII st. Marko je odjeven u žutu i svijetlo crvenu odjeću sa zlatnim šrafama. U rukama drži zatvorenu knjigu. Dio ikonostasa. Tempera na drvu, $72 \times 45,5$ cm. Br. 12
397. Gomirska škola: Jovan Bogoslov druga pol. XVIII st. Jovan stoji, s desnom rukom prislonjenom uz obraz. Odjeća mu je tamno zelena, plašt crven, sve sa zlatnim crticama. Ikona je gore polukružnog oblika, obrubljena pločicama u obliku polukruga, obojenim crveno, samo je onaj na vrhu zlatan i ukrašen rupicama. Dio ikonostasa uz krst na vrhu, iz Mrežnice. Tempera na drvu, 105×39 cm. Br. 13
398. Gomirska škola: Bogorodica druga pol. XVIII st. Bogorodica stoji sa sklopljenim rukama, odjevana u crvenu haljinu i tamno plavi plašt. Odjeća joj je ukrašena zlatom. Ikona je pandan br. 397 i istog je oblika, jer je druga strana grupe s vrha ikonostasa, uz krst. Tempera na drvu, 104×40 cm. Br. 14
399. Gomirska škola: Sv. Georgije druga pol. XVIII st. Svetac jaše na konju koji se propeo. Odjeven je u vojničku odjeću. Obim rukama drži koplje i probada zelenog zmaja s crvenim kri- lima. S lijeve strane je neka zgrada, a s desne princeza. Tlo je u donjoj polovini zeleno, a gore je zlatna pozadina. Tempera na drvu, 40×33 cm. Br. 31
400. Gomirska škola: Rođenje Marije ili Jovana druga pol. XVIII st. Ikona je tako oštećena, da se jedva nazire prizor rođenja. S desne strane je postelja, a na lijevoj jedna žena kupa dijete. Tempera na drvu, 57×41 cm. Br. 47
401. Nepoznat slikar: Sv. Georgije vjer. XIX st. Svetac, odjeven u vojničku odjeću jaše na bijelom konju. U desnoj ruci ima koplje kojim probada zelenog zmaja s crvenom glavom. Zmaju je oko vrata vezana uzica koju drži princeza, odjevena u svjetlo zelenu haljinu. U pozadini desno je neka zgrada. Gore je otvoreno nebo iz kojeg izlaze zrake. Jako rustičan rad. Tempera na drvu, $44 \times 34,5$ cm. Br. 50
402. Ruski rad: Razni svetitelji vjer. XVIII st. Ikona je razdijeljena na 4 četvorine. U jednoj je Bca s djetetom, u drugoj Nikola, trećoj Georgije, a četvrtoj Mihailo. Sve je rađeno crtački, uglavno mu smeđem tonu, s nešto zelene i bijele boje. Rad ruskih provincijskih radionica. Okvir urezan. Tempera na drvu, $29,5 \times 24,5$ cm. Br. 144
403. Ruski rad: Bogorodica XVIII so. Bca je prikazana u poprsju, glave nagnute prema lijevom ramenu. Kraj nje je Hrist, koji desnom rukom blagosilje. Odjeća Bce i Hrista je crvena. Pozadina zlatna s bijelim točkicama. Okvir urezan. Rad ruskih provincijskih radionica. Tempera na drvu, $28,5 \times 24,5$ cm. Br. 145
404. Ruski rad: Bogorodica XVIII st. Bca na desnoj ruci drži Hrista koji je svoj obraz prislonio uz majčin. Teško oštećeno, tako da se jedva nazire. Rad ruskih provincijskih radionica. Tempera na drvu, 31×25 cm. Br. 146
405. Ruski rad: Sv. Georgije XVIII st. Svetac jaše na bijelom konju, odjeven u bijelu odjeću i crveni plašt. Kopljem probada zmaja ispruženog ispod nogu konja. S des-

- ne strane je djevojka s krunom na glavi i kraj nje jedna zgrada. U lijevom gornjem uglu lik Hrista. Okvir urezan. Rad ruskih provincijskih radionica.
Tempera na drvu, $29,5 \times 25$ cm.
Br. 149
406. Ruski rad: Razni sveci XVIII st.
Svetitelji su poredani u tri reda. Ikona je teško oštećena, pa se mogu razabrati samo neki likovi. Sve je u smeđem tonu. Okvir urezan. Rad ruskih provincijskih radionica.
Tempera na drvu, $29,5 \times 24,5$ cm.
Br. 156
407. Ruski rad: Sv. Nikola XVIII st.
Nikola je prikazan u polufiguri, u svešteničkoj odjeći. Desnom rukom blagosilje, a u lijevoj drži knjigu. U lijevom gornjem uglu je lik Hrista, a u desnom Bce. Okvir urezan. Rad ruskih provincijskih radionica.
Tempera na drvu, $28,5 \times 24,5$ cm.
Br. 163
408. Nepoznat slikar: Hrist s trnovom krunom XX st.
Ikona je kopija neke slike glave Hrista s trnovom krunom. Preko lica teće krv. Pozadina je tamno maslinaste boje.
Ulje na drvu, $22,5 \times 29$ cm.
Br. 167
409. Ruski rad: Razni sveci XVIII st.
Ikona je razdijeljena na 4 četvorine. U gornjem redu su Bca i sv. Nikola, a u donjem Georgije i Mihailo. Sve je u smeđem tonu. Okvir urezan u dasku. Rad ruskih provincijskih radionica.
Tempera na drvu, $29,5 \times 24,5$ cm.
Br. 231
410. Gomirska škola: Bogorodica druga pol. XVIII st.
Bogorodica, u tamno plavoj haljini i crvenom plaštu, prikazana je do pasa. Odjeća joj je ukrašena zlatnim ornamentom. Na glavi ima zlatnu krunu. Desnom rukom Marija pokazuje Hrista kojeg drži na lijevoj ruci. Hrist desnom rukom blagosilje, a u lijevoj drži sferu. Na glavi ima krunu. Pozadina je zlatna. Prijestona ikona iz Tobovca.
Tempera na drvu, 103×70 cm.
Br. 326
411. Gomirska škola: Hrist druga pol. XVIII st.
Hrist, sa zlatnom krunom na glavi, u crvenom hitonu i tamno plavom himatiju, prikazan je do pasa. Na odjeći je zlatan ornament. Hrist desnom rukom blagosilje, a u lijevoj drži otvorenu knjigu. Pozadina zlatna. Prijestona ikona iz Tobovca.
Tempera na drvu, 104×70 cm.
Br. 327
412. Gomirska škola: Sv. Nikola druga pol. XVIII st.
Svetac, odjeven u episkopsku odjeću tamno plave, crvene i bijele boje, stoji na tlu popločanom crveno-bijelim pločama. Desnom rukom blagosilje, a u lijevoj drži rastvorenu knjigu. U gornjem lijevom uglu je mali lik Hrista, a u desnom Bogorodice. Pozadina je zlatna. Premazivano. S ikonostasa iz Tobovca (prijestolna).
Tempera na drvu, 103×68 cm.
Br. 328
413. Gomirska škola: Sv. Jovan druga pol. XVIII st.
Preteča stoji s uzdignutom desnom rukom, dok u lijevoj drži razvijen svitak. Odjeven je u smeđu odjeću, a plašt mu je zelen, sa zlatnim šrafama i crvenom podstavom. Sa svake strane u donjem dijelu je po jedno drvo. Kraj lijevog drveta je sjekira. Iznad drveća su tamni oblaci, a gore je pozadina zlatna. S ikonostasa iz Tobovca.
Tempera na drvu, 103×89 cm.
Br. 375
414. Gomirska škola: Deisis druga pol. XVIII st.
Hrist sjedi na ukrašenom prijestolju. Desnom rukom blagosilje, a u lijevoj drži otvorenu knjigu. S lijeve strane uz prijestolje je arhanđel Mihailo, a s desne Gavrilo, oba sa zlatnim krilima. Anđeli stoje na oblacima. Pored njih je s lijeve strane Bogorodica s razvijenim svitkom u rukama, a s desne Jovan. Dio ikonostasa iz Mrežnice.
Tempera na drvu, 49×97 cm.
Br. 329
415. Gomirska škola: Polaganje u grob druga pol. XVIII st.
Hrist leži na bijelom platnu, koje kraj Hristove glave pridržava Josif, a kod nogu Nikodim. Do Josifa je anđeo, kraj njega apostol Jovan, pa Marija, koju pridržavaju dvije žene. Kraj njih je Magdalena, a zatim još jedan anđeo. Pozadina je zlatna. Dio ikonostasa iz Mrežnice.
Tempera na drvu, 48×96 cm.
Br. 330

416. Gomirska škola: Carske dveri druga pol. XVIII st.
Na svaku vratnicu su umetnute dvije ikone. Gornje prikazuju Blagovijesti. Na lijevoj je arhanđel Gavrilo, u crvenoj đakonskoj odjeći, sa zlatnim cvijetom u rukama. Na desnoj vratnici je Marija, ispred pulta s knjigom. Iza nje je tamna zavjesa. Na donjim ikonama su apostoli Petar i Pavao. Oni su slikani u cijeloj figuri. Petar ima u rukama savijen svitak i ključeve, a Pavao mač i knjigu. Dio ikonostasa iz Mrežnice.
Tempera na drvu, 131×72 cm. (zatvorene)
Br. 637
417. Gomirska škola: Apostol Luka druga pol. XVIII st.
Apostol, odjeven u crvenu i tamno plavu odjeću sa zlatnim ukrasima, prikazan je u cijeloj figuri. U desnoj ruci drži pero, a u lijevoj rastvorenu knjigu. Donji dio pozadine čine tamni oblaci, a gornji je zlatan.
Tempera na drvu, $40 \times 32,5$ cm.
Br. 331
418. Nepoznat slikar: Hrist kraj XVIII st.?
Hrist sjedi na zlatnom raskošnom prijestolju. Odjeven je u plavu arhijerejsku odjeću sa zlatnim ornamentom. Omofor mu je bijel, s crvenim krstovima. Na glavi ima zlatnu krunu. Desnom rukom blagosilje, a u lijevoj drži otvorenu knjigu. Oko Hrista, sa strane i uz gornji rub, naslikani su mali likovi apostola. Svi drže savijen svitak, a Pavao knjigu i mač. Iza Hrista pozadina je zlatna, a iza apostola plava. Nije sačuvana desna strana ikone na kojoj bi trebala biti još 4 apostola. Premazivano.
Tempera na drvu, 103×63 cm.
Br. 376
419. Nepoznat slikar: Hrist XIX st.
Hrist стоји на oblaku, odjeven u crveni hiton i plavi himatij. Desnom rukom blagosilje, a u lijevoj drži sferu. Oko njega su oblaci, plavo nebo i andeoske glavice.
Tempera na drvu, 135×69 cm.
Br. 390
420. Nepoznat slikar: Bogorodica XIX st.
Bogorodica stoje na oblacima, s Hristom na rukama. Pozadinu čini nebo s oblacima. Teško oštećeno.
Tempera na drvu, 135×68 cm.
Br. 391
421. Nepoznat slikar: Jovan Preteča XIX st.
Jovan je odjeven u odjeću od krvnog krzna i ima plavi plašt s crvenom podstavom. U ruci drži krst oko kojeg je ovijena bijela vrpca. Dolje u pozadini je pejzaž, a gore pozadinu čini nebo. Kao i br. 419 i 420 i to je vjerojatno prijestolna ikona nekog ikonostasa. Tempera na drvu, 135×63 cm.
Br. 392
422. Nepoznat slikar: Bogorodica
Bogorodica, prikazana do pasa, na desnoj ruci drži Hrista, koji je svoje lice prislonio uz njen. Bca ima crveni maforij s tankim bijelim prugama uz rub, a ispod njega plavu kapu. Haljina joj je plava. Hristova odjeća je bijela i crvena, a pojas plav. Pozadina je plavo-zelena. Okvir urezan. Ruski rad.
Tempera na drvu, $28,5 \times 24,5$ cm.
Br. 425
423. Ruski rad: Deisis XVIII st.
Hrist sjedi na prijestolju uz koje je s lijeve strane jedan andeo i Bca, a s druge drugi andeo i Jovan. Pred prijestoljem kleče Zosim i Savatij, a gore su još dvije polufigure svetaca. Sve je u sređem tonu. Okvir urezan. Ruski provincijski rad.
Tempera na drvu, $28,5 \times 24,5$ cm.
Br. 431
424. Nepoznat slikar: Jovan Preteča vjer. XX st.
Preteča je odjeven u smeđe krvnog krzna i maslinast plašt. U ruci drži krst i razvijen svitak. Pozadina je u donjem dijelu zelena, a gore smeđa. Noviji rad.
Tempera na drvu, $60 \times 33,5$ cm.
Br. 621
425. Nepoznat slikar: Jovan Preteča vjer. prva pol. XIX st.
Preteča je mlađi čovjek, prikazan do pasa, odjeven u smeđu odjeću i zeleni plašt. Na ramenima ima velika bijela krila. U desnoj ruci drži zlatan putir, a u lijevoj razvijen svitak. Pozadina je svijetlo plava. Teško oštećeno, izgleda da je i premazivano.
Ulje na drvu, 106×67 cm.
Br. 920
426. Nepoznat slikar: Krst vjer. XIX st.
Krst, čiji kraci završavaju trolistima, uokviren je pozlaćenom rezbarijom. Na površini krsta je s jedne strane naslikano raspeće a u trolistima Bca, Jovan i Božje oko. Na drugoj strani je scena bogojavljenja. Na uzdužnom kraku naslikan je Hrist u Jordanu,

u gornjem trolistu golub, na lijevom andeo s ubrusom, a na desnom Jovan. Rustičan rad živih boja.

Tempera na drvu, 68 × 55 cm.

Br. 926

PROKIKE

427. Ruski rad: Deisis XVIII st.

Hrist sjedi na prijestolju, iza kojeg stoje dva arhanđela. S lijeve strane je Marija, a s desne Jovan. Gor su polufigure Petra i Pavla. Pred prijestoljem kleče Zosim i Savatij. Sve je u smeđem tonu. Okvir urezan u dasku. Rad ruskih provincijskih radionica.

Tempera na drvu, 29 × 24 cm.

Br. 154

428. Ruski rad: Bogorodica i svetitelji XVIII st.

Ikona je teško oštećena, tako da se samo naziru likovi Marije i raznih svetitelja. Okvir urezan. Ruski provincijski rad.

Tempera na drvu, 28,5 × 24 cm.

Br. 166

429. Gomirska škola: Carske dveri druga pol. XVIII st.

Na svakoj vratnici su po dvije ikone. Gornje prikazuju Blagovijesti, a na donjima su apostoli Petar i Pavao. Na lijevoj vratnici je arhanđel Gavrilo s crvenim cvjetom u ruci. Kraj njega je polufigura proroka Davida. U donjoj polovini dveri je lik apostola Petra, s knjigom i ključem u rukama. Tlo je zeleno s po jednim drvetom sa svake strane. Iznad toga su tamni oblaci, a gore je pozadina zlatna. Na desnoj vratnici je gore Bogorodica. Ona sjedi kraj stolića na kojem je knjiga. Kraj Bce je polufigura proroka Solomona. Iznad nje lebdi golub. Na donjoj polovini vratnice je apostol Pavao, s mačem i knjigom u rukama. Pozadina kao kod Petra. Premazivano.

Tempera na drvu, 141 × 100 (zatvoreno)

Br. 633

430. Gomirska škola: Krst druga pol. XVIII st.

Iz centralnog kruga izlaze krakovi krsta, koji se prema krajevima proširuju. Krst je oslikan samo s jedne strane. Na zlatnoj podlozi je u krugu naslikana glava Hrista.

Tempera na drvu, 28,5 × 18,5 cm.

Br. 929

RAKOVAC

431. Nepoznat slikar: Bogorodica s Hristom vjer, kraj XVIII st.

Bogorodica je prikazana do pasa. Desnom rukom pokazuje Hrista kojeg drži na lijevoj. Na sebi ima plavu haljinu i crveni maforij. Haljina je ukrašena srebrnim, a maforij zlatnim ornamentom. Ispod maforija je tanki bijeli veo. Hrist ima bijelu odjeću i zlatan plašt. Desnom rukom blagosilje, a u lijevoj drži cvijet. Nimbovi su zlatni, a pozadina plava.

Tempera na drvu, 72 × 50 cm.

Br. 914

SENJ

432. Ruski rad: Sv. Dimitrije XVIII st.

Dimitrije jaš je na konju žućkaste boje. Odjeven je u vojničku odjeću, a ogrnut crvenim plaštem. U desnoj ruci ima kopljje kojim probada čovjeka na konju naslikanog u donjem dijelu slike. S desne strane je zgrada, ružičasto obojena, s kupolom na dosta visokom tamburu. Na prozoru te zgrade dva lika drže ikonu Hrista. Iznad njih lebdi andeo. U lijevom gornjem ugлу slike je rastvoren nebo u kojem je lik Hrista. Pozadina je zelenkaste boje.

Tempera na drvu, 51 × 46,5 cm.

Br. 57

433. Nepoznat slikar: Bogorodica s Hristom vjer. XVIII st.

Marija, s Hristom na desnoj ruci, prikazana je do pasa. Hrist je svoj obraz prislonio uz njen. Lica su obojena sivo-smeđom bojom. Odjeća je srebnaste boje koja oponaša okov. Nabori su urezani u površinu. Rub Marijinog maforija je ukrašen zvjezdicama od točkastih uboda, a isto tako su rađeni i nimbovi i krugovi oko inicijala. Pozadina je zlatna i na njenoj je ucrtan ornament. Naokolo je uski crveni rub.

Tempera na drvu, 52 × 37 cm.

Br. 103

434. Nepoznat slikar: Sv. Trojica XVII—XVIII st.

Bog otac i Hrist sjede na zlatnom prijestolju koje se nalazi na oblacima. Obadvojica pridržavaju plavu sferu sa zlatnim obručima koja se nalazi između njih. Drugom rukom Hrist blagosilje, a Bog drži savijen svitak. Bog ima bijeli hiton i ružičasti himatij, a Hrist crveni hiton i plavi himatij. Između njihovih glava su dva ukrštena ružičasta kvadrata s bijelim golubom. Ispod njihovih nogu su anđeli »prijestolja« u liku plamenih krilatih obruča. Na lijevom i

desnom rubu su 4 okrugla medaljona sa simbolima evanđelista — lijevo su Matej i Marko, a desno Jovan i Luka. Oko prijestolja lebde heruvimi s crvenim i plavim krilima. U uglovima ikone, u medaljonima sa zlatnim listovima i anđeoskom glavom sa zlatnim krilima su 4 proroka. Svi su u stavu propovijedanja, s crvenim plamičima iznad glave. U sredini gornjeg dijela slike, okružen oblacima, je kor anđela raspoređen u dvije grupe. Između obiju grupa je natpis na grčkom jeziku. Ikona je vjerojatno grčki rad. Tempera na drvu podloženom platnom, $105,5 \times 73$ cm.

Br. 111

435. Nepoznat slikar: Bogorodica i sveci vjer. XVII st.
Bogorodica je prikazana u polufiguri, s Hristom na lijevoj ruci, dok desnom na njega pokazuje. Odjevena je u tamno plavu haljinu i karmin maforij ispod kojeg na glavi ima plavu kapu. Hrist desnom rukom blagosilje, a u lijevoj drži savijen svitak. Odjeća mu je bijela, sa sitnim ornamentom, a plašt oker sa zlatnim naborima. Svetitelji su prikazani cijeli. S lijeve strane je sv. Nikola, u svešteničkoj odjeći, a s desne Spiridon, također odjeven kao sveštenik. On na glavi ima tamno crvenu kapu. Kraj Marijine glave su dva mala anđela. Pozadina ikone je u donjem dijelu tamno zelena, a gore zlatna. Prilikom nekog davnog restauriranja izgleda da je premazana glava sv. Nikole, jer je drukčije, grublje rađena. Izgleda da je tada stavljenova i nova zlatna pozadina, jer se na nekim mjestima vidi da su prvobitni inimbovi bili puncirani, a sada su načinjeni od dvostrukog crvenog kruga.
Tempera na drvu, $17,5 \times 17,7$ cm.
Br. 169

436. Ruski rad: Hristovi i bogorodičini praznici XVIII st.?
U sredini slike je u vitičastom okviru Vaskrsenje, prikazano i s izlaskom iz groba i silaskom u limb. Praznici su prikazani počevši od lijevog gornjeg ugla naokolo: Trojica, Rođenje Bce, Vavedenje, Blagovijesti, Sretenje, Preobraženje, Uspenje, Vozdvizdenje krsta, Vaznesenje, Cvijeti, Bogojavljenje, Rođenje Hrista. Boje: zelena, cinober crvena, žuta, bijela, crna. Rad ruskih provincijskih radionica.
Tempera na drvu djelomično podloženom platnom, $33,5 \times 28,5$ cm.
Br. 172

437. Nepoznat slikar: Rođenje Bogorodice XIX st.
S lijeve strane je postelja s Anom. Kraj nje je jedna žena. U sredini dvije žene kupaju dijete. Desno je Joakim kraj stola, a jedna žena pored vatre grije pelene. Slab rad.
Ulje na drvu, $30 \times 29,5$ cm.
Br. 174

438. Nepoznat slikar: Žrtva Avramova XIX st.
Avram u uzdignutoj desnoj ruci drži nož, a lijevom je uhvatio Isakovu kosu. Isak vezanih očiju kleći pred njim. Desno je žrtvenik sa zapaljenom vatrom. Lijevo je drvo i ispod njega ovan. Na nebu je anđeo, koji rukom hvata Avramov nož. Rad istog slikara kao br. 437.
Ulje na drvu, $56,5 \times 46,5$ cm.
Br. 183
439. Nepoznat slikar: Dio ikonostasa XIX st.
Daska je u sredini uža, a sa strana polulučno proširena. Tu su naslikani anđeli na oblacima, u crvenoj odjeći. Pozadina je zelen-kasta. Jako oštećeno, pa nije jasno da li je rad istog slikara kao br. 437 i 438.
Ulje na drvu, 33×189 cm.
Br. 640
440. Nepoznat slikar: Krst XIX st.?
Krst je oštećen i potpuno premazan. Na njemu je naslikan raspeti Hrist s trnovom krunom na glavi, a u trolistima kojima završavaju krakovi su simboli evanđelista. Preslik je vrlo grub.
Ulje na drvu, 80×60 cm.
Br. 652
441. Nepoznat slikar: Arhanđel Mihailo XIX st.?
Mihailo je u vojničkoj odjeći, s uzdignutim mačem u desnoj i vagonom u lijevoj ruci. Na ramenima ima velika krila. Na nebu je božje oko. Gornji rub ikone zaobljen. Dio ikonostasa — anđeoske dveri. Premazano.
Ulje na drvu, 197×65 cm.
Br. 638
442. Nepoznat slikar: Arhanđel Gavrilo XIX st.?
Gavrilo je u đakonskoj odjeći. U ruci drži ljljanovo cvijeće. U oblacima je božje oko. Pandan broju 441, istog oblika.
Ulje na drvu, 195×65 cm.
Br. 639
443. Nepoznat slikar: Sv. Nikola vjer. kraj XVIII st.
Nikola je prikazan u polufiguri kao starac sa sijedom kosom i kratkom bradom. Na sebi ima crveni sakos i bijeli omofor. Desnom rukom blagosilje, a u lijevoj drži otvorenu knjigu. Nimb je punciran na glatkoj svjetloj zlatnoj pozadini. Priestolna ikona s istog ikonostasa s kojeg su i br. 444 i 445.
Tempera na drvu, 99×71 cm.
Br. 916

444. Nepoznat slikar: Hrist vjer. kraj XVIII st.

Hrist je mladi čovjek s plavim očima, dugom smeđom kosom i kratkom bradom. Sakos mu je zlatan, a omofor bijel. Desnom rukom blagosilje, a u lijevoj drži otvorenu knjigu. Na glavi ima krunu, na naslikanoj prikucanu metalnu. Nimb je punciran. Prijestolna ikona, kao br. 443. U lijevom donjem ugлу je zapis:

**ΑΦΙΕΡΩΘΕΝ ΠΑΡÀ ΤΟῦ ΚΥΡΙΟΥ
ΧΡΙΣΤΟC ΧΡΙΣΤΟΠΥΛΟC**

Tempera na drvu, 98,5 × 71 cm.

Br. 917

445. Nepoznat slikar: Jovan Preteča vjer. kraj XVIII st.

Jovan je u odjeći od krvnog crvenog, ogrnut svjetlo smeđim plaštem. Na ramenima ima velika krila. U ruci ima razvijen svitak. U desnom gornjem uglu slike je mali lik Hrista u oblacima i prema njemu je Jovan okrenut. S desne strane dolje je stol i na njemu posuda s Jovanovom odsječenom glavom. Prijestolna ikona, kao br. 443. Tempera na drvu, 98,5 × 71 cm.

Br. 918.

446. Nepoznat slikar: Uspenije vjer. kraj. XVIII st.

Na gornjoj polovini slike je prikaz Uspenja Bce. Na sivkastim oblacima je odar na kome leži Bogorodica. Kraj njenog uzglavlja je andeo u plavoj odjeći s kadionicom u ruci, a kraj nogu drugi andeo u crvenoj odjeći s razvijenim svitkom na kojem je grčki tekst. Na donjoj polovini ikone je s lijeve strane sv. Nikola prikazan cijel, kako sjedi na smeđem sjedalu s crvenim jastukom. Na desnoj strani je, na bijelom konju, sv. Georgije. On kopljem probada zelenog zmaja. Pozadina je zlatna, nimbovi izrađeni u bockanim tačkicama. Natpisi grčki.

Tempera na drvu, 62,5 × 45,5 cm.

Br. 215

447. Nepoznat slikar: Sv. Georgije XIX st.

Georgije, u vojničkom odijelu, jaše na bijelom konju. Kopljem probada crnog zmaja s crvenim krilima. Kraj konja je mali lik princeze, u crvenoj haljini, sa zlatnom krunom na glavi. Tlo je smeđe i žute boje s crvenim i bijelim cvjetićima. U gornjem desnom uglu je otvoreno nebo s božjom rukom. Pozadina je zlatna. Pučki rad.

Tempera na drvu, 30,5 × 25,5 cm.

Br. 175

448. Nepoznat slikar: Konstantin i Jelena

XIX st.

Konstantin i Jelena stoje na crvenim jastucima i drže veliki smeđi krst. Oboje su u vladarskoj odjeći, a na glavi imaju krune. Pozadina je u donjem dijelu zelena, a gore žuta. Naokolo je crvena zavjesa. Tekst grčki. Pučki rad.

Tempera na drvu, 43 × 33 cm.

Br. 176

449. Nepoznat slikar: Sv. Dimitrije i Georgije

XVIII st.?

Na lijevoj strani je sv. Dimitrije, na smeđem konju, a njemu nasuprot, desno jaše Georgije na bijelom konju. Obojica su u vojničkoj odjeći, samo je Dimitrijev plašt crven, a Georgijev plav. Dimitrije kopljem probada čovjeka u zlatnom oklopu i crvenom plaštu, a Georgije smeđeg zmaja s crvenim krilima. Kraj Georgija je mali lik princeze. Iznad glava svetaca po jedan anđelčić drži vijenac. Pozadina je zlatna, a gore u sredini je otvoreno nebo s Hristovim likom. Natpisi grčki.

Tempera na drvu, 37,5 × 28 cm.

Br. 177

450. Grčko-italski rad: Bogorodica s Hristom

vjer. XVIII st.

Bogorodica drži Hrista na desnoj ruci. Ispod maforija ima prozirni bijeli veo. Hrist desnom rukom blagosilje, a u lijevoj ima sferu. Uz Bogorodičinu glavu su u oblacima arhanđeli Mihailo i Gavriilo Inkarnat svih osoba je žuto-maslinast, a svi ostali dijelovi ikone su obojeni srebrnastom bojom koja opornaša okov. Konture likova i nabori su urezani. Na naslikane prikucani su metalni nimbovi, a Bca ima metalnu i kopču, narukvice i ruku.

Tempera na drvu, 39 × 30 cm.

Br. 178

451. Ruski rad: Sv. Trojica

XVIII st.

Trojica u liku tri anđela sjede kraj stola. Lijevo je ulaz u zgradu. Tlo je zeleno, odjeća svijetlo smeđa, lica i ruke bijeli. Ikona je rađena tankim crnim crtežem na zlatnoj podlozi. Rad ruskih provincijskih radionica.

Tempera na drvu, 28,5 × 23,5 cm.

Br. 179

452. Grčki rad: Jovan Preteča

poč. XIX st.

Preteča je čovjek izbrzdana lica i smeđe raščupane kose i brade, u odijelu od krvnog crvenog, ogrnut plaštem maslinaste boje. Na leđima ima velika crveno bijela krila. U ruci drži svoju odsječenu gla-

vu i razvijen svitak s grčkim tekstrom. Pozadina je zlatna. Na poleđini ikone je slabo vidljiv zapis pisan tintom, cirilicom: Sija Ikona prinešena iz Korfa Angliske Države črez Ioanna iže v sije vreme služit na Brodu Gospodara Iov. Sorkovića u Sen.. U Sen.. na 2.. Iulia 824
Tempera na drvu, 34 × 31 cm.
Br. 181

453. Nepoznat grafičar: Sv. Haralampije 1764. g.

Grafika, nalijepljena na drvo i prelakirana, tako da je dobila izgled ikone. Prikazuje sv. Haralampiju u svešteničkoj odjeći s knjigom u ruci. Pred njim leži neki čovjek. S lijeve strane su tri čempresa, a u gornjem lijevom uglu je božja ruka. U donjem dijelu je lijevo grčki, a desno crkveno-slavenski tekst iz kojeg se vidi da je bakrorez načinjen u Veneciji 1764. g. nastojanjem Gavrila Vatopedskog i gospode Ioane Loverdi.

Grafika, nalijepljena na drvo i obojena, 31 × 22,5 cm.

Br. 182

454. Nepoznat slikar: Deisis vjer. kraj XVIII st.

Hrist sjedi u sredini, s lijeve strane stoji Bogorodica a s desne Jovan Preteča. Hrist drži otvorenu knjigu s tekstrom iz evanđelja po Mateju. Pozadina je u donjem dijelu zelena, a gore zlatna. Odjeća je ukrašena zlatnim ornamentima i bijelim tačkicama. Grub domaći rad.

Tempera na drvu, 67 × 53 cm.

Br. 230

455. Grčki rad: Sv. Georgije XVII—XVIII st.

Georgije jaše na bijelom konju. Odjeven je u vojničku odjeću sa zlatnim oklopom i štitom i crvenim plaštem. Kosa mu je povezana vrpcom. U desnoj ruci drži koplje kojim probada zelenog zmaja s crvenim krilima. Iza Georgija na konju sjedi dječak s turbanom na glavi i vrčem u ruci. Na lijevoj strani slike vidi se grad na čijim ružičasto i crveno obojenim bedemima stoji kralj s ključevima u ruci, kraljica i jedan vojnik s mačem. Ispred grada je princeza, u zlatnoj odjeći, s krunom na glavi. S desne strane u pozadini građevine nekog grada. Iznad Georgijeve glave na malim ružičastim oblacima lebde dva anđela i drže vijenac i grančice palme. U desnom gornjem uglu iz neba izlazi božja ruka. Pozadina je zlatna. Na ikoni su zajedno prikazana dva čuda sv. Georgija — ubijanje zmaja i oslobođanje vladarevog sina iz ropstva. Crtanje je jako shematisiran.

Tempera na drvu podloženom platnom, 105 × 74 cm.

Br. 270

456. Kretsko-italski rad: Sv. Georgije vjer. XVII st.
U sredini, na većem polju, naslikan je prizor kako Georgije ubija zmaja, a naokolo u manjim poljima, 12 prizora iz života sv. Georgija. Na centralnom prizoru Georgije jaše na bijelom, jako propetom konju. Oko njega vijori crveni plašt. U lijevoj ruci drži štit, a u uzdignutoj desnoj mač. Ispred nogu konja leži zmaj a kroz njegovu glavu je probijeno koplje. S desne strane kleći sklopljenih ruku princeza. U pozadini je drvo, brdo i obrisi grada. Prikazane scene naokolo: Svetitelja tuku, Georgije pred Dioklecijanom, Georgija pritišće kamenom, Mučenje na kotaču, Georgiju sijeku glavu, Andeo se u tamnici javlja svetitelju, Smrt carice Aleksandre, Svetitelj govori u mnogobogačkom hramu, Rušenje idola, Uskršnje Glikerijevog vola, Uskršnje mrtvaca, Svetitelj u krečnoj jami. Neke scene su preslikane, mnogo lošije od originalnog zanatski dobrog rada.
Tempera na drvu, 53 × 47 cm.
Br. 296

457. Nepoznat slikar: Lazar, arhiepiskop Kiparski XVIII st.?
Lazar je odjeven u zlatni sakos, a preko ramena ima zlatno-bijeli omofor s crnim krstovima. Na glavi mu je mitra, a oko glave zlatni nimb. Desnom rukom blagosilje, a u lijevoj drži zatvorenu knjigu. Pozadina je u donjem dijelu crvena, a gore zelena. S lijeve strane je zapis:

+ МОЛЕНІЕ ГАВРІЛА ЕРОМОНАХА

Okvir je urezan u dasku, u obliku zašiljenog luka na dva stupa. U gornjim uglovima su urezbarena po tri lista. Okvir je premazan smeđom bojom.

Tempera na drvu, 36 × 24 cm.

Br. 308

458. Nepoznat slikar: Raspeće

Na smeđem krstu sa svjetlijim mrljama naslikan je raspeti Hrist. Glavu, ovjenčanu trnovom krunom, prislonio je o desno rame. Oči su mu zatvorene. Tijelo mu je izvijeno u luku, a noge zabijene jedna preko druge. Iz rana na rukama, nogama i grudima teče krv. Iznad krakova krsta lebdi sa svake strane po jedan anđeo s bolnim izrazom lica. Ispod krsta s lijeve strane stoji Bca. Glavu je uzdigla i gleda Hrista, jednu ruku stavila na grudi, a drugu malo podigla. S desne strane je Jovan, s glavom naslonjenom na desnu ruku. Donji dio pozadine je zelen, s malim drvcima, a gore je pozadina zlatna. Krst stoji na humku od kamenja usred kojeg su Adamova lubanja i kosti. Nimbovi su ukrašeni punciranim ornamentom.⁵⁷
Tempera na drvu, 135,5 × 80 cm.
Br. 387

Literatura: Katalog izložbe »Srednjovjekovna umetnost u Srbiji«, Narodni muzej, Beograd 1969, kat. br. 33

459. Nepoznat slikar: Bogorodica Odigitrija

XV—XVI st.

Bogorodičino strogo lice s uskim nosom i malim punim usnama uokviruje karmin maforij sa zlatnim rubom. Iznad čela je, skoro potpuno istrvena, zlatna zvijezda. Ispod maforija Marija ima zelenu kapu. Desnom rukom Ćca pokazuje na Hrista, koji joj sjedi na lijevoj ruci. Hrist desnom rukom blagosilje, a u lijevoj ima savijen svitak. Odjeća mu je oker boje sa gustim zlatnim šrafama. Nimbovi su izrađeni punciranim ornamentom. Oštećeno. Signature grčke.

Tempera na drvu, 29 × 24,5 cm.
Br. 400

460. Nepoznat slikar: Apostol Luka

XVII—XVIII st.

Apostol sjedi na zelenom jastuku stavljenom na nisku klupicu bez naslona. Ispod nogu ima crveni podnožak. Desnom rukom blagosilje, a lijevom pridržava knjigu. Hiton mu je zelenkaste, a himatij višnjeve boje. Nimb se sastoji od ubockanih tačaka. Pozadina je, izgleda, srebrna, premazana žućkastim lakom. Okvir urezan u dasku. Signatura grčka.

Tempera na drvu, 30 X 22,5 cm.
Br. 407

461. Nepoznat slikar: Sv. Spiridon

XVIII—XIX st.

U sredini je grob i u njemu uspravno postavljen ljes s tijelom sv. Spiridona. Oko groba je niska bijela ograda. Sa svake strane je po jedan veliki svijećnjak. Pozadina zlatna, naokolo crveni rub. Dosta primitivan rad.

Tempera na drvu, 18 × 15 cm.
Br. 435

462. Nepoznat slikar: Bogorodica Vatopedska

1783. g.?

Na srednjem, velikom polju je naslikana Bogorodica Vatopedska, a naokolo su scene iz života sv. Spiridona, od kojih prikaz bitke u luci Krf zauzima cijeli donji dio. Bogorodica je s Hristom na ruci, a ispred nje je posuda s nožem i odsjećenom rukom. Na Marijinom desnom obrazu je rana iz koje teče krv. Ispod Bogorodičinog lika je na bijeloj podlozi dugačak zapis na grčkom i crkveno-slavenskom jeziku, vrlo teško čitljiv, u kojem je ispričana povijest Ćce Vatopedske i njenog ranjavanja, te se navodi da su ikonu naručili grčki trgovci u Veneciji 1783. g.⁵⁸

Tempera na drvu, 90 × 66 cm.
Br. 596

SIRAC

463. Nepoznat slikar: Apostol Vartolomej

vjer. XIX st.

Apostol stoji na sivom oblaku. To je starac sa sijedom kosom i bradom. U desnoj ruci drži oderanu kožu, a u lijevoj knjigu. Odjeća je plava, plašt oker, nimb zlatan, pozadina svjetlo plava. Dio ikonostasa s kojeg su i br. 464—468 i 354. Tempera na drvu, 62 × 45 cm.
Br. 501

464. Nepoznat slikar: Apostol Toma

vjer. XIX st.

Apostol »Tomo« je golobradi mladić s dugom smeđom kosom. U ruci drži kopљe. Odjeća mu je crvene, plave i zelene boje. Stoji na sivom oblaku, a pozadinu čini plavo nebo. Dio ikonostasa. Tempera na drvu, 62 × 33 cm.
Br. 502

465. Nepoznat slikar: Apostol Pavao

vjer. XIX st.

Ikona je samo djelomično sačuvana. Apostol u ruci drži mač, a u drugoj knjigu. Odjeća mu je plave i crvene boje. Pozadina svjetlo plava. Dio ikonostasa. Tempera na drvu, 53 × 28 cm.
Br. 1894

466. Nepoznat slikar: Jovan Preteča

vjer. XIX st.

Jovan je mladi čovjek u odjeći od krvna i plaštu crvene, zelene i plave boje. U ruci drži razvijen svitak. Dolje u pozadini je skiciran pejzaž, a iznad toga je nebo, dolje ružičasto a prema gore prelazi u svjetlo plavu boju. Dio ikonostasa. Oštećeno. Tempera na drvu, 95,5 X 64 cm.
Br. 507

467. Nepoznat slikar: Jedan prorok

vjer. XIX st.

Ikona je samo djelomično sačuvana. Prikazuje starca u plavoj odjeći s crvenim plaštem. Pozadina je svjetlo plava. Dio ikonostasa.

Tempera na drvu, 62 × 19 cm.
Br. 1893

468. Nepoznat slikar: Iskušavanje Hrista

vjer. XIX st.

Hrist sjedi, oslonjen o zeleni humak, Pred njim stoji āavo koji ga iskušava. S desne strane je visoka stijena i iza nje sunce s ljudskim licem. Pozadinu čini plavo nebo, a s lijeve strane ružičasti oblaci na kojima je, u lijevom gornjem uglu, ponovno nacrtana ta scena. Dio ikonostasa, teško oštećen.

Tempera na drvu, 104 × 81 cm.
Br. 919

469. Nepoznat slikar: Uspenje Bogorodica leži na odru prekrivenom bijelim platnom. Oko odra je mnogo ljudi, od kojih su dvojica s episkopskim mitrama na glavi. S lijeve strane stoji jedan apostol s kadionicom u ruci. Gore u oblacima je Hrist, koji pruža ruke prema Bogorodici. Daska gore zaobljena. Tempera na drvu, 132 × 64,5 cm. Br. 616
- STARO S E L O
470. Gomirska škola: Hrist Hrist, u crvenom hitonu i plavo-zelenom himatiju, s krunom na glavi, jednom rukom blagosilje, a u drugoj drži otvorenu knjigu. Odjeća mu je ukrašena zlatnim ornamentom. Dio ikonostasa. Tempera na drvu, 48,5 × 34,5 cm. Br. 44
471. Gomirska škola: Bogorodica Bogorodica na lijevoj ruci drži Hrista, a desnom na njega pokazuje. Na glavi ima zlatnu krunu. Plava i crvena odjeća joj je ukrašena zlatnim ornamentom. Hrist drži otvorenu knjigu. Dio ikonostasa. Tempera na drvu, 48,5 × 35 cm. Br. 338
472. Gomirska škola: Apostol Simon Simon je starac s prosjedom kosom i bijelom bradom, odjeven u bijeli hiton i plavi himatij. U desnoj ruci drži pero, a u lijevoj otvorenu knjigu. Dio ikonostasa. Tempera na drvu, 54 × 32 cm. Br. 41
473. Gomirska škola: Rođenje Jovana U prostoriji popločenoj crvenim i bijelim pločama smještena je postelja na kojoj leži Jelisaveta. Kraj postelje je mali stol i uz nje jedna žena. Lijevo naprijed je kolijevka, a desno jedna žena, s djetetom u ruci, sipa vodu u posudu. Kraj nje je još jedna žena. Dio ikonostasa. Tempera na drvu, 49 × 34,5 cm. Br. 43
474. Gomirska škola: Rođenje Hrista Na ležaju od pletenog pruća leži Hrist, a kraj njega je Marija. Iza jaslica se vide magarac i vo. Kraj Marije stoji Josif s upaljenom kraj XVIII ili poč. XIX st.
- svijećom u ruci. U oblacima lebde 4 heruvima oko zlatne zvijezde. Dio ikonostasa. Tempera na drvu, 48,5 × 34,5 cm. Br. 45
475. Gomirska škola: Polaganje u grob Hrist leži na bijelom platnu koje s jedne strane pridržava Josif, a s druge Nikodim. Između njih su Bogorodica, koju pridržavaju dvije žene, Jovan, Magdalena i dva anđela. Dio ikonostasa. Tempera na drvu, 52,5 × 89,5 cm. Br. 339
476. Gomirska škola: Sv. Georgije Georgije je prikazan na konju, kako kopljem probada zmaja. Svetac je u vojničkoj odjeći, u oklopu i sa šljemom na glavi. U pozadini s desne strane je princeza, a s lijeve grad. Tempera na drvu, 56,5 × 49 cm. Br. 46
477. Gomirska škola: Krst Na krstu, jako razvedenog obrisa, na jednoj strani je naslikano Raspeće, a na drugoj Vaskrsenje. Vrhovi krakova završavaju trolistima. Tempera na drvu, 68 × 36,5 cm. Br. 925
478. Gomirska škola: Bogorodica s Hristom Bogorodica je prikazana do pasa. Haljina joj je plava, sa srebrnim ornamentom, a maforij crven sa zlatnim ukrasima. Na glavi ispod maforija ima tanki bijeli veo. Iznad glave je prikucana metalna kruna. Hrist sjedi majci na lijevoj ruci. Odjeća mu je bijele i oker boje sa zlatnim ukrasima. Lijevom rukom blagosilje, a u desnoj drži razvijen svitak. U lijevom donjem uglu ikone je zapis:
- СИЈО ИКОНУ НАЧИЊИ: Р:Б: СВМО БОРОВЉЧ
ЗА ДУШУ ПОКОЛНОГО ТАНА СИЈО ЉЦА СВОЕГА
Й ЗА СВОЕ ЗДРАВЉЕ СКУПА З МАЙКО СВОЈО
ПАРАСКИЕВ 1806**
- Tempera na drvu, 93 × 77 cm. Br. 378
479. Nepoznat slikar: Bogorodica s Hristom Bogorodica je tipa »Milostive«. Iznad njene glave je pričvršćena metalna kruna. Ikona je potpuno preslikana, vjerojatno u XIX st.

Na nekim mjestima probija zlatna podloga.
Tempera na drvu, 48,5 × 35 cm.
Br. 53

480. Nepoznat slikar: Dva arhanđela

Arhanđeli su prikazani u cijeloj figuri, kako stoje jedan do drugoga. Odjeveni su u vojničku odjeću sa zlatnim oklopom. Oba imaju velika krila. Ikona je većim dijelom grubo preslikana uljenom bojom. U lijevom donjem ugлу vide se slova LKPD (ćirilicom) na originalnom sloju.
Tempera na drvu, 56 × 50 cm.
Br. 373

SUVAJA

481. Ruski rad: Jedna svetiteljka XVIII st.

Teško oštećeno, pa se samo nazire lik svetiteljke u odjeći monahinje, s krstom i svitkom u rukama. U lijevom gornjem ugлу Nekrotvoreni obraz. Okvir urezan. Rad ruskih provincijskih radio-nica.

Tempera na drvu, 25,8 × 20,6 cm.
Br. 75

482. Ruski provincijski rad: Deisis XVIII st.

Hrist sjedi na prijestolju. S lijeve strane stoji Bca, a s desne Jovan. Iza prijestolja su dva anđela, a u gornjem dijelu ikone polufigure četiri sveca. Pred Hristom kleče još dva sveca. Sve je u smeđem tonu. Okvir urezan.

Tempera na drvu, 28 × 23 cm.
Br. 76

483. Ruski provincijski rad: Bogorodica i sveci XVIII st.

Teško oštećeno, pa se jedva nazire lik Bce u sredini i oko nje u nekoliko redova svetitelji. Okvir urezan.

Tempera na drvu, 28 × 22 cm.
Br. 77

ŠKARE

484. Gomirska škola: Hrist kraj XVIII st.

Hrist je prikazan do pasa. Ima crvenu i zelenu odjeću sa zlatnim ornamentom. Na glavi mu je zlatna kruna, koju pridržavaju dva anđela. Hrist desnom rukom blagosilje, a u lijevoj drži otvorenu

knjigu. Pozadina je zlatna. Okvir apliciran. Dio ikonostasa — prijestolna ikona. V. br. 485—496.
Tempera na drvu, 99 × 69 cm.
Br. 1897

485. Gomirska škola: Jovan Preteča kraj XVIII st.

Jovan je naslikan cijel. Desnom rukom blagosilje, a u lijevoj ima razvijen svitak. Odjeća mu je crvena i zelena, zlatno šrafirana. Donji dio pozadine čini pejzaž s drvećem i nebo s tamnim oblacima, a gore je pozadina zlatna. Okvir apliciran. Dio ikonostasa — prijestolna ikona.

Tempera na drvu, 99 × 69 cm.
Br. 1898

486. Gomirska škola: Bogorodica kraj XVIII st.

Lik Bce je naslikan do pasa. Ona u lijevoj ruci drži Hrista. Bogorodičina odjeća je zelene i crvene boje, sa zlatnim ornamentom. Iznad njene glave lebde dva anđela koji pridržavaju krunu na njenoj glavi. Pozadina platna. Dio ikonostasa — prijestolna ikona.

Tempera na drvu, 99 × 69 cm.
Br. 1899

487. Gomirska škola: Sv. Nikola kraj XVIII st.

Nikola je u crvenom sakosu, s bijelim omoforom preko ramena. Nabedrenik mu je zlatan. Desnom rukom blagosilje, a u lijevoj drži otvorenu knjigu. Svetac stoji na crveno-bijelom kockastom podu, a gore je pozadina zlatna. Dio ikonostasa, prijestolna ikona.

Tempera na drvu, 99 × 69 cm.
Br. 1900

488. Gomirska škola: Apostol Simon kraj XVIII st.

Apostol je stariji čovjek sa savijenim svitkom u ruci. Odjeća sive i crne boje ukrašena je zlatnim šrafama. Tlo je tamno zeleno, a pozadina zlatna. Dio ikonostasa.

Tempera na drvu, 70 × 45,5 cm.
Br. 21

489. Gomirska škola: Apostol Filip kraj XVIII st.

Filip je mladić s dugom valovitom smeđom kosom. Odjeća mu je zelena, sa zlatnim šrafama. U ruci drži knjigu crvenih korica. Tlo je zeleno, a gore je pozadina zlatna. Dio ikonostasa.

Tempera na drvu, 70 × 43,5 cm.
Br. 22

490. Gomirska škola: Apostol Petar kraj XVIII st.
Petar je odjeven u crveni hiton i narančasti himatij. U desnoj ruci drži zelenu knjigu, a u lijevoj ključ. Tlo je zeleno, a gore je pozadina zlatna. Dio ikonostasa.
Tempera na drvu, $70 \times 45,5$ cm.
Br. 23
491. Gomirska škola: Apostol Jakov kraj XVIII st.
Apostol stoji, sa svitkom u ruci. Odjeća mu je crvene, smeđe i zelene boje. Tlo je zeleno, a pozadina zlatna. Dio ikonostasa.
Tempera na drvu, $69,5 \times 45$ cm.
Br. 24
492. Gomirska škola: Apostol Juda kraj XVIII st.
Juda ima dugu crnu kosu i bradu. U lijevoj ruci drži zatvorenu knjigu. Odjeća mu je crvene i tamno zelene boje. Tlo je zeleno, a gore je pozadina zlatna. Dio ikonostasa.
Tempera na drvu, 70×44 cm.
Br. 25
493. Gomirska škola: Apostol Matej kraj XVIII st.
Apostol je mlad čovjek u svijetlo ljubičastom hitonu i plavom himatiju. Obim rukama drži knjigu. Tlo je zeleno. Gore je pozadina zlatna. Dio ikonostasa.
Tempera na drvu, $70 \times 45,5$ cm.
Br. 332
494. Gomirska škola: Polaganje u grob kraj XVIII st.
Raspored likova je kao i na svim ikonama s tom temom koje su rad gomirske škole. Hrist leži na bijelom platnu koje s jedne strane pridržava Josif, a s druge Nikodim. Između Josifa i Nikodima su dva anđela, Bogorodica koju pridržavaju dvije žene, Ivan i Magdalena. Dio ikonostasa.
Tempera na drvu, 71×102 cm.
Br. 333
495. Gomirska škola Sabor arhanđela Mihaila kraj XVIII st.
U sredini je Mihailo koji u rukama drži okrugao medaljon s Hristovim likom. Sa svake strane medaljon pridržava još po jedan anđeo. Iza Mihaila je grupa od 3 anđela u crvenim plaštevima. Krila su im zelena sa zlatnim perima. Sa svake strane je još po jedan anđeo. Ispod medaljona s Hristom lebde heruvimi i serafimi, a isto tako i u gornjem dijelu ikone. Pozadina je zlatna. Dio ikonostasa.
Tempera na drvu, 115×80 cm.
496. Gomirska škola: Carske dveri kraj XVIII st.
Gornji rub dveri je zaobljen, a luk je nešto manji od širine dveri. Na njemu je niz malih polukrugova. Na gornjem dijelu vratnica je na polulučnim površinama prikaz Blagovijesti. Na lijevom krilu je arhanđel Gavrilo s cvjetom u ruci, a na desnom Marija pored stolića s knjigom. Ispod Gavrila je apostol Petar, a ispod Marije Pavao. Po površini dveri je još po nekoliko anđeoskih glava. Dio ikonostasa.
Tempera na drvau, 141×79 cm. (zatvorene)
Br. 636
497. Nepoznat slikar: Stefan despot i Arsenije arhiepiskop srpski XVIII st.
Svetitelji su prikazani u 3/4 figuri, odjeveni u arhijerejsku odjeću, s mitrama na glavi. Gore u sredini je otvoreno nebo i u njemu, okružen oblacima, lik Hrista. Dolje pozadinu čine obaci, a gore je plava. Okvir je naslikan i na njemu je bio okvir od tankog lima, koji je samo djelomično sačuvan. Rad ruskih provincijskih radionica, vrlo sličan br. 57.
Tempera na drvu, 51×42 cm.
Br. 310
- Š V I C A**
498. Gomirska škola: Sv. Georgije kraj XVIII st.
Svetac, sa šljemom na glavi, u oklopu i crvenim plaštu, jaše na bijelom konju. On kopljem probada zelenog zmaja. S desne strane u pozadini stoji princeza. Tlo je zeleno, iznad toga su tamni obaci, a gore je pozadina zlatna.
Tempera na drvu, $68 \times 37,5$ cm.
Br. 26
499. Gomirska škola: Prorok Ilijia kraj XVIII st.
Ilijia sjedi u crvenim kolima i gleda na zemlju gdje stoji Jelisej. U kola su upregnuta dva crvena konja sa zlatnim krilima. Uzde drži jedan anđeo. Ispod nogu konja su sivi obaci. Jelisej stoji u krajoliku s drvećem i rijekom. S lijeve strane je opet prikazan Ilijia.
Tempera na drvu, 68×49 cm.
Br. 319

506. Gomirska škola: Jovan Preteča kraj XVIII st.
Jovan s uzdignutom desnom rukom blagosilje, a u lijevoj drži razvijen svitak. Odjeća mu je smeđa, a plašt zelen s crvenom podstavom. Tlo je zeleno, s malim grmićima. S lijeve strane je jedno drvo. Iznad tla su sivi oblaci, a iznad toga je pozadina zlatna. Tempera na drvu, 110 × 48 cm.
Br. 337
501. Gomirska škola: Sv. Nikola kraj XVIII st.
Nikola je starac sa sijedom kosom i bradom, u episkopskoj odjeći. Desnom rukom blagosilje, a u lijevoj drži otvorenu knjigu. Gore lijevo je mali lik Hrista u oblacima, a s desne strane Bca. Pozadina i tlo kao kod br. 500.
Tempera na drvu, 110 × 49 cm.
Br. 340
502. Gomirska škola: Bogorodica kraj XVIII st.
Bca sjedi na zlatnom prijestolju postavljenom na sivim oblacima. Na glavi ima zlatnu krunu, a odjevena je u tamno zelenu haljinu i crveni maforij. U desnoj ruci ima žezlo, a u lijevoj sferu. Na krilu joj sjedi Hrist. On obim rukama blagosilje. Na oblacima oko prijestolja je 6 anđela. Ispod lika Bce je naslikan hram i 6 malih likova proroka.
Tempera na drvu, 110 × 75,5 cm.
Br. 377
503. Gomirska škola: Hrist i apostoli kraj XVIII st.
Hrist je u arhijerejskoj odjeći s mitrom na glavi. Desnom rukom blagosilje, a u lijevoj drži otvorenu knjigu. Oko njega su sivi oblaci i u njima anđeli. S lijeve strane su odozgo prema dolje polufigure apostola Petra, Marka, Luke, Vartolomeja, Tome i jednog čije se ime ne može pročitati, a s desne Pavla, Jakova, Simona, Filipa i dvojice s nečitljivim imenima. U sredini donjeg dijela ikone je naslikana crkva s nekoliko kupola. Djelomično preslikano, oštećeno.
Tempera na drvu, 109 × 72 cm.
Br. 617
504. Ruski rad: Bogorodica skorbjaščih XVIII st.
Bogorodica s Hristom na rukama stoji na oblaku. Na glavi ima krunu. Oko nje je više svetitelja, od kojih se, zbog oštećenosti, mogu razabrati imena samo nekih (Nikola, Tihon, Flor, Laver). Između likova svetaca su stilizirani cvjetovi žute i crvenkaste boje sa zelenim listovima. Rad ruskih provincijskih radionica.
Tempera na drvu, 29 × 24 cm.
Br. 300

TO BOLIC

505. Nepoznat slikar: Polaganje u grob vjer. poč. XIX
Platno na kojem leži Hrist s jedne strane pridržava Josif, a s drugim Nikodim. Između njih su dva anđela sa svijećama, Marija i Jova. U pozadini je jedna kosa stijena i plavo nebo.
Tempera na drvu, 47,5 × 78 cm.
Br. 61
506. Gomirska škola: Vaskrsenje kraj XVIII st.
Hrist stoji u grobu. U uzdignutoj desnoj ruci drži palminu grančicu, a u lijevoj krst. Ogrnut je crvenim plaštem. Pozadina je zlatna. Okvir urezan.
Tempera na drvu, 31 × 26 cm.
Br. 514
507. Ruski provincijski rad: Bogorodica s Hristom XVIII st.
Bca je prikazana do pasa. Lijevom rukom drži Hrista, a desnom na njega pokazuje. Hrist blagosilje. Ikona je u smeđem tonu. Okvir urezan. Teško oštećeno.
Tempera na drvu, 29,5 × 24,5 cm.
Br. 143
508. Ruski provincijski rad: Sv. Dimitrije XVIII st.
Dimitrije je prikazan na konju, kako probada cara Kalojana, koji se vidi pri dnu slike, naslikan samo do pola, i on na konju. S desne strane tri anđela drže ikonu, a iza njih je neka zgrada. Gore je Nerukotvoreni obraz. Okvir urezan u dasku.
Tempera na drvu, 29,5 × 24,5 cm.
Br. 168
509. Ruski provincijski rad: Arhanđel Mihailo XVIII st.
Mihailo jaše na ružičastom konju, odjeven u smeđu odjeću i crvene čizme. Krila su mu crveno-bijela. U ustima drži trubu, u lijevoj ruci knjigu i kandišto, a u desnoj krst i kopljje. U lijevom gornjem uglu ikone je Nerukotvoreni obraz. Pozadina je zelenasta. Okvir urezan.
Tempera na drvu, 29 × 25 cm.
Br. 301
510. Ivan Dmitrev: Sv. Nikola XVIII st.
Nikola je u svešteničkoj odjeći, prikazan u polufiguri. Desnom rukom blagosilje, a u lijevoj drži knjigu. Oko glave ima srebrn nimb. Pozadina je u donjem dijelu svijetlo plava, a gore žučkasta. S lijeve strane je na oblacima mali lik Hrista, a s desne Bogorodice.

U lijevom donjem uglu ikone je potpis slikara:

ПИСА[†] ІВАНЬ ДМИ[†]РЕВЪ

Tempera na drvu, 34 × 29 cm.

Br. 313

Literatura: M. Jovanović: Rusko-srpske umetničke veze u XVIII v., Zbornik Filozofskog fakulteta VII—1, Bgd. 1963, str. 399.

511. Ruski provincijski rad: Hrist XVIII st.

Hrist, prikazan do pasa, desnom rukom blagosilje, a u lijevoj drži sferu. Hiton mu je svjetlo smeđ, a himatij svjetlo plav. Nimb je zlatan, a pozadina svjetlo plava. Okvir urezan.

Tempera na drvu, 29 × 25 cm.

Br. 315

512. Ruski provincijski rad: Bogorodica Ahtirska XVIII st.

Teško oštećeno, tako da se samo raspoznaže da je to lik Bebe Ahtirske s raspećem na desnoj strani. Okvir urezan.

Tempera na drvu, 28,5 × 23,5 cm.

Br. 515

VELIKA BRŠLJANICA

513. Nepoznat slikar: Arhanđel Gavrilo kraj XVIII st.?

Ikona je dio prizora Blagovijesti. Gavrilo je u dugoj crvenoj odjeći, ogrnut zelenim plaštem sa zlatnim vezom. Krila su mu gore bijela s crvenim i zelenim perima, a dolje zelena i crvena. Nimb je zlatan s punciranim ornamentom. Gavrilo u ruci drži ljiljanov cvijet. U pozadini je arhitektura. Pod je popločen zelenim i narančastim kvadratima. Gore je pozadina zlatna. Dosta primitivan rad.

Tempera na drvu podloženom papirom, 44 × 31,5 cm.

Br. 126

514. Nepoznat slikar: Apostol Pavao kraj XVIII st.?

Apostol sjedi na zlatnom prijestolju s crvenim jastukom. Odjeća mu je zelena i žuta sa zlatnim ornamentom. U ruci drži otvorenu knjigu. Prijestolje je ukrašeno pticama i fantastičnim likovima. Pozadina je zelena. Rad istog slikara kao br. 513.

Tempera na drvu podloženom papirom, 47 × 29 cm.

Br. 127

Literatura: Reproducirano u Medaković: Putevi srpskog baroka, Beograd 1971, st. 169.

VIROVITICA

515. Ruski provincijski rad: Jovan Preteča i sveci XVIII st.

Ikona je teško oštećena, tako da se jedva raspoznaže u sredini lik Preteče s glavom u rukama, a oko njega više malih likova svetitelja. Mogu se razabratati samo imena Flor, Laver, Vlasij. Ikona je u smedem tonu, okvir urezan.

Tempera na drvu, 31 × 26,5 cm.

Br. 196

516. Ruski provincijski rad: Sv. Nikola XVIII st.

U sredini je u većem polju poprsje sv. Nikole, a naokolo u manjima prizori iz njegovog života. Teško oštećeno. Okvir urezan.

Tempera na drvu, 29,5 × 25 cm.

Br. 197

517. Nepoznat slikar: Sv. Nikola prva pol. XIX st.?

Nikola je u crvenoj vladičanskoj odjeći, s pastirskim štapom u ruci. Na glavi ima mitru. Prikazan je do koljena. Gornji rub ikone je zaobljen, a vrhovi uglova produljeni.

Tempera na drvu, 49,5 × 27,8 cm.

Br. 212

518. Nepoznat slikar: Bogorodica i sveci XVIII st.

Ikona je teško oštećena, pa se samo nazire Bogorodica s Hristom i ispod nje tri svetitelja. Okvir urezan.

Tempera na drvu, 30 × 22,5 cm.

Br. 227

519. Nepoznat slikar: Sv. Georgije XVIII st.

Georgije je mladić s dugom smeđom kosom, odjeven u vojničku odjeću. Tlo je zeleno. Pozadina je u donjem dijelu žućkasta, a prema gore prelazi u plavo-zeleno. Teško oštećeno.

Tempera na drvu, 26,5 × 20 cm.

Br. 237

520. Nepoznat slikar: Arhanđel Mihailo vjer. kraj XVIII st.

Mihailo je prikazan do koljena, kao mladić rumenog lica, s dugom smeđom kosom. Na sebi ima uske plave hlače, zelenu tuniku, zlatni oklop i crveni plašt. Na ramenima su mu velika siva krila. U desnoj ruci ima uzdignut mač, a u lijevoj vagu. Nimb mu je zlatan, a pozadina plava. Teško oštećeno.

Tempera na drvu, 42 × 30 cm.

Br. 403

521. Nepoznat slikar: Hrist XVII—XVIII st.
Hrist je prikazan do pasa, u arhijerejskoj odjeći zlatne boje s ukrasima crvene i crne boje. Omofor je bijel sa zlatnim krstovima. Na glavi ima krunu s koje uz lice vise dugi ukrasi. Hrist desnom rukom blagosilje, a u lijevoj drži otvorenu knjigu s grčkim tekstrom. Pozadina je zlatna. Na poleđini ikone je tintom napisana bilješka u kojoj se kaže da je tu ikonu poklonila virovitičkoj kapeli Amalija Meković.⁶⁰
Tempera na drvu, 30 × 23,5 cm.
Br. 408
522. Ruski provincijski rad: Raspeće XVIII st.
Ikona je razdijeljena na 4 polja, a između njih u sredini naslikano je raspeće. U prvoj četvorini je poprsje Beće S Hristom, u drugoj Nikola, a u donjima su Georgije i Dimitrije na konju. Teško oštećeno.
Tempera na drvu, 30 × 24 cm.
Br. 517
- VRBOVSKO—MORAVICE**
523. Nepoznati slikar: Hrist kraj XVIII ili poč. XIX st.
Hrist stoji na ružičastim oblacima u kojima lebdi nekoliko heruvića. On desnom rukom blagosilje, a u lijevoj drži sferu. Odjeća je crvene i plave boje. Preslikano.
Ulje na drvu, 36 × 27,5 cm.
Br. 173
524. Mihailo Speranca: Sv. Georgije 1786. g.
U sredini, na većoj četvorini, naslikan je lik Georgija na konju kako ubija zmaja. U pozadini je mali lik princeze. Tlo je zeleno, a pozadina zlatna. Ispod svečevog lika je zapis:
ДЕСНИЦА МІХАИЛА СПЕРАНЦА:
1786 TRIESTE
U malim četvorinama nakolo su likovi apostola. Oni sjede na sjedalima s baroknim volutama i crvenim jastucima. Nimbovi su radeći punciranjem. Naokolo ikone je zlatni rub s urezanim vitičastim ornamentom i rozetama u uglovima.
Tempera na drvu, 87 × 60 cm.
Br. 297
Literatura: I. Bach: Prilozi povijesti srp. slikarstva u Hrvatskoj, Historijski zbornik II/1949, str. 201—7, tabla IV.
525. Gomirska škola: Jovan Preteča 1774. g.
Preteča stoji s uzdignutom desnom rukom, dok u lijevoj drži razvijen svitak. Odjeća mu je svjetlo smeđa, a plašt zelen s crvenom podstavom i zlatnim ornamentom kao ukrasom. Tlo je zeleno i s lijeve strane je jedno drvo s sjekirom u podnožju. Gore je pozadina zlatna. Uz donji rub ikone je zapis:
**СИЮ ЙКОНУ ПРИЛОЖИ МИЛАНКО МАМЧЛА
У ЦЕРКВУ, СТАГО ПРОРОКА ЈЛYE, ЗА СВОЮ
ДУШУ 1774**
Tempera na drvu, 40 × 31 cm.
Br. 341
526. Gomirska škola: Bogorodica kraj XVIII ili poč. XIX st.
Beća na lijevoj ruci drži Hrista, na kojeg desnom rukom pokazuje. Haljina joj je plava, a maforij crven, sa zlatnim ornamentom. Podstava je zelena. Na lijevoj Bčinom ramenu je zlatna zvijezda. Hrist obim rukama blagosilje. Nimbovi su zlatni s crvenim rubom, a pozadina tamno plava.
Tempera na drvu, 32,5 × 25 cm.
Br. 427
- VRIJESKA — SV. ANA**
527. Nepoznat slikar: Hrist druga pol. XVIII st.
Hrist sjedi na zlatnom prijestolju. Desnom rukom blagosilje, a lijevom pridržava otvorenu knjigu. Na glavi ima zlatnu krunu. Odjeća mu je bogato izvezena zlatnim ornamentom. Pozadina je plava. Dio ikonostasa — prijestolna ikona.⁶¹
Tempera na drvu, 107 × 74 cm.
Br. 482
Literatura za ikonostas: M. Kotarlić: Manastir sv. Ane, Vesnik srp. crkve XXX, 1925. g., str. 396—7; I. Bach: Prilozi pov. srp. slik. u Hrv., Hist. zbornik II/1949, str. 205; I. Bach: Ispravci i dopune »Prilozima povijesti srp. slik. u Hrv.«, Historijski zbornik III, str. 445; D. Kašić: Srpski manastiri u Hrvatskoj i Slavoniji, Bgd. 1971, str. 252—3.
528. Nepoznat slikar: Jovan Preteča druga pol. XVIII st.
Jovan je prikazan do pasa, s uzdignutom desnom rukom. U lijevoj drži zlatni putir s malim likom Hrista-djeteta. U istoj ruci mu je i razvijen svitak. Odjeća je svjetlo smeđe, plave i crvene boje, sa zlatnim ornamentom. Pozadina je svjetlo plava. Dio ikonostasa — prijestolna ikona.
Tempera na drvu, 107 × 74 cm.
Br. 483

529. Nepoznat slikar: Bogorodica druga pol. XVIII st.
Bca sjedi na raskošnom zlatnom prijestolju, a Hrist joj sjedi na krilu. Oboje na glavi imaju zlatne krune. U desnoj ruci Marija ima zlatno žezlo, a Hrist drži sferu. Dio ikonostasa — prijestolna ikona. Tempera na drvu, $113 \times 73,5$ cm.
Br. 485
530. Nepoznat slikar: Sv. Nikola druga pol. XVII, XVIII st.
Nikola, prikazan do koljena, a odjeven je u episkopsku odeždu, s mitrom na glavi. Desnom rukom blagosilje, a u lijevoj drži zatvorenu knjigu. U lijevom gornjem uglu je mali lik Bce, a u desnom Hrista. Pozadina je plava. Dio ikonostasa, prijestolna ikona. Tempera na drvu, 112×74 cm.
Br. 490
531. Nepoznat slikar: Apostol Jakov druga pol. XVIII st.
Apostol ima dugu smeđu kosu i bradu. U ruci drži knjigu. Odjeća mu je ukrašena zlatnim ornamentom. Pozadina je plava s bijelim oblacima. Dio ikonostasa.
Tempera na drvu, 84×58 cm.
Br. 474
532. Nepoznat slikar: Apostol Toma druga pol. XVIII st.
Toma je mladić u crvenoj i plavoj odjeći sa zlatnim ukrasima. Pozadina je svitlo plava. Dio ikonostasa.
Tempera na drvu, 84×59 cm.
Br. 480
533. Nepoznat slikar: Apostol Juda druga pol. XVIII st.
Apostol je stariji čovjek s prosjedom kosom i bradom. U desnoj ruci drži knjigu. Crvena i plava odjeća ukrašena je zlatnim ornamentom. Pozadina je plava. Dio ikonostasa.
Tempera na drvu, 84×59 cm.
Br. 481
534. Nepoznat slikar: Hrist druga pol. XVIII st.
Hrist sjedi na zlatnom prijestolju, odjeven u arhijerejsku odjeću, s krunom na glavi. Desnom rukom blagosilje, a u lijevoj ima knjigu. Dio ikonostasa.
Tempera na drvu, 79×59 cm.
Br. 475
535. Nepoznat slikar: Bogorodica druga pol. XVIII st.
Bca je ruke pružila u deisisnom stavu, a okrenuta je na desno. Na glavi ispod crvenog maforija ima prozirni bijeli veo. Tlo je zeleno, a iznad toga pozadina je najprije crvene boje, koja prelazi u plavu. Dio ikonostasa.
Tempera na drvu, $84,5 \times 59$ cm.
Br. 473
536. Nepoznat slikar: Blagovijesti druga pol. XVIII st.
S desne strane, na zlatnom baroknom sjedalu sjedi Bogorodica. Ispred nje je zlatni pult i na njemu vaza s cvijećem i rastvorena knjiga. S lijeve strane, na oblaku dolazi arhandel Gavrilo. Odjeven je u crvenu odjeću sa zlatnim vezom, a u desnoj ruci drži cvijet. Iz ustiju mu izlaze riječi upućene Bci. Iza Bce je crvena zavjesa. Gore su oblaci i u njima lebdi golub. Na podu su crvene i bijele ploče. U pozadini se vidi luk ulaza u prostoriju. Dio ikonostasa. Tempera na drvu, 84×59 cm.
Br. 101
Reproducirano: Kašić: Srp. man. u Hrv. i Slav., str. 251
537. Nepoznat slikar: Rođenje Bogorodice druga pol. XVIII st.
S desne strane leži na postelji Ana, oslonjena o veliki crveni jastuk. Njoj prilazi, s nekom posudicom u ruci, jedna žena. Lijevo stoje dvije žene, a jedna od njih drži na ruci malu Mariju. U pozadini lijevo je ulaz u prostoriju, a desno crvena zavjesa. Dio ikonostasa.
Tempera na drvu, 84×59 cm.
Br. 476
538. Nepoznat slikar: Vaznesenje druga pol. XVIII st.
Grupa apostola naslikana je u donjem dijelu ikone. Oni su svi u živim pokretima i gledaju gore, gdje u oblacima dva anđela odnose Hrista na nebo. Dio ikonostasa.
Tempera na drvu, 84×59 cm.
Br. 479

Z A L U Ž N I C A

539. Gomirska škola: Apostol Marko druga pol. XVIII st.
Apostol je prikazan cijel, kao mlađi čovjek s dugom smeđom kosom i dosta kratkom bradom. Hiton mu je zeleno-plave, a himatij crvene boje. U rukama ima zatvorenu knjigu. Tlo je zeleno, a pozadina zlatna. Dio ikonostasa.
Tempera na drvu, 70×45 cm.
Br. 15

540. Gomirska škola: Apostol Pavao druga pol. XVIII st. Pavao drži u desnoj ruci mač, a u lijevoj zatvorenu knjigu. Hiton mu je sivo-zelen, a himatij crven. Pozadina je zlatna, a tlo zeleno s jednim drvetom sa svake strane. Dio ikonostasa. Tempera na drvu, $76,5 \times 44$ cm. Br. 16
541. Gomirska škola: Apostol Petar druga pol. XVIII st. Petar ima prosjedu kosu i bradu. Odjeća mu je crvena. U rukama ima knjigu i ključeve. Tlo je smeđe, a pozadina zlatna. Dio ikonostasa. Tempera na drvu, $76,5 \times 45$ cm. Br. 17
542. Gomirska škola: Apostol Toma druga pol. XVIII st. Apostol Toma je mladić s dugom valovitom smeđom kosom. U podignutoj ruci drži razvijen svitak. Odjeća je crvene i zelene boje. Tlo je zeleno, a pozadina zlatna. Dio ikonostasa. Tempera na drvu, 70×45 cm. Br. 18
543. Gomirska škola: Apostol Andrej druga pol. XVIII st. Apostol ima dugu prosjedu kosu i bradu. U desnoj ruci drži knjigu. Odjeća mu je zelene i crvene boje. Tlo je zeleno, a pozadina zlatna. Dio ikonostasa. Tempera na drvu, $70 \times 45,5$ cm. Br. 19
544. Gomirska škola: Apostol Jakov druga pol. XVIII st. Jakov je mlađi čovjek s dugom talasavom smeđom kosom i dosta kratkom bradom. Obim rukama drži knjigu. Odjeća mu je crvene i smeđe boje. Tlo je zeleno s drvetom sa svake strane, a gore je pozadina zlatna. Dio ikonostasa. Tempera na drvu, $76,5 \times 44,5$ cm. Br. 20
545. Gomirska škola: Polaganje u grob druga pol. XVIII st. Polaganje u grob je prikazano prema uobičajenoj shemi gomirske škole. Platno na kojem leži Hrist drže Josif i Nikodim, a između njih su anđeli, Bca, Jovan i Magdalena. Pozadina je zlatna. Dio ikonostasa. Tempera na drvu, $63,5 \times 99$ cm. Br. 334
546. Gomirska škola: Deisis druga pol. XVIII st. Hrist sjedi na zlatnom prijestolju postavljenom na oblacima. Desnom rukom blagosilje, a u lijevoj ima otvorenu knjigu. S lijeve strane stoji Bca, a s desne Jovan. Sa svake strane je još po jedan anđeo. Pozadina je zlatna. Dio ikonostasa. Tempera na drvu, 63×94 cm. Br. 335
547. Gomirska škola: Jovan Preteča druga pol. XVIII st. U sredini stoji Jovan, s uzdignutom desnom rukom. U drugoj ima razvijen svitak. Donji dio pozadine je sivo-zelen, a gornji zlatan. S lijeve i desne strane su mali prizori iz Jovanovog života. Dio ikonostasa — prijestolna ikona. Tempera na drvu, 113×82 cm. Br. 336
548. Gomirska škola: Sv. Nikola druga pol. XVIII st. U sredini je velik lik sv. Nikole, u episkopskoj odjeći, s mitrom na glavi. U ruci drži otvorenu knjigu. Tlo je tamno zeleno s nekoliko drveta, a pozadina zlatna. Gore s lijeve strane je mali lik Hrista, a s desne Bce. S lijeve i desne strane su mali prizori iz Nikolinog života. Dio ikonostasa — prijestolna ikona. Tempera na drvu, 112×80 cm. Br. 379
549. Gomirska škola (zograf Vasilije): Hrist druga pol. XVIII st. Hrist sjedi na zlatnom prijestolju, odjeven u crveni sakos, bijeli omofor, s krunom na glavi. U ruci ima otvorenu knjigu. Sa svake strane su u oblacima po dva anđela. Pozadina je zlatna. S lijeve i desne strane su mali likovi apostola. Ispod Hristovih nogu je crkva s nekoliko kupola i kraj nje dva anđela. Posve u dnu je potpis slikara:
- НАПÍСА ИЗÓГРАФЪ ВАСÍЛИЕ,**
- Tempera na drvu, 113×80 cm. Br. 380
550. Gomirska škola: Carske dveri 1773. g. Na svakoj vratnici je u gornjem dijelu na polulučnoj površini naslikan serafim, a ispod toga na lijevoj vratnici arhanđel Gavrilo, a na desnoj Bogorodica. Ispod tog prizora Blagovijesti su apostoli Petar i Pavao (lijevo Petar, desno Pavao). Gornji rub dveri je zaobljen i ukrašen nizom polukrugova. Ispod prizora Blagovijesti je zapis:

СЕИ ДВЕРЫ ПРИЛОЖИ СЩЕНОИЕРЕИ ВЕДОРО
ПОПОВИЧЬ, СОСВОЕЮ СУПРУГОЮ МАРТОЮ ВО
ХРАМЪ СТЫХЪ ВЕРХОВЩІХЪ АПОСТОЛОВЪ
ПЕТРА Й ПАВЛА. СПАМОЖЕНІЕМЪ ОУСПШАГО БРАТА
АНТОНІА єМУЖЕ БУДІ ВЪЧНІИ СПОМЕНЪ, 1773:

Tempera na drvu, 151 × 86 cm.

Br. 634

551. Gomirska škola: Hrist druga pol. XVIII st.
Na okrugloj površini je na zlatnoj pozadini naslikano Hristovo lice. Naokolo je urezbaren okvir s nizom polukrugova.
Tempera na drvu, promjer 21,5 cm.
Br. 928
552. Nepoznat slikar: Bogorodica prva pol. XVIII st.?
Bca je prikazana do pasa. Hrist joj je na lijevoj ruci, a desnom na njega pokazuje. Ima velike zasjenjene oči, tanak nos i mala usta. Haljina joj je tamne plavo-zelene boje, a maforij karmin crven. Odjeća je zlatno obrubljena. Na glavi ima ispod maforija plavo-zelenu kapu. Nad čelom i na desnom ramenu ima zlatnu zvijezdu. Hrist desnom rukom blagosilje, a u lijevoj ima savijen svitak. Odjeća mu je bijela s crvenim i zlatnim uzorkom, a plašt cinober crven. Pozadina je zlatna, naokolo je crveni rub. Signature su u krugu od crvenog crtanog ornamenta na zlatnoj pozadini.
Tempera na drvu, 75 × 60 cm.
Br. 384
553. Nepoznat slikar: Hrist prva pol. XVIII st.?
Hrist je prikazan do pasa. Desnom rukom blagosilje, a u lijevoj ima otvorenu knjigu s grčkim tekstom. Hiton mu je crven, a himatij plav. Odjeća je zlatno šrafirana. Pozadina je zlatna, a naokolo je crveni rub. Signature u crveno mornamentiranom krugu.
aPndan broju 552.
Tempera na drvu, 75 × 60 cm.
Br. 385
554. Ruski provincijski rad: Bogorodica Tihwinska XVIII st.
Bogorodica je prikazana s Hristom. Odjevana je u zelenu haljinu i žuti maforij, Hrist je u crvenoj odjeći. Pozadina je zelena, a okvir naslikan.
Tempera na drvu, 51 × 41,5 cm.
Br. 58

555. Teško oštećena ikona na kojoj se ne može razabratи što predstavlja. Br. 59
556. Ruski provincijski rad: Praznici XVIII st.
Na srednjem najvećem polju prikazano je Vaskrsenje s izlaskom iz groba i silaskom u limb. Naokolo su u manjim poljima drugi prizori, odvojeni od glavnog vitičastim okvirom. Boje: nekoliko nijansa zelene, narančasto-crvena, žuta, bijela.
Tempera na drvu, 50 × 42,5 cm.
Br. 60
557. Ruski provincijski rad: Deisis XVIII st.
Hrist sjedi na prijestolju. S lijeve strane stoji Bca, a s desne Jovan. Iza prijestolja su arhanđeli Gavrilo i Mihailo, a naokolo apostoli Petar i Pavao, te sv. Zosim i Savatij.
Tempera na drvu, 28 × 2,8 cm.
Br. 151
558. Ruski provincijski rad: Razni svetitelji XVIII st.
Svetitelji su prikazani u nizu. U sredini je arhanđel Mihailo, a oko njega ostali, kojima se svima ne mogu pročitati imena. Razaznaju se Flor, Laver, Modest.
Tempera na drvu, 28,5 × 22,5 cm.
Br. 152
559. Ruski provincijski rad: Sv. Georgije XVIII st.
Georgije na konju probada zmaja ispod nogu kognja. S desne strane ispred jedne zgrade stoji princeza. U lijevom gornjem uglu je Hristov lik. Ikona je u smeđem tonu.
Tempera na drvu, 29 × 24,5 cm.
Br. 157
560. Ruski provincijski rad: Raspeće XVIII st.
U sredini je krst s raspetim Hristom. Ispod krsta je crni polukrug s Adamomovom lubanjom i kostima. Lijevo stoji Bca, s uzdignutim rukama, a s desne Jovan. U pozadini su dva smeđa tornja. Donji dio pozadine je zelen, a gornji zlatan.
Tempera na drvu, 28 × 20,5 cm.
Br. 240
561. Ruski provincijski rad: Deisis XVIII st.
Uobičajeni prikaz Hrista na prijestolju, Bce, Jovana i svetaca Petra, Pavla, Zosima, Savatija itd.
Tempera na drvu, 28 × 21 cm.
Br. 306

562. Ruski provincijski rad: Bogorodica Ahtirska XVIII st.
Bca, prikazana do pasa, sklopljenih ruku gleda u raspeće koje je na malom brežuljku naslikanom s desne strane.
Tempera na drvu, $48 \times 38,5$ cm.
Br. 372
563. Ruski provincijski rad: Sv. Georgije XVIII st.
Teško oštećeno, pa se samo nazire svetac na konju, kako probada zmaja.
Tempera na drvu, 29×25 cm.
Br. 432
564. Ruski provincijski rad: Praznici XVIII st.
U sredini Vaskrsenje, a naokolo su u manjim poljima ostali praznici. Teško oštećeno.
Tempera na drvu, $28,5 \times 23,5$ cm.
Br. 560

BEZ OZNAKE

565. Gomirska škola: Polaganje u grob druga pol. XVIII st.
Raspored prema uobičajenoj shemi gomirske škole za tu scenu: oko mrtvog Hrista su Josif i Nikodim, dva anđela, Bca i Magdalena.
Tempera na drvu, 49×89 cm.
Br. 29
566. Ruski provincijski rad: Razni svetitelji XVIII st.
Svetitelji su raspoređeni u 3 reda, a zbog oštećenosti se mogu razabrati samo neka imena.
Tempera na drvu, $29,5 \times 23,5$ cm.
Br. 79
567. Ruski provincijski rad: Jedna svetiteljka XVIII st.
Ikona je tako oštećena, da se samo nazire polufigura svetice s razvijenim svitkom u ruci.
Tempera na drvu, $29,5 \times 23,5$ cm.
Br. 139
568. Ruski provincijski rad: Razni svetitelji XVIII st.
Ikona je jako slična br. 566. Također jako oštećeno.
Tempera na drvu, $29,5 \times 25$ cm.
Br. 140

569. Nepoznat slikar: Krštenje Hrista vjer. XIX st.
Hrist stoji u vodi. Oko bokova ima crvenu tkaninu. Na obali je Jovan, koji u lijevoj ruci ima krst, a desnu je pružio iznad Hrista. S desne strane je jedan andeo. Iznad Hrista lebdji golub. Ikona je okrugla, okvir urezbaren u obliku listova. Primitivan rad.
Tempera na drvu, 36×31 cm.
Br. 141
570. Nepoznat slikar: Krst
Na jednoj strani naslikan je raspeti Hrist, a na drugoj andeo i simboli evanđelista. Teško oštećeno.
Tempera na drvu, 52×38 cm.
Br. 142
571. Nepoznat slikar: Prorok Danil vjer. XIX st.
Danil je mladić u crvenoj i plavoj odjeći. Na glavi ima nešto kao turban. U lijevoj ruci drži kamen, a u desnoj razvijen svitak. Pozadina je svijetlo plava. Izgleda da je rad istog slikara kao ikone s ikonostasa iz Sirača.
Tempera na drvu, $70 \times 45,5$ cm.
Br. 496
572. Nepoznat slikar: Prorok Jakov vjer. XIX st.
Jakov u lijevoj ruci drži ljestve, a u desnoj razvijen svitak. Odjeća mu je crvene i plave boje. Pozadina svijetlo plava. S istog ikonostasa kao br. 571.
Tempera na drvu, $69 \times 44,5$ cm.
Br. 184
573. Grčko-italski rad: Bogorodica Trenodus vjer. XVIII st.
Bogorodica u rukama drži raspeće i tužno ga gleda. Na glavi ispod maforija ima bijeli veo. Cijela ikona, osim lica i ruku Marije i tijela Hrista, obojena je srebrnom bojom i na tome su urezane konture tijela i nabora odjeće (oponašanje okova).
Tempera na drvu, $36,5 \times 27$ cm.
Br. 307
574. Gomirska škola: Bogorodica s Hristom vjer. druga pol. XVIII st.
Bogorodica Hrista drži na lijevoj ruci, a s desnom na njega pokazuje. Crvena i plava odjeća joj je ukrašena zlatnim ornamen-tom. Hrist s obje ruke blagosilje. Pozadina je zlatna.
Tempera na drvu, $30,5 \times 28$ cm.
Br. 423

575. Nepoznat slikar: Bogorodica i sv. Spiridon vjer. XIX st.
Na lijevoj polovini slike prikazano je poprsje Bogorodice. Glavu je nagnula, a ruke prekrstila na grudima. Inkarnat je sivkaste boje, a obrazi i usne ružičaste. Bca na glavi ima veliku krunu, a ispod maforija kapu. Kruna i sva odjeća obojeni su bijelo ružičastom bojom, a nabori, kao i konture krune, su urezani. Na desnoj strani ikone je prikaz sv. Spiridona u grobu, iznad kojeg je srebrni baldahin, a sa svake strane po jedan anđeo.
Tempera na drvu, 72 × 66 cm.
Br. 495

576. Ivan Ivanov: Sv. Nikola XVIII st.
Nikola je odjeven u episkopsku odjeću, a na glavi ima mitru. Prikazan je do pasa. Desnom rukom blagosilje, a u lijevoj drži zatvorenu knjigu. U levom gornjem uglu je u oblacima mali lik Hrista, a u desnom Bce. Uz svečevu rame, s desne strane je potpis slikara:

П И В А Н Ђ И ВАНОВ

Tempera na drvu, 51 × 41,5 cm.
Br. 512

Literatura: M. Jovanović: Rusko-srpske umetničke veze u XVIII v., Zbornik Filoz. fak. VII—1, Bgd. 1963, str. 399

577. Ruski provincijski rad: Raspeće XVIII st.
Krst s raspetim Hristom usađen je u brežuljak u kojem se vide Adamove kosti. Iz ploče o koju se oslanjaju Hristove noge izlazi sa svake strane kao neka čaška cvijeta u kojem se nalazi anđeo. Iste takve crvene i plave čaške s anđelima poredane su iznad po-prečne prečke krsta. Lijevo dolje je crkva s lukovičastim kupolama i u njoj 4 svetitelja. Iznad krsta su likovi sunca i mjeseca. U gornjem dijelu ikone je Bog otac i dva anđela. Naokolo su stilizirani crveni i plavi cvjetovi. Boje: svijetla i tamnija plava, cinober crvena, bijela.
Tempera na drvu, 51 × 40,5 cm.
Br. 519

578. Nepoznat slikar: Rođenje Hrista XIX ili poč. XX st.
Marija sjedi i drži malog Hrista. Kraj nje je Josif. S desne strane prilaze pastiri.
Ulje na drvu, 27 × 21,5 cm.
Br. 564

579. Nepoznat slikar: Raspeće 1832. g.
Na smeđem brežuljku postavljen je krst i na njemu je raspeti Hrist. S lijeve strane stoji Marija, a s desne Jovan. Nebo je crveno-

- kasto-maslinaste boje i na njemu su crveni mjesec i sunce. Daska je u gornjem dijelu zaobljena. Okvir rezbarjen. Uz donji rub ikone je zapis iz kojeg se vidi da je slikana 12. II 1832. g.
Ulje na drvu, 114 × 75 cm. (s okvirom)
Br. 565

580. Nepoznat slikar: Arhanđel Gavrilo 1789. g.?
Gavrilo je prikazan u cijeloj figuri, kao mladić s dugom plavom kosom. Tamno ružičasta odjeća ukrašena mu je cvjetnim ornamentom. Velika krila su plavo-bijela, a pera na njima iscrтana su zlatom. U desnoj ruci Gavrilo drži ljiljanov cvijet. Stoji na oblačku. Okvir je rezbarjen u lisnati ornament i pozlaćen. Na poledini je isписан broj 1789. Teško oštećeno. Andeoske dveri.
Ulje na drvu, 207 × 87 cm.
Br. 641

581. Nepoznat slikar: Arhanđel Mihailo 1789. g.?
Ikona je druga vratnica istog ikonostasa s kojeg je i br. 580. Mihailo je u vojničkoj odjeći. U desnoj ruci drži uzdignut mač, a u lijevoj korice.
Ulje na drvu, 205 × 88 cm.
Br. 642

582. Nepoznat slikar: Krst vjer. XIX st.
Krst je oslikan s obje strane. Na jednoj je raspeće, a u trolistima na vrhu krakova božje oko, sunce i mjesec. Na drugoj strani je Jovan Krstitelj, a u trolistima anđeli. Obris krsta je sav u valovitoj liniji. Na vrhovima krakova bile su drvene kuglice koje su većinom otpale.
Ulje na drvu, 147 × 105 cm.
Br. 645

583. Nepoznat slikar: Bogorodica i Jovan Bogoslov XIX—XX st.
Ikona se naticala na koplje. Naokolo ima rezbariju u obliku izvijenih zareza. Na jednoj strani je naslikana Bca, a na drugoj apostol Jovan.
Ulje na drvu podloženom platnom, 33,5 × 12 cm.
Br. 658

584. Nepoznat slikar: Ripida XIX st.
Oslikana s obje strane. Na jednoj su Blagovijesti, a na drugoj Sretenije. Naokolo pozlaćena rezbarija.
Ulje na drvu, 37 × 27 cm.
Br. 659

585. Nepoznat slikar: Ripida XIX st.
Par od br. 584. Na jednoj strani naslikana su sv. Trojica, a na drugoj Mihailo i Gavrilo. Sačuvano više rezbarije nego na br. 584. Ulje na drvu, 50×46 cm.
Br. 660
586. Gomirska škola: Krst druga pol. XVIII st.
Obris krsta je jako razveden. Obje strane su oslikane. Na jednoj je Raspeće, a na drugoj Vaskrsenje.
Tempera na drvu, 76×39 cm.
Br. 924
587. Gomirska škola: Krst druga pol. XVIII st.
Na zlatnoj podlozi naslikan je smeđi krst i na njemu raspeti Hrist. Oko krsta su oblaci. Na vrhovima krakova su Bca, Jovan i Bog otac. Oko krsta je pozlaćena rezbarija.
Tempera na drvu, 166×130 cm.
Br. 2235
588. Nepoznat slikar: Sv. Nikola XVIII st.?
Nikola je prikazan u polufiguri, odjeven u svešteničku odjeću. Desnom rukom blagosilje, a u lijevoj drži knjigu. Iza njega je sa svake strane jedna voluta, kao naslon prijestolja. U lijevom gornjem uglu je mali lik Hrista, a u desnom Bce. Cijela ikona je u smeđem tonu s bijelim iscrtavanjem. Ruski provincijski rad.
Tempera na drvu, $29,5 \times 24,5$ cm.
Br. 81
Poklon S. Vučenović iz Vukovara 1951. g.
589. Nepoznat slikar: Trojica i apostoli vjer. XVIII st.
Na prijestolju s jastukom sjede Hrist i Bog otac i zajednički drže sferu na kojoj su ukrštene dvije trake sa znacima zodijaka. Iznad glava oca i sina lebdi golub u zrakama u obliku dva ukrštena kvadrata. Ispod nogu im lebde dva heruvima i jedan serafim. Naočalo su medaljoni s polufigurama apostola. Medaljoni su povezani viticom. Natpisi su slavenski, pa je to vjerojatno domaći rad na način grčko-italskih ikona.
Tempera na drvu, 65×50 cm.
Br. 91—9506
Kupljen u Splitu 1954. g.
590. Grčko-talijanski rad: Skidanje s krsta XVII—XVIII st.
Tri čovjeka pomoću užeta skidaju s krsta Hristovo tijelo, koje gore pridržava jedan andeo. Hristove noge pridržava Marija Magdalena. Kraj nje je zlatan vrč. Iza krsta je jedna žena uzdignutila ruku. S desne strane Bogorodicu pridržava apostol Jovan. Oko nje kleče tri žene, a jedna stoji. U pozadini s lijeve strane je otvoren grob, a s desne strane je prikaz Hrista pred Pilatom. Gore uz krst lebde dva nađela. Natpisi grčki.
Tempera na drvu, $43,5 \times 32$ cm.
Br. 290—9513
Kupljen u Splitu 1954. g.
591. Grčko-talijanski rad: Blagovijesti vjer. XVII st.
Marija stoji se desne strane ispred zlatnog sjedala s crvenim jastukom. S desne strane joj prilazi andeo s ljiljanovim cvjetom u ruci. Ispred Marije je pult s otvorenom knjigom. Straga je niska ograda na kojoj stoji vazsa s cvijećem. U pozadini s lijeve strane je bijela zgrada s crvenom kupolom i predvorjem s trokutnim dabantom na stupovima. Kraj te ograde je toranj. S desne strane je zgrada ružičaste boje. Između tih zgrada je jedno drvo. Gore u sredini lebdi golub u tamnom krugu iz kojeg izlaze zrake prema Mariji. Pozadina je zlatna. Natpisi grčki.
Tempera na drvu, $32 \times 25,5$ cm.
Br. 291—9154
Kupljen u Splitu 1954. g.
592. Nepoznat slikar: Bogorodica s djetetom
Bogorodica drži na rukama Hrista, koji je svoje ruke pružio prema njoj. Bca i Hrist imaju prikućane metalne krune, Bca još i jednu naušnicu, a okov je i uz rub ikone. Cijela ikona je premašana uljenom bojom.
Ulje na drvu, 44×33 cm.
Br. 292—9515
Kupljen u Splitu 1954. g.
593. Nepoznat slikar: Bogorodica i sveci kraj XVIII ili poč. XIX st.
U sredini gornje polovine slike je polufigura Bce s Hristom. Oko njih su andeli. S lijeve strane je apostol Petar, a s desne Pavao. U donjem dijelu slike je s lijeve strane Georgije na konju, u sredini sv. Spiridon, a s desne sv. Dimitrije. Pozadina je zlatna. Nimbovi su rađeni punciranim ornamentom ili točkicama. Na stražnjoj strani ikone je tintom zapis:
- СИЙ НИКОНА: СИМЕОНА КОВАЧЕВИЋА
ГОДА 1819. ЗАДАР**
- Natpisi su slavenski, pa je to vjerojatno domaći rad na način grčko-italskih ikona.
Tempera na drvu, 44×57 cm.

Br. 324
Kupljeno 1958. g.

594. Italо-grčki rad: Bogorodica Galaktotrofusa XVII st.?
Bogorodica je prikazana do pasa. Ispod karmiņ maforija na glavi ima bijeli veo. Odjeća joj je izvezena zlatom. Hrist joj sjedi na lijevoj ruci i ona ga doji. Od zlatne pozadine ostali samo neznatni ostaci.
Tempera na drvu, 35 × 28,5 cm.
Br. 530—9527
Kupljeno u Zadru 1963. g.
595. Nepoznat slikar: Bogorodica Portaitisa sa sveoima 1807. g.
Na većem polju naslikana je Bca s Hristom na lijevoj ruci. Iznad njene glave lebde dva anđela s krunom. Iznad njih su u oblacima Bog otac, Hrist i sv. duh u liku goluba. Pozadina tog polja je zelena. Izvan toga je pozadina zlatna i na njoj su okrugli medaljoni s polufigurama svetaca čija su imena u većini slučajeva nečitljiva. U donjem dijelu ikone je dugačak, nečitljiv grčki zapis. Na kraju tog zapisa se razabire godina 1807. S lijeve strane od zapisa je lik jednog svetitelja, a s desne jedne mučenice s palminom granom u ruci.
Tempera na drvu, 69,5 × 47,5 cm.
Br. 533—9528
Kupljeno u Bjelovaru 1964. g.
596. Nepoznati slikar: Deisis XVI st.?
Hrist sjedi na zlatnom prijestolju s crvenim i zelenim jastukom. Desnom rukom blagosilje, a u lijevoj drži otvorenu knjigu. Hristov hiton je karmiņ boje, a himatij tamne zeleno-plave boje, sa zlatnim šrafama. Hrist je noge stavio na zlatni podnožak s cinober crvenim jastukom. S lijeve strane стоји Marija u tamno zeleno; haljini i karmiņ maforiju. S desne strane je Jovan. Njegova odjeća je bijela, a plašt zelen. Pozadina je dolje neodređene tamne boje, a gore je zlatna. Niimbovi su crveno obrubljeni.⁶²
Tempera na drvu, 35 × 29,5 cm.
Br. 543
Kupljeno u Osijeku 1964. g.

B I L J E Š K E

1. L. Bogdanović: Srbi slikari, Srpski Sion br. 29/1900. g.
2. Lj. Stojanović: Stari srpski zapisi i natpisi IV, br. 6513.
3. R. Grujić: Pakračka eparhija, Spomenica o srp. prav. vladicanstvu pakračkom, N. Sad 1930, str. 35; R. Grujić: Starine manastira Orahovice u Slavoniji, p. o. iz Starinara, III serija, knj. XIV, Beograd 1939, str. 37.
4. Grujić: Starine man. Orahovice, str. 36.
5. Isto.
6. D. Kašić: Srpski manastiri u Hrvatskoj i Slavoniji, Beograd 1971, str. 148.
7. »Inventarium rerum ecclesia orahovicensis« od 24. VIII 1777. g., arhivska zbirka Odjela Srba u Hrvatskoj Povijesnog muzeja Hrvatske.
8. L. Bogdanović: Srbi slikari, Srps. Sion br. 29/1900.
9. Đ. Mazalić: Nekoliko primjeraka slikarske umjetnosti Bosne i Hercegovine od XVI do XIX v., Naše starine III, Sarajevo 1956, str. 121; isti; Leksikon umjetnika Bosne i Hercegovine, Sarajevo 1967.
10. Navodi ga Grujić u »Pakračkoj eparhiji« na str. 125.
11. Stojanović: Stari srp. zapisi i natpisi, VI, str. 179.
12. I. Bach: Prilozi povijesti srpskog slikarstva u Hrvatskoj od kraja XVII do kraja XVIII st., Historijski zbornik II, Zagreb 1949. g., str. 187—195.
13. I. Bach: n. d. str. 198—201.
14. Arhivska zbirka Odjela Srba u Hrvatskoj, k. 32. Zapis je objavljen kod Stojanovića: Stari srp. zapisi i natpisi, VI, str. 169.
15. M. Grbić: Karlovačko vladicanstvo II, Karlovac 1891, str. 168.
16. I. Bach: Prilozi povijesti srp. slikarstva..., str. 202; M. Jovanović: Rusko-srpske umjetničke veze u XVIII v., Zbornik Filozofskog fakulteta VII—1, Beograd 1963, str. 395; D. Medaković: Putevi srpskog baroka, Beograd 1971, str. 245.
17. M. Jovanović: Jovan Ćetirević Grabovan, Zbornik za likovne umjetnosti 1, Novi Sad 1965, str. 204.
18. D. Medaković: Putevi srp. baroka, str. 296; D. Davidov: Ikone srpskih crkava u Mađarskoj, Novi Sad 1973, str. 48.
19. M. Jovanović: Rusko-srpske umjetničke veze.
20. Rukopis V. Krasića o manastinu Pakri u arhivskoj zbirci Odjela Srba u Hrvatskoj.

- 20a. P. Šerović: Zapis i natpisi na nekim starinama u kostajničkim crkvama, Glasnik istorijskog društva u N. Sadu, VII, 1934. g., str. 342—3. U zbirci metalna Odjela Srba u Hrvatskoj nalazi se jedno kandilo koje je Maksim Avramović donio iz Jerusalima.
21. Slikaru je kao predložak vjerojatno služio centralni dio ilustracije u Služebniku kijevopečerske lavre iz 1737. g., potpisane inicijalima LK. Ista tema, u malo drukčijoj varijanti, nalazi se u Služebniku kijevopečerske lavre iz 1746. g. i Akatistu Bogorodici, izdanje kijevopečerske lavre iz 1786. g.
22. Grafika slična ovoj reproducirana je u katalogu D. Davidova: Grafič-umetnost kod Srba u XVIII v., 1967. g., a razlikuje se od Orfelinove grafike.
23. Ova i slijedećih 5 ikona su dio prazničnog niza s ikonostasa iz Bračevaca. Prema šematizmu iz 1910. g. crkva u Bračevima podignuta je 1776. g. Ikonostas je vjerojatno rađen uskoro nakon toga.
24. Ikone do kat. br. 30 su dio nepotpunog, oštećenog ikonostasa iz Brloga. U zbirci se nalaze 2 prijestolne ikone, carske dveri, 5 apostola i 5 praznika. Crkva je bila posvećena sv. Savi.
25. Devet malih ikonica kat. br. 41—49 su u stvari jedna ikona izrezana na scene koje su prikazane. Zahvaljujući istraživanjima O. Mikić o Jovanu Isailoviću (O. Mikić: Ikone zografa i majstora prelaznog stila XVIII v. u Galeriji Matice srpske, Grada za proučavanje spomenika kulture II, Novi Sad 1958; ista: Slikar Jovan Isailović — stariji, Zbornik za likovne umetnosti 7, Novi Sad 1971) ikonice iz ove zbirke mogu se gotovo sa sigurnošću pripisati J. Isailoviću. Najsličnije su im Isailovićeve ikone iz Despotova. Neke scene, pokreti, likovi su skoro potpuno isti. Usporediti na pr. Krštenje Hrista ili lik Simeona u Sretenju. Kako sve ikone iz Despotova nisu reproducirane, nismo mogli uporediti sve scene. Sve vrline i mane Isailovićevog slikarstva, o kojima govori O. Mikić, mogu se primijeniti i na ikonu iz ove zbirke.
26. Kao i kat. br. 56, i još neke ikone, i na ovoj su prikazani srpski svetitelji, pa se postavlja pitanje nisu li možda rad domaćih ikonopisaca. Način rada je potpuno isti kao kod ruskih radionica, iako različitih stilskih grupa. Lazar je u smeđem tonu, posve crtački, dok kod Loze Nemanjića preovladava zeleni ton, a upotrebljene su još crna, bijela i oker boja i više se nastoji dati plastičnost. Kako kod ruskih ikonopisaca nije rijetko prikazivanje srpskih svetitelja na ikonama rađenim za izvoz, vjerojatno su takav rad i ove ikone.
27. Kat. br. 74—83 su cijelivaće ikone, po mišljenju I. Bacha Baltićev predložak prema kojem su njegovi učenici radili ikone praznika za gomirski ikonostas.
28. Ova i sve slijedeće ikone iz Gomirja pripadaju gomirskom ikonostasu. I. Bach smatra (Gomirska slikarska škola, kalendar Prosvjetne 1950. g.) da su Baltićev rad prijestolne ikone, a ostalo su slikali njegovi učenici. Ikonostas je rađen nakon 1762. g., jer je te godine Baltić došao u Gomirje.
29. Prema zapisu koji je bio na ikonostasu, a objavio ga je Stojanović (Zapis i natpisi II, br. 3583) ikonostas crkve u Ivanić-Gradu slikan je 1787. g. U popisu klasicističkih ikonostasa (Klasicizam kod Srba, knj. 6, str. 23) navodi se da je ikonostas u Ivaniću radio nepoznati slikar polovine XIX st. Dvije ikone koje su u ovoj zbirci po načinu rada, obliku i okvirima doista pripadaju klasicizmu. Prema podacima u šematizmu za 1910. g. crkva u Ivaniću obnavljana je 1868. i 1895. g. U vrijeme prve obnove ikonostas iz 1787. g. bio je već dosta star, pa je možda zamijenjen novim. Dvije ikone iz ove zbirke ipak izgleda da su iz nešto ranijeg vremena, a ne s kraja sedmog decenija XIX st.
30. D. Kašić (Srpski manastiri u Hrvatskoj i Slavoniji, str. 300) navodi da je jeromonah Arsenije slikar i autor komogovinskih ikona. U zapisima na aovim ikonama, kao i na ikoni Sabor arhanđela, sada u Galeriji starih majstora JAZU, kaže se da su načinjene »trudom jeromonaha Arsenija«. Obično se tako govori o naručiocu, a ne izvađaču.
31. Autor ove ikone Viktor vjerojatno je identičan sa slikarom tog imena o kojem govori M. Chatzidakis u svojoj knjizi *Icones de Saint-Georges des Grecs et de la collection de l' Institut hellénique de Venise*, Venecija 1962, str. 146—148. Prema Chatzidakisu, Viktorova djelatnost se, prema sačuvanim datiranim radovima, odvijala od 1660—1694. g. On smatra da je Viktor pripadao posljednjoj generaciji koja se još formirala na Kreti i nakon njenog pada prešla u Veneciju. Viktor je u svojoj generaciji najkonzervativniji. U zbirci grčke crkve u Veneciji nalazi se nekoliko Viktorovih djela, od kojih su dva iz iste godine kao i ova Tajna večera i potpisana su na isti način. U Koprivnici su vjerske obrede obavljali lepavinski kaluđeri. Možda su oni Viktorovu ikonu donijeli iz svog manastira, u kojem se nalazilo više kvalitetnih umjetničkih djela.
32. Božo Lončarević, koji je naručio ovu ikonu, spominje se i u jednom zapisu objavljenom kod Stojanovića (Zapis i natpisi V, br. 7879). Tamo se navodi da je Janoš Milešević dao popu Boži Lončareviću knjigu, a ta knjiga sa zapisom se nalazila u crkvi u Mečenčanima. Zapis je iz g. 1747.
33. Ovom Deisisu sličan je reproduciran u katalogu D. Milošević: Ikone — Bokokotorska ikonopisna škola u Narodnom muzeju, Beograd 1971, sl. 1, kao i Deisis Rafaila Dimitrijevića reproduciran u knjizi D. Mazalića: Slikarska umjetnost u Bosni i Hercegovini u tursko doba, Sarajevo 1965, sl. 51. Skoro isti ornament na gornjem i donjem rubu nalazi se na ikoni bokokotorske škole reproduciranoj u katalogu »Razstava ikon« u Narodnoj galeriji Ljubljana 1963, sl. 34.

34. Ova i sve slijedeće ikone iz Kostajnice su s ikonostasa koji je nekada bio u kostajničkoj crkvi. U zbirci se ne nalazi cijeli ikonostas. Neke ikone su nakon rata vraćene u Kostajnicu.
35. Šerović (Zapis i natpisi na nekim starinama u kostajničkim crkvama, str. 338) prema spomenici kostajničke crkve iz 1862. g. navodi da »templo sa cijelom vnutrenosti prečišćeno i obnovljeno je ljeta 1858...« Vjerojatno su premazi iz tog vremena.
36. Nije jasno zašto postoje dva prizora Blagovijesti. Ovaj primjerak je teško oštećen, s isušenom i isprljanom bojom, a Blagovijesti br. 181, kao i još neke ikone iz prazničnog niza, svježih su boja, na čvrstom drvetu. Pomicao da su kod obnavljanja ikonostasa u XIX st. trošne ikone bile zamijenjene kopijama ne bi se mogla prihvati. Ova ikona ima zaobljen gornji rub, a i po starim fotografijama kostajničkog ikonostasa vidi se da u prazničnom nizu ne bi bilo mješta za dosta širok rezbarjeni ukras koji je pričvršćen na lijevoj i desnoj strani ove ikone.
37. Bogorodica ovog tipa, Madre della Consolazione, mnogo je sačuvano, u nekoliko varijanata. Na njima je karakterističan crtež šake one ruke na kojoj je Hrist. O Bci tog tipa kod nas v. Mazalić: Slikarska umjetnost u BiH u tursko doba, str. 175.
38. O tipu Bce Vinčanske, odnosno Bezdinske v. M. Jovanović: Rusko-srpske umjetničke veze, str. 405 i D. Davidov: Nepoznati bakrorezi XVIII v., Zbornik za likovne umetnosti 8, N. Sad 1972., str. 418—9. Ikona Petra Arsenija kako je slična Bci Bezdinskoj reproduciranoj u članku O. Mikić: Stefan Tenecki, Rad vojvodanskih muzeja 6, N. Sad 1957, sl. 16 i 17.
39. U vrijeme kada je Grujić objavio taj zapis u Stojanovićevim Zapisima i natpisima bio je još vidljiv početak prezimena, tako da se moglo pročitati Klisur. Grujić je pretpostavlja da je prezime glasilo Klisurić.
40. Crkva u Lučanima je posvećena sv. Nikoli, dakle ikona je i slikana za tu crkvu. Prema šematizmu iz g. 1910. crkva u Lučanima je izgorjela. Možda je tom prilikom ova ikona tako poginila.
41. Na triptihu Ostoje Mrkojevića iz Baje (D. Davidov: Ikone iz srpskih crkava u Mađarskoj, N. Sad 1973, str. 152, tabla VI) potpis glasi Crnojević. Zapis na ovoj ikoni sv. Nikole je jako oštećen, a oštećenje je i kod prezimena, tako da bi se ono i ovdje moglo čitati i kao Crnojević. Ova ikona spominje se u inventaru manastira Orahovice iz 1777. g. koji se nalazi u arhivskoj zbirci Odjela Srba u Hrvatskoj.
42. Grujić (Starine man. Orahovice), a prema njemu i Kašić, kaže da u manastiru više nije našao ikonu Trojeručice (tj. u vrijeme kada je pisao svoj rad o Orahovici, 1939. g.). Ikona je ipak sačuvana i nalazi se u ovoj zbirci.

43. Slična ovoj ikoni je ikona Preteče iz Muzeja srp. pravoslavne crkve, reproducirana kod Jovanovića: Rusko-srpske umjetničke veze, sl. 9.
44. Izgleda da je to bila prijestolna ikona, možda s ikonostasa kakve filijalne crkve manastira Orahovice. Pandan joj je, čini se, Hrist kat. br. 243. Likovi ovih dviju ikona podsjećaju na krug oko Ostojića, Bačevića i druge slikare pod ukrainjskim utjecajem.
45. Kašić: Srp manastiri u Hrvatskoj i Slavoniji, str. 181, kaže da se ne zna gdje se ta ikona nalazi.
46. U inventaru iz 1777. g., u kratkom opisu ikonostasa govori se da je gore »crux elegantioris sculptoris laboris«. Bogdanović (Srbi slikari, Bogoslovski glasnik 1901. g., str. 129) kaže da je u Orahovici bio na starom ikonostasu krst sličan krušedolskom i remeškom, koji je 1868. g. darovan crkvi u Poganovcima, a kada je tamo 1904. g. načinjen novi ikonostas, krst je vraćen u Orahovicu »u čijoj se riznici kao remek djelo rezbarstva čuva«. Ovaj krst nije velikih dimenzija kao fruškogorski koje spominje Bogdanović. Zbog oštećenja ne možemo znati koliko je bilo rezbarije oko njega, što je donekle mijenjalo veličinu. Slikani dio po stilu nikako ne pripada deisisnom nizu i ostalim ikonama orahovičkog ikonostasa. Možda nije rađen za Orahovicu.
47. Ikona je oštećena upravo na mjestu gdje je bila označena godina. Teško je reći koji je to jeromonah Misailo. Srebrni krst Stefana Ivanovića Sarajevca rađen je 1632. g. za orahovičkog igumana Misaila (Krst se nalazi u zbirci metalna ovog odjela). Grujić spominje da je u inventaru iz 1758. g. navedeno nekoliko krstova, a na jednom je zabilježeno da je pripadao jeromonahu Misailu Hilendarcu 1704. g. (Starine man. Orahovice, str. 50).
48. Apostoli su potpuno isto slikani kao na Krabulećevoj ikoni Hrista. Sijeda kosa i brada rađeni su na isti način tankim bijelim crtama, lica su ista, kao i sitna bijela slova i sve ostalo.
49. Ikona svakako pripada istoj grupi kojoj i niz apostola, samo ju je radila još grublja ruka.
50. Ikone Hrista i Bogorodice s metalnim krunama su jedine koje se poimence spominju kod opisa ikonostasa u inventaru iz 1777. g. Sv. Sava je na ikoni Hrista prikazan sa sijedom bradom, a ne prema uobičajenom tipu. M. Čorović-Ljubinković (Uz problem ikonografije srp. svetitelja, Starinar VII—VIII, Bgd 1958) kaže da se Sava prikazuje sa sijedom kosom obično na ikonama koje nisu srpskog porijekla. I Bogdanović smatra da Krabuleć nije Srbin.
51. Jedan od zapadnjačkih elemenata na ovoj ikoni je prikazivanje Marije bez maforija, s dugom raspletrenom kosom. Takav lik Bce nalazi se u ilustraciji u Akatistu Bogorodici, Lavov 1699. g. Tu Bca ima dugu raspletenu kosu, Hrist joj stoji na krilu, oboje na glavi imaju krune iz kojih izlaze zraci. Sve to vidimo i na Krabulećevoj

- ikoni. Ilustracija se ponavlja na nekoliko mesta u Akatistu. Pored ove, na str. 22 iste knjige nalazi se jedna mala ilustracija Bce s Hristom, kod koje je u Marijine grudi zabijen mač. Taj motiv je kod Krabuleća nešto variran u 7 mačeva na rubu ikone. U XVIII st. u srpskom slikarstvu prikazivanje Bce bez maforija nije tako rijetko (srijemski zografi, Halkozović, Tenecki).
52. Jako slična ikona objavljena je kod D. Davidova: Ikone srp. crkava u Mađarskoj, kat. br. 22, t. LXV.
 53. Jedan Joanicije Gomirac spominje se 1735. g. u zapisu na jednoj knjizi — v. Stojanović: Stari zapisi i natpisi, V, br. 7709.
 54. Takav veliki orao nalazi se na dvije slike na soklu ikonostasa Joakima Markovića u Dišniku. Poznato je da je Marković boravio u Pakracu, ali ovo je slikano drkčije — s velikim, nesrazmernim, nespretnim rukama, što ne nalazimo na Markovićevim radovima.
 55. U zbirci se nalazi veći dio pakračkog ikonostasa. Njemu pripadaju svi kat. br. od 361 do 373. Literatura za ikonostas: Petrović-Kašanin: Srpska umetnost u Vojvodini, N. Sad 1927, str. 94; Kašanin: Dva veka srpskog slikarstva, Beograd 1942, str. 20; Stojanović: Stari srp. zapisi i natpisi, br. 3762; Klasicizam kod Srba knj. I str. 97—8; knj. 3 str. 57—8; knj. 6 str. 102.
 56. Iz Plaškog u zbirci ima više ikona gomirske škole, koje su dijelovi raznih ikonostasa. Neke su iz plaščanske crkve, a neke iz okoline (Mrežnica, Tobovac). Prema Grbiću (Karlovačko vladičanstvo) u Plaškom je ikonostas radio S. Baltić. To se ne bi moglo reći ni za jednu ikonu gomirske škole koje su u zbirku došle iz Plaškog, jer su sve slab rad i vjerojatno su ih slikali Baltićevi učenici.
 57. Ikonu je teško datirati zbog stanja u kojem se sada nalazi. Potamnila je, sa u donjem dijelu je preslikana, izgleda dosta davno. Na pr. Hristove noge, odjeća Bce i Jovana i još neki dijelovi, potpuno su drukčije, grublje slikani nego ostalo. Gornji i donji dio ikone je odrezan. To se vidi po neobrađenom rubu, a i po tome što gore i dolje nema crvenog ruba koji se nalazi na lijevoj i desnoj strani. Neki zapadnjački elementi, kao na pr. trnova kruna, upućuju na Italiju kao mogućno mjesto nastanka ikone. Lica anđela podsjećaju na anđele uz Veronikin rubac, rad venecijanskog slikara XIV st. u Dijecezanskom muzeju u Esztergomu. Riđa boja Jovanove kose i duboki usjeci s obje strane čela mogu se vidjeti na Raspeću iz muzeja Correr (Reprod. Pignatti: Origini della pittura veneziana, Bergamo 1961, str. 36) i na Raspeću iz muzeja u Ravenni (Reprod. I Tesori — Ravenna, Firenze 1967, sl. br. 22).
 58. Skoro isti zapis, samo iz g. 1790. objavljen kod Stojanovića: Stari zapisi i natpisi V, br. 8735. Nalazio se na ikoni u Bijeloj u Boki Kotorskoj. Kopija te ikone bila je u porodici Šerović u Bijeloj, a zapis na njoj da je rad ikonopisca Aleksija iz 1828. g. objavljen je

kod Stojanovića pod br. 8736. Vjerojatno je postojao bakrorez rađen u Veneciji prema kojem su načinjene i ikone iz Bijele i iz ove zbirke.

59. Oko 1840. g. u Bršljanici se riješilo da se mjesto stare ruševne crkve gradi nova (Kašić: Srp. manastiri u Hrv.i Slav.). U novu crkvu stavljen je ikonostas iz srušenog manastira Bršljanca. Možda su ove ikone sa starog ikonostasa crkve u Bršljanici, koja je oko sredine XIX st. srušena. U bršljaničkoj crkvi se još prije nekoliko godina nalazila i ikona sv. Petra, rad istog slikara koji je radio Pavla i Gavrila iz ove zbirke, s istog apostolskog niza na kojem je bio Pavao. Motiv sirena na apostolskim sjedalima čest je na grčko-italskim ikonama XVII i XVIII st., a nalazimo ga i na dalmatinskim ikonama (na pr. Zadar).
60. Hrist je jako sličan radovima Petra i Emanuela Lampardosa, samo je malo slabiji.
61. Sve ikone iz Sv. Ane su sa starog ikonostasa koji je 1906. g. zamijenjen novim, prilikom obnove manastira. Sve su u vrlo lošem stanju, s mnogo oštećenja. U zbirci se nalazi samo dio ikonostasa, dok je još nekoliko ikona bilo u Sv. Ani.
62. Iako je to uobičajena shema Deisisa, pada u oči velika sličnost s centralnim prizorom ikone Nikole Rica Deisis s praznicima iz stare crkve u Sarajevu. Način slikanja, izdužene figure Bce i Jovana, karakteristično lomljenje draperije na lijevoj Hristovoj nozi, prijestolje, više su nego slučajne sličnosti. Zbog toga autora ove ikone možda možemo tražiti negdje u krugu oko Nikole Rica.

POPIS SLIKA

1. Ruski rad: Jovan Preteča, kat. br. 7
2. J. Četirević Grabovan: Hrist, kat. br. 8
3. J. Marković: Hrist, kat. br. 9
4. P. Đurković: Sv. Stefan, kat. br. 35
5. J. Isailović str.: Krštenje Hrista, kat. br. 42
6. J. Isailović st.: Sretenje, kat. br. 48
7. S. Baltić: Hrist, kat. br. 84
8. Gomirska škola: Apostol Vartolomej, kat. br. 100
9. Gomirska škola: Usekovanje, kat. br. 130
10. Komogovinska škola: Hrist, kat. br. 139
11. Komogovinska škola: Bogorodica, kat. br. 140
12. Komogovinska škola: Preobraženje, kat. br. 141
13. Viktor: Tajna večera, kat. br. 146
14. Suradnici V. Romanovića?: Cvijeti, kat. br. 184
15. Suradnici V. Romanovića?: Apostol Petar, kat. br. 190
16. Suradnici V. Romanovića?: Hrist i Samarjanka, kat. br. 170
17. Suradnici V. Romanovića?: Deisis, kat. br. 197
18. Nepoznati slikar: Triptih, kat. br. 159
19. N. Klisur: Sv. Simeon, kat. br. 223
20. N. Klisur: Sv. Sava, kat. br. 224
21. Hilendarski rad: Triptih, kat. br. 237
22. Ruski rad: Jovan Preteča, kat. br. 239
23. Nepoznati slikar: Bogorodica, kat. br. 242
24. Nepoznati slikar: Apostol Jovan, kat. br. 261
25. Nepoznati slikar: Apostoli Petar i Pavao, kat. br. 250
26. S. Krabuleć: Hrist, kat. br. 252
27. S. Krabuleć: Jovan Preteča, kat. br. 254
28. J. Č. Grabovan?: Bogorodica, kat. br. 240
29. Nepoznati zograf: Sv. Nikola, kat. br. 270
30. J. Č. Grabovan: Jovan Preteča, kat. br. 289
31. J. Č. Grabovan: Apostol Filip, kat. br. 297
32. Nepoznati slikar: Nedremano oko, kat. br. 355
33. Nepoznati slikar: Hrist spasava Petra, kat. br. 350
34. Nepoznati slikar: Udovičina lepta, kat. br. 360
35. Nepoznati slikar: Apostoli Petar i Pavao, kat. br. 381

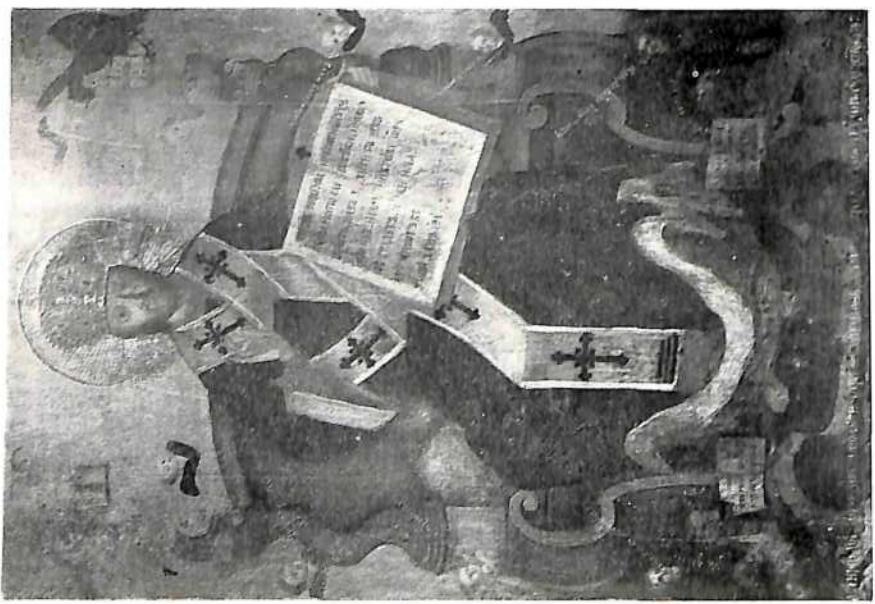
36. Kretsko-italska škola: Sv. Georgije, kat. br. 456
37. Nepoznati slikar: Bogorodica Vatopedska, kat. br. 462
38. Gomirska škola: Prorok Ilij, kat. br. 499
39. Nepoznati slikar: Hrist, kat. br. 527
40. Nepoznati slikar: Sv. Nikola, kat. br. 530
41. Nepoznati slikar: Apostol Toma, kat. br. 532
42. Gomirska škola: Hrist, kat. br. 549
43. Nepoznati slikar: Sv. Trojica, kat. br. 589
44. Nepoznati slikar: Deisis, kat. br. 596

Na koricama — Grabovan: Carske dveri iz Orahovice, kat. br. 290

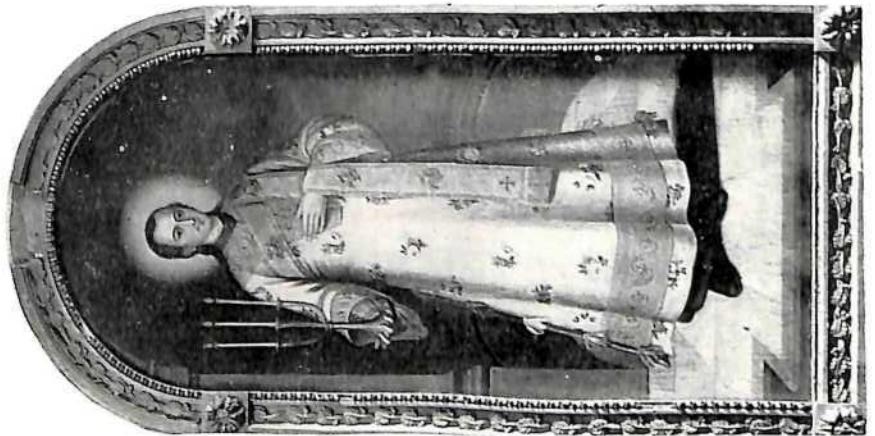

1. Ruski rad: Jovan Preteća, kat. br. 7

2. J. Ćetirević Grabovan: Hrist, kat. br. 8

3. J. Marković: Hrist, kat. br. 9

4. P. Đurković: Sv. Stefan, kat. br. 35

5. J. Isailović str.: Krštenje Hrista, kat. br. 42

6. J. Isailović str.: Sretenje, kat. br. 48

8. Gomirska škola: Apostol Vartolomej, kat. br. 100

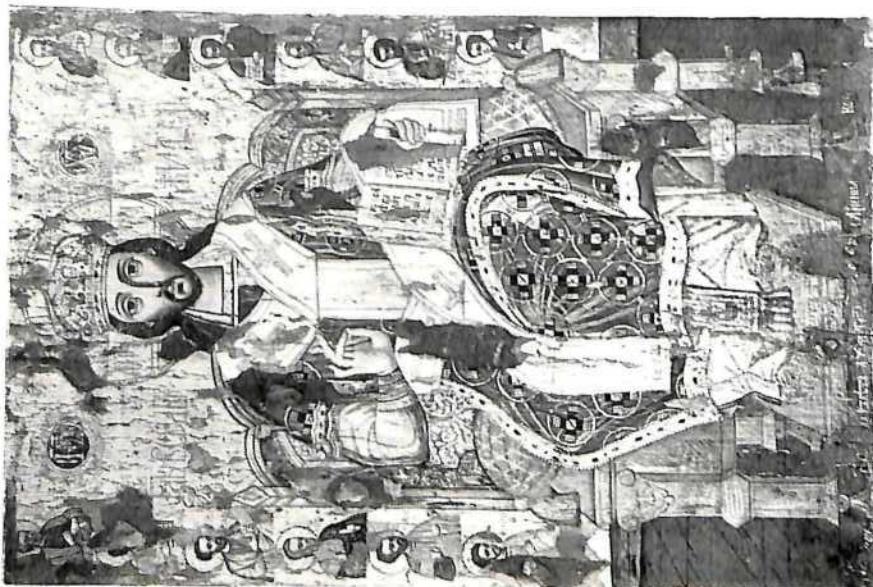
7. S. Baltić: Hrist, kat. br. 84

9. Gomirska škola: Usecovanje, kat. br. 130

11. Komogovinska škola: Bogorodica, kat. br. 140

10. Komogovinska škola: Hrist, kat. br. 139

13. Viktor: Tajna večera, kat. br. 145

12. Komogovinska škola: Preobraženje, kat. br. 141

14. Suradnici V. Romanovića? Cvjeti, kat. br. 184

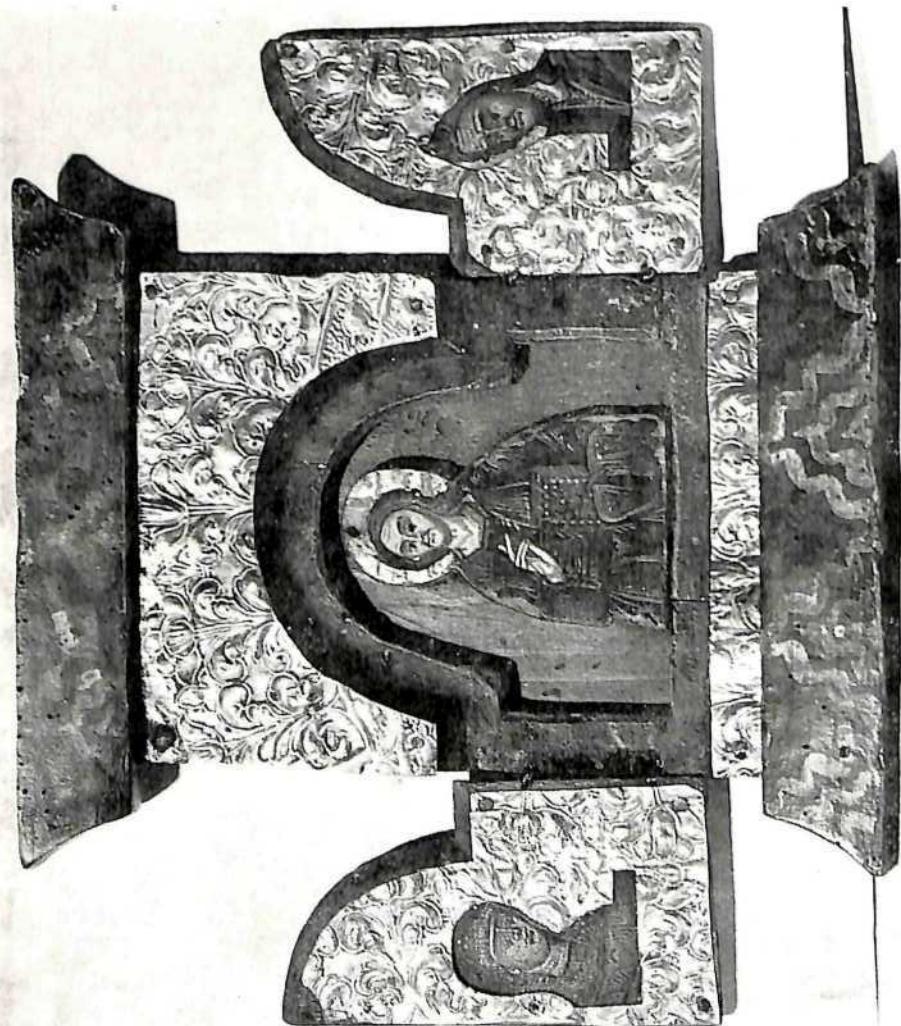
15. Suradnici V. Romanovića?: Apostol Petar, kat. br. 190

16. Suradnici V. Romanovića?: Hrist i Samarijanka, kat. br. 170

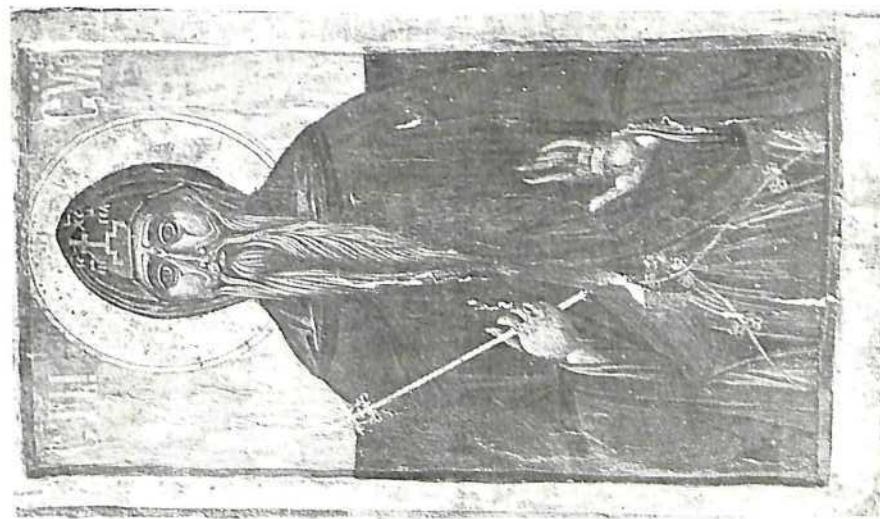
17. Suradnici V. Romanovića?: Deisis, kat. br. 197

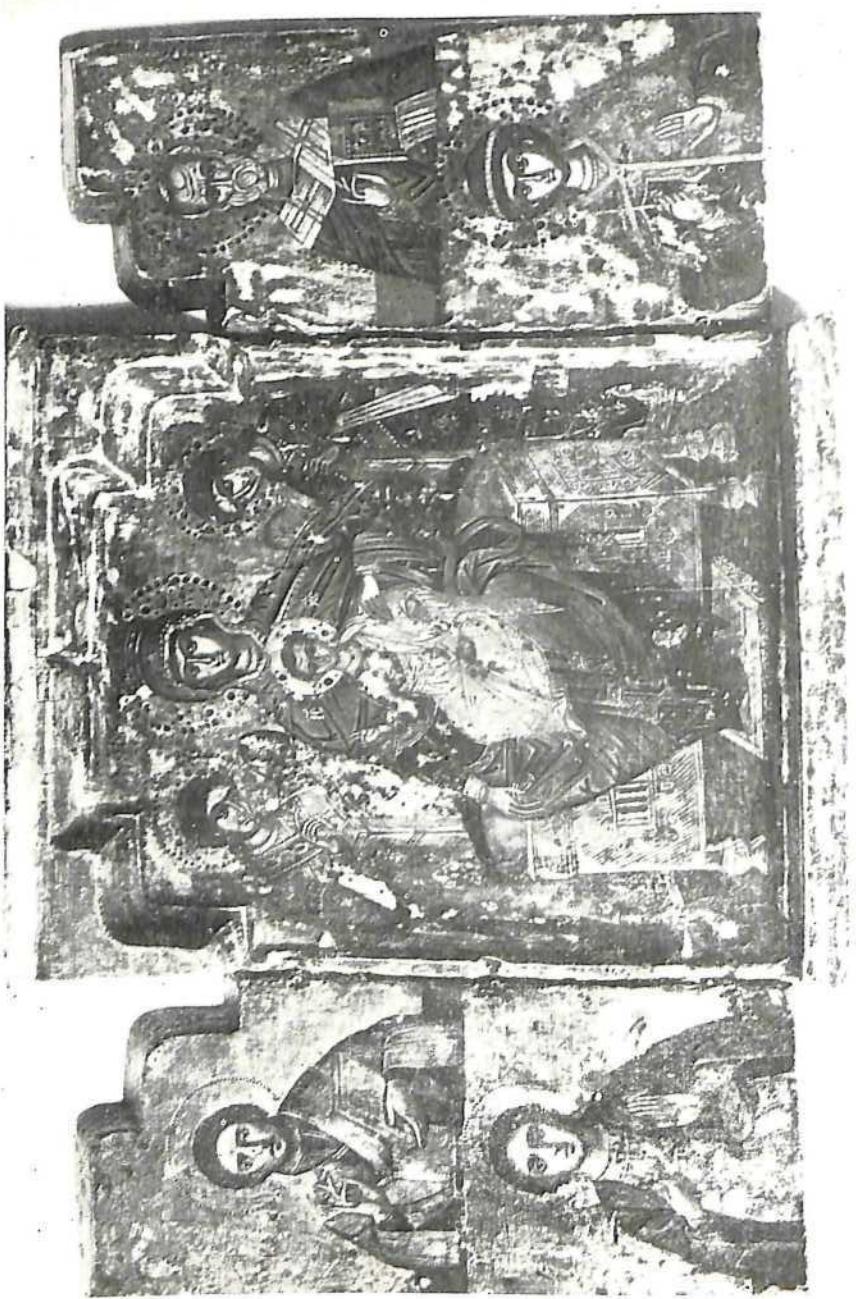
18. Nepoznati slikar: Triptih, kat. br. 159

20. N. Klisur: Sv. Sava, kat. br. 224

19. N. Klisur: Sv. Simeon, kat. br. 223

21. Hilendarski rad: Triptih, kat. br. 237

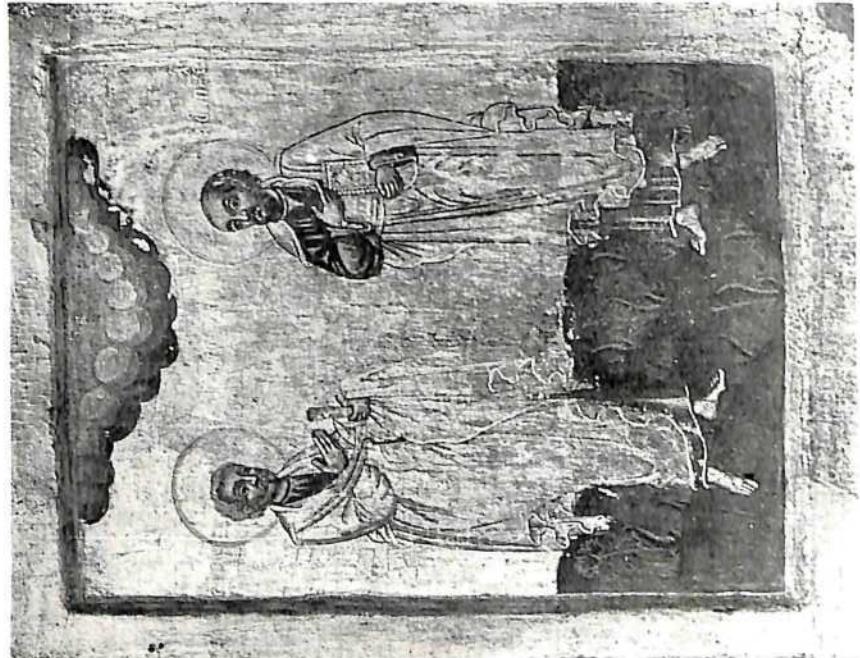
22. Ruski rad: Jovan Preteča, kat. br. 239

23. Nepoznati slikar: Bogorodica, kat. br. 242

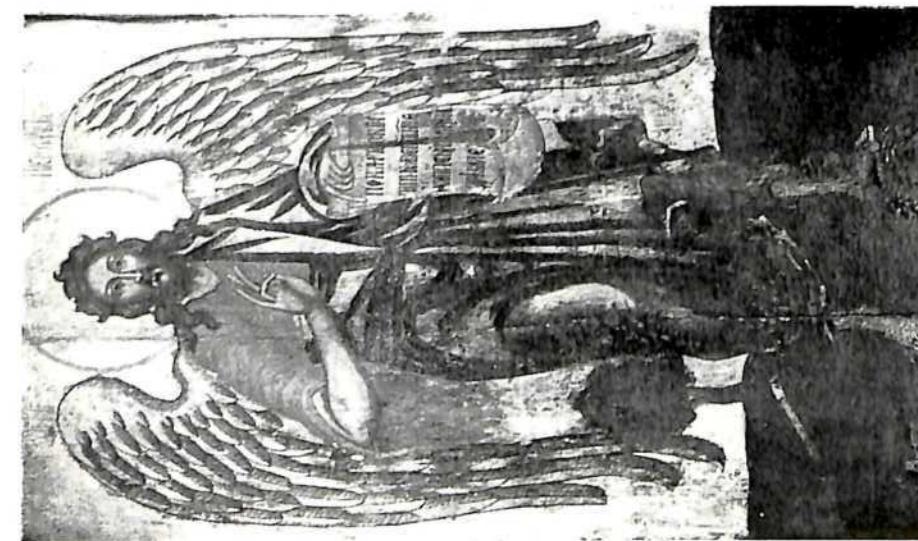
24. Nepoznati slikar: Apostol Jovan, kat. br. 261

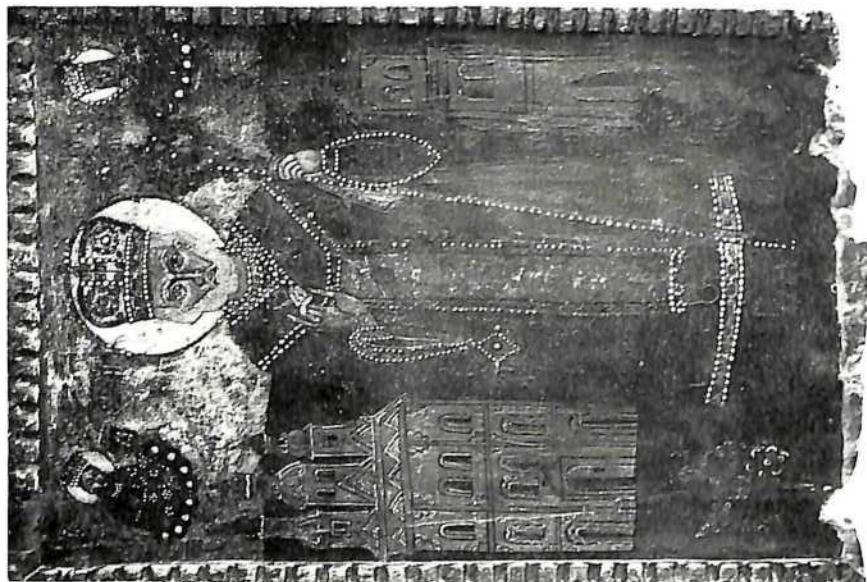
25. Nepoznati slikar: Apostoli Petar i Pavao, kat. br. 250

26. S. Krabuleć: Hrist, kat. br. 252

27. S. Krabuleć: Jovan Preteča, kat. br. 254

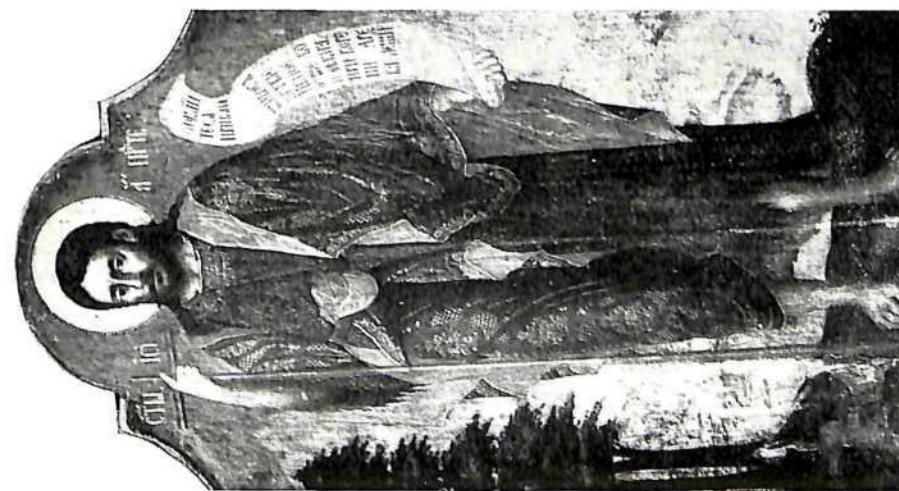
29. Nepoznati zografi: Sv. Nikola, kat. br. 270

28. J. C. Grabovan?: Beogradica, kat. br. 240

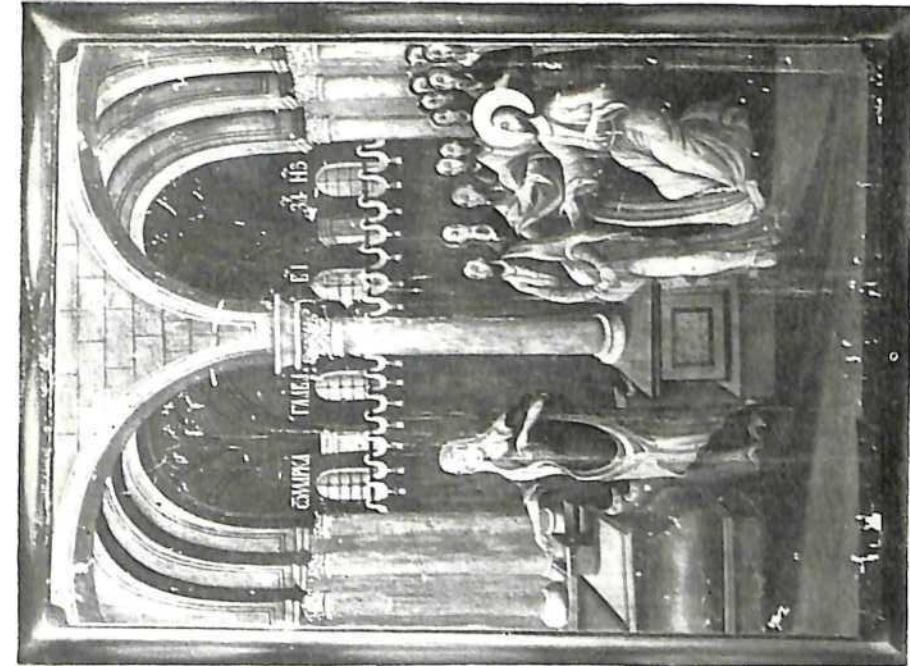
31. J. C. Grabovan: Apostol Filip, kat. br. 297

30. J. C. Grabovan: Jovan Preteča, kat. br. 289

32. Nepoznati slikar: Nedremano oko, kat. br. 355

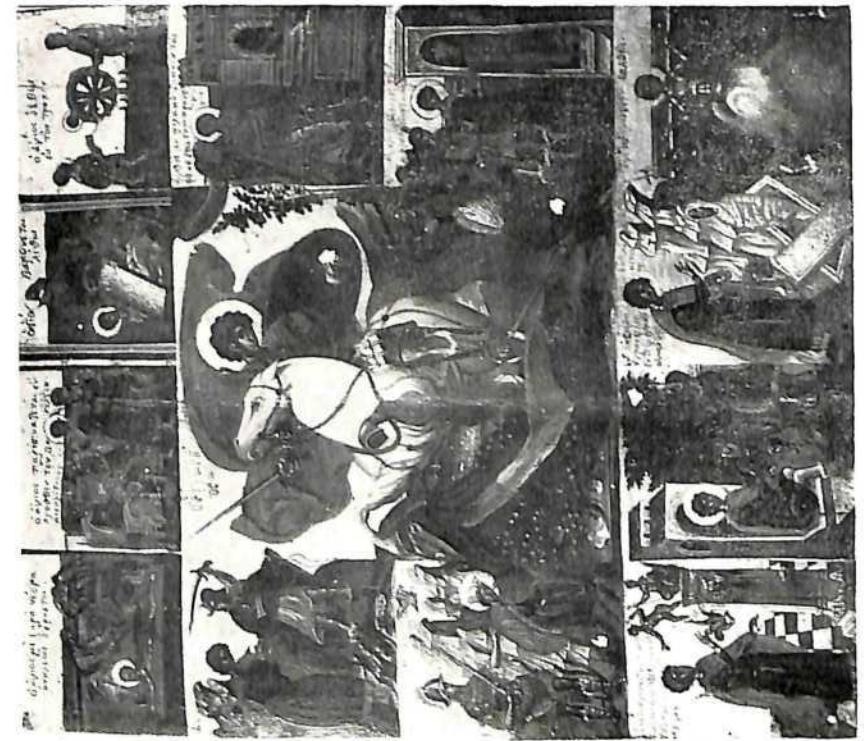
33. Nepoznati slikar: Hrist spasava Petra, kat. br. 350

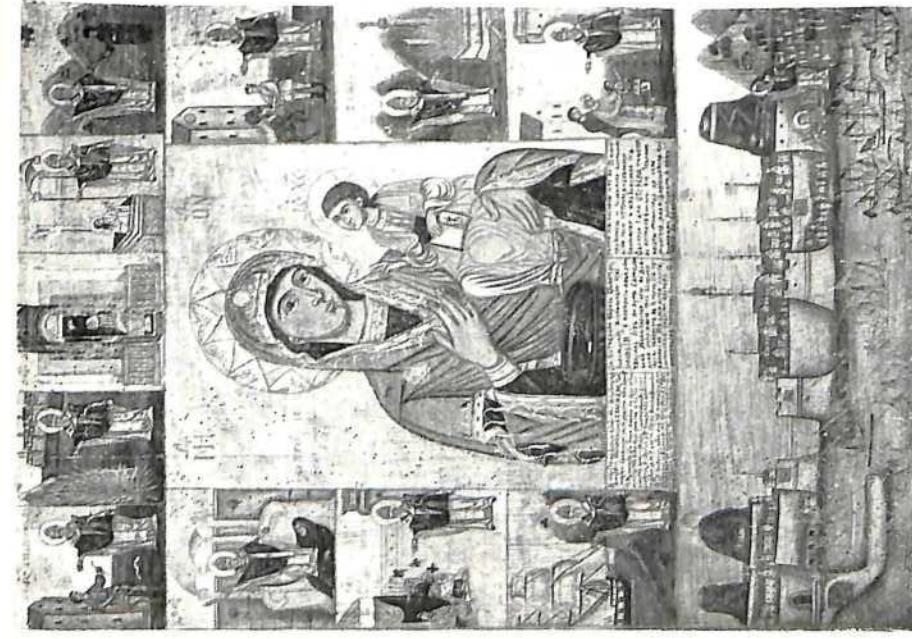
34. Nepoznati slikar: Uđovčina lepta, kat. br. 360

35. Nepoznati slikar: Apostoli Petar i Pavao, kat. br. 381

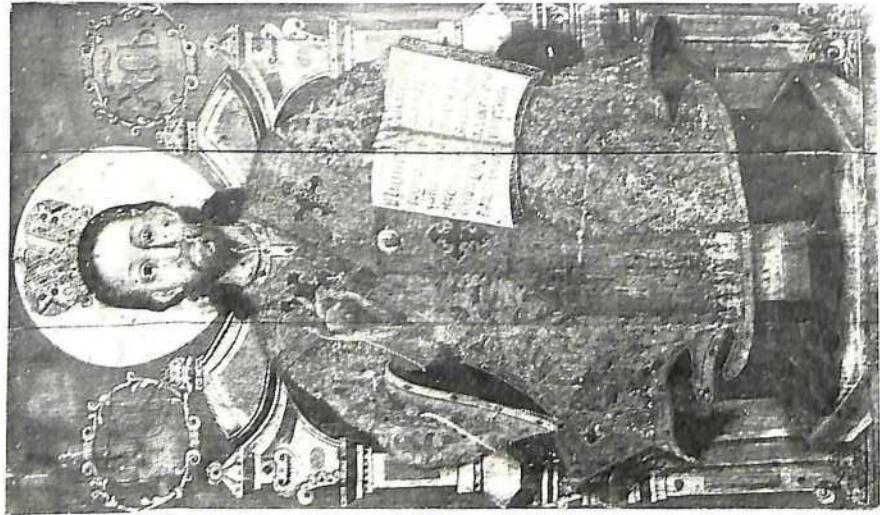
36. Kretsko-italska škola: Sv. Georgije, kat. br. 456

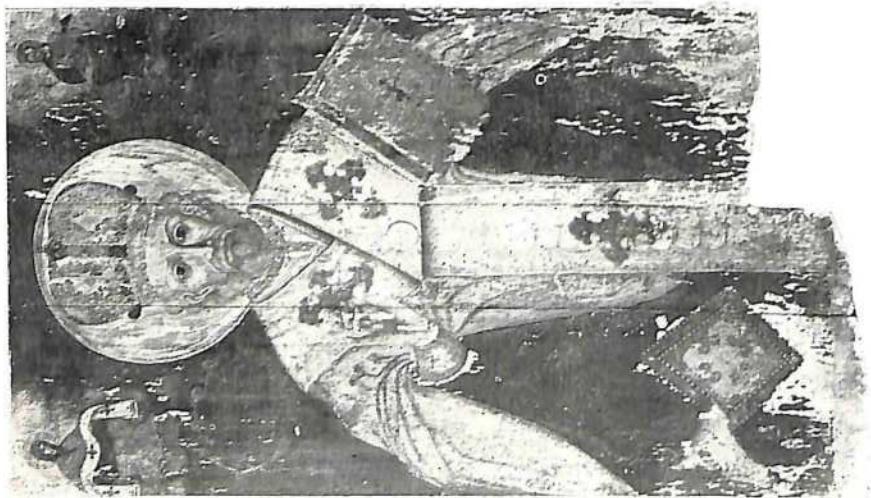
37. Nepoznati slikar: Bogorodica Vatopedska, kat. br. 462

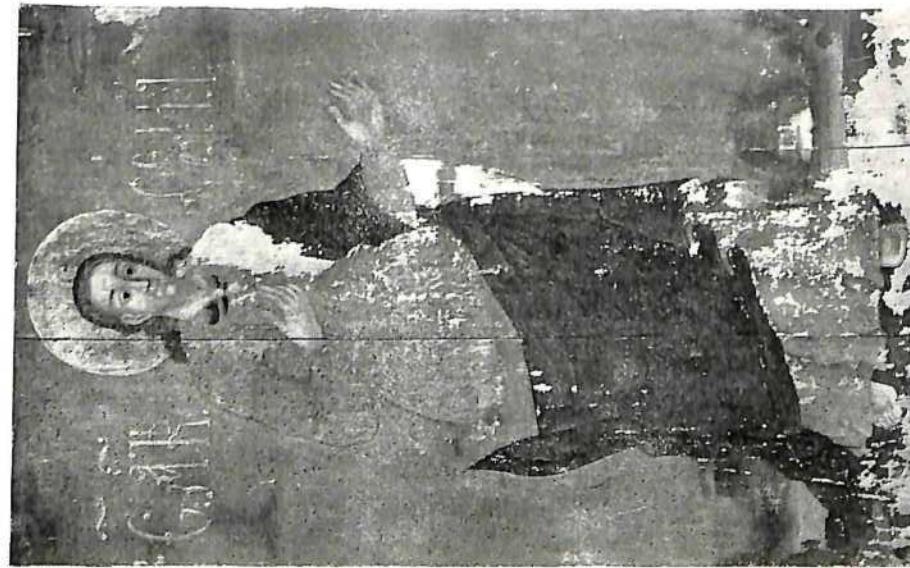
38. Gomirska škola: Prorok Ilija, kat. br. 499

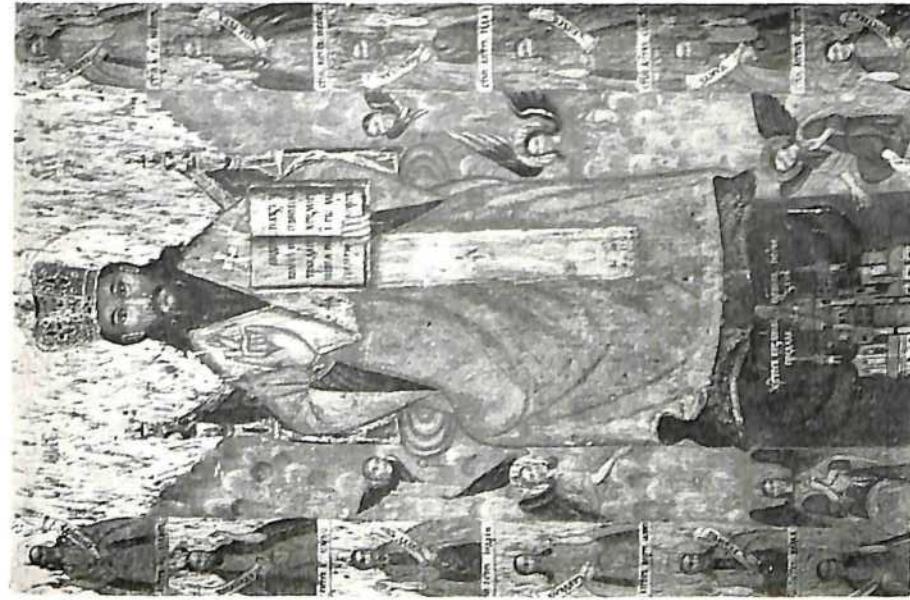
39. Nepoznati slikar: Hrist, kat. br. 527

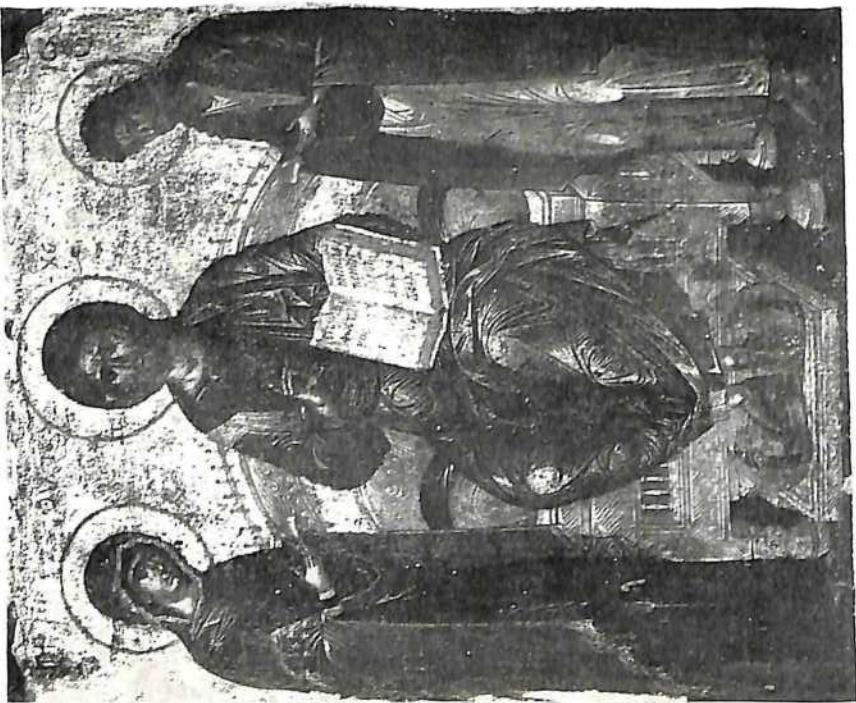
40. Nepoznati slikar: Sv. Nikola, kat. br. 530

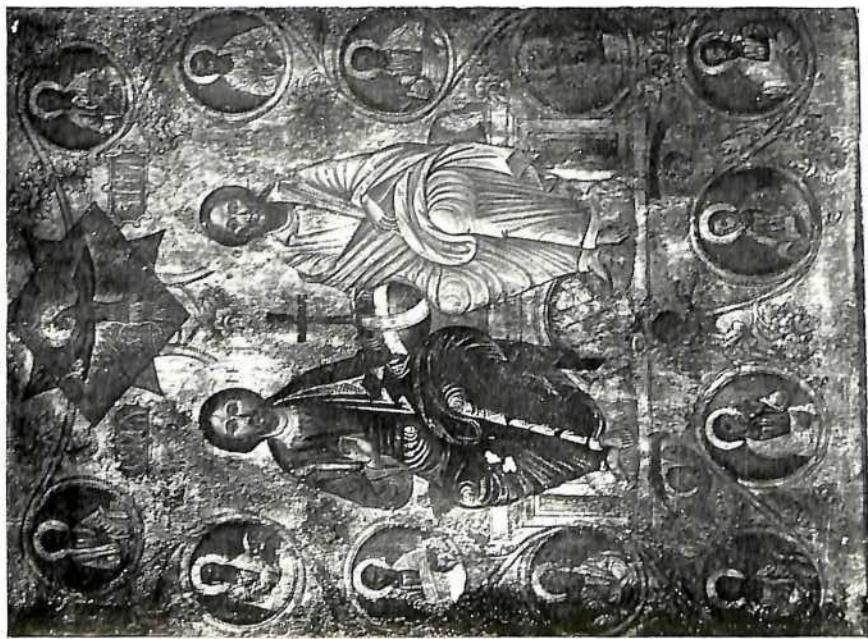
41. Nepoznati slikar: Apostol Toma, kat. br. 532

42. Gomirska škola: Hrist, kat. br. 549

43. Nepoznati slikar: Sv. Trojica, kat. br. 589

44. Nepoznati slikar: Deisis, kat. br. 596